



MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

Raport
privind starea
învățământului preuniversitar
din România
2018 – 2019



CUPRINS

| | |
|---|------------|
| Introducere..... | 3 |
| PARTEA I – ANALIZA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR DE BAZĂ..... | 4 |
| PARTEA A II-A - ACȚIUNI PRINCIPALE ȘI REZULTATE OBTINUTE ÎN ANUL ȘCOLAR | |
| 2018 -2019..... | 58 |
| PARTEA A III-A - DIRECȚII ȘI PRIORITĂȚI DE DEZVOLTAREA PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR – 2020 | 96 |
| Anexă..... | 103 |

INTRODUCERE

Raportul asupra stării sistemului național de învățământ preuniversitar din România pentru anul școlar 2018 -2019 prezintă, în prima parte, realizată de către Institutul de Științe ale Educației, o analiză statistică realizată pe baza unui set de indicatori de bază incluși în Sistemul Național de Indicatori pentru Educație (SNIE). SNIE este compatibil cu sistemele internaționale de indicatori - sistemul statistic european Eurostat, sistemul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), sistemul Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO), sistemul Băncii Mondiale - și include o parte a indicatorilor-țintă specifici obiectivelor europene comune în domeniul educației și formării profesionale.

Raportul prezintă situația înregistrată în sistemul de învățământ preuniversitar și are în vedere următoarele dimensiuni: participarea la educație; resursele umane; rezultatele elevilor. Setul de indicatori a fost calculat atât pe ansamblul sistemului, cât și pentru fiecare nivel de educație în parte (preșcolar, primar, gimnazial, liceal, profesional, postliceal).

La calcularea indicatorilor au fost utilizate datele primare oficiale ale Institutului Național de Statistică (INS) și ale Ministerului Educației. În cazul indicatorilor care utilizează informații culese la începutul anului școlar (*indicatori de intrare*), analiza a fost realizată având ca reper anul școlar 2018/2019. Pentru indicatorii care utilizează informații culese la final de an școlar (*indicatori de ieșire*), analiza a fost realizată având ca reper anul școlar 2017/2018, datele de ieșire pentru anul școlar 2018/2019 nefiind în totalitate disponibile la momentul realizării raportului. Pentru analizele comparative la nivel european au fost utilizate baze de date și rapoarte ale EUROSTAT, OCDE și Banca Mondială.

Părțile II și III sunt realizate prin contribuțiile departamentelor MEC și ale instituțiilor direct subordonate/coordonate cu atribuții în domeniul învățământului preuniversitar. Direcția Generală Management Strategic și Politici Publice a coordonat activitățile de elaborare a Raportului, analizând și corelând datele și contribuțiile departamentelor cu politicile publice naționale și europene.

PARTEA I – ANALIZA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR DE BAZĂ

CAPITOLUL I. PARTICIPAREA ȘCOLARĂ ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

I.A. Ansamblul sistemului de învățământ

I.A.1. Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar

În anul școlar 2018/2019, numărul de elevi din învățământul preuniversitar a fost de 2983,09 de mii. S-a menținut tendința de scădere a efectivelor de elevi, cu care s-a confruntat sistemul de educație în ultimul deceniu, cele mai mari scăderi înregistrându-se în învățământul primar, gimnazial (rural) și liceal. La nivel general, creșteri ale efectivelor de elevi se înregistrează în învățământul preșcolar, gimnazial (urban), profesional și postliceal.

În ultimii ani, efectivele de elevi cuprinse în sistemul românesc de învățământ preuniversitar au fost în scădere de la un an la altul. În anul școlar 2018-2019, sistemul de învățământ preuniversitar românesc a cuprins 2983,09 de mii de elevi, înregistrând o scădere de peste 27 de mii de elevi față de anul școlar anterior.

Tabelul 1. Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar

| Nivel de învățământ | | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|---------------------|---------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Total | Total | 3399112 | 3353907 | 3281336 | 3267369 | 3214845 | 3164470 | 3079944 | 3034127 | 3010333 | 2983096 |
| | Urban | 1818069 | 1789807 | 1749815 | 1744390 | 1723430 | * | * | * | * | * |
| | Rural | 1581043 | 1564100 | 1531521 | 1522979 | 1491415 | * | * | * | * | * |
| Preșcolar | Total | 666123 | 673736 | 673641 | 581144 | 568217 | 559565 | 534742 | 521196 | 521161 | 525411 |
| | Urban | 352857 | 364115 | 369962 | 324288 | 318963 | 315174 | 300817 | 292953 | 297244 | 304483 |
| | Rural | 313266 | 309621 | 303679 | 256856 | 249254 | 244391 | 233925 | 228243 | 223917 | 220928 |
| Primar | Total | 845679 | 828853 | 810126 | 931951 | 942747 | 943494 | 935394 | 924419 | 944170 | 927783 |
| | Urban | 414547 | 410576 | 407984 | 485036 | 501520 | 511622 | 514512 | 512884 | 528959 | 524550 |
| | Rural | 431132 | 418277 | 402142 | 446915 | 441227 | 431872 | 420882 | 411535 | 415211 | 403233 |
| Primar de masă | Total | 839174 | 822620 | 803902 | 925259 | 935824 | 936270 | 928340 | 917387 | 937200 | 920912 |
| | Urban | 408381 | 404679 | 402140 | 478714 | 494982 | 504754 | 507809 | 506184 | 522275 | 517951 |
| | Rural | 430793 | 417941 | 401762 | 446545 | 440842 | 431516 | 420531 | 411203 | 414925 | 402961 |
| Primar special | Total | 6505 | 6233 | 6224 | 6692 | 6923 | 7224 | 7054 | 7032 | 6970 | 6871 |
| | Urban | 6166 | 5897 | 5844 | 6322 | 6538 | 6868 | 6703 | 6700 | 6684 | 6599 |
| | Rural | 339 | 336 | 380 | 370 | 385 | 356 | 351 | 332 | 286 | 272 |
| Gimnazial | Total | 873997 | 862588 | 819280 | 812241 | 800507 | 778663 | 768035 | 762547 | 725202 | 717321 |
| | Urban | 451433 | 444831 | 422467 | 418225 | 413352 | 323455 | 405079 | 413280 | 402892 | 407280 |
| | Rural | 422564 | 417757 | 396813 | 394016 | 387155 | 455208 | 362956 | 349267 | 322310 | 310041 |
| Gimnazial de masă | Total | 864194 | 852480 | 809339 | 802324 | 790276 | 768266 | 757668 | 752271 | 715291 | 707560 |
| | Urban | 442272 | 435349 | 413199 | 408956 | 403715 | 313660 | 395319 | 403593 | 393573 | 398027 |
| | Rural | 421922 | 417131 | 396140 | 393368 | 386561 | 454606 | 362349 | 348678 | 321718 | 309533 |
| Gimnazial special | Total | 9803 | 10108 | 9941 | 9917 | 10231 | 10397 | 10367 | 10276 | 9911 | 9761 |
| | Urban | 9161 | 9482 | 9268 | 9269 | 9637 | 9795 | 9760 | 9687 | 9319 | 9253 |
| | Rural | 642 | 626 | 673 | 648 | 594 | 602 | 607 | 589 | 592 | 508 |
| Liceu | Total | 835343 | 864271 | 886521 | 829517 | 774335 | 726403 | 673615 | 647940 | 637706 | 629755 |
| | Urban | 501650 | 492920 | 484086 | 445081 | 410197 | * | * | * | * | * |
| | Rural | 333693 | 371351 | 402435 | 384436 | 364138 | * | * | * | * | * |
| Total | 115432 | 54531 | 12382 | 19732 | 26484 | 50788 | 68682 | 84309 | 90205 | 90451 | |

| | | | | | | | | | | | |
|-------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|--------|--------|-------|-------|-------|-------|
| Profesiona I/ SAM | Urban | 51747 | 25348 | 6990 | 7064 | 8057 | * | * | * | * | * |
| | Rural | 63685 | 29183 | 5392 | 12668 | 18427 | * | * | * | * | * |
| Postliceal | Total | 62538 | 69928 | 79396 | 92784 | 102555 | 105557 | 99476 | 93716 | 91889 | 92375 |
| | Urban | 45835 | 52017 | 58326 | 64696 | 71341 | * | * | * | * | * |
| | Rural | 16703 | 17911 | 21060 | 28088 | 31214 | * | * | * | * | * |

* Începând cu anul școlar 2014/2015, INS nu mai oferă date defalcate după domiciliul părinților pentru învățământul liceal, profesional și postliceal.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2019

Figura 1. Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar



Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2019

Tendința de scădere a efectivelor s-a înregistrat la toate nivelurile de învățământ, cu excepția învățământului preșcolar, profesional și postliceal – dar în ponderi și forme diferite pe medii de rezidență.

Contrar trendului descendent din ultimii ani, la nivelul ansamblului **învățământului preșcolar** a avut loc o creștere a efectivelor de elevi cu 4.250 în anul școlar 2018/2019. Evoluția diferă în funcție de mediul de rezidență, astfel, în timp ce în urban a avut loc o creștere a efectivelor cu 7 mii de elevi, în mediul rural a avut loc o scădere cu aproape 3 mii de elevi.

La nivelul ansamblului **învățământului primar**, scad efectivele de elevi față de anul anterior ajungând la 927,78 de mii de elevi, cu 16,387 de mii mai puțini decât în anul precedent. Scăderi ale valorii indicatorului se regăsesc atât la nivelul efectivelor din mediul urban, cât și al celor din rural, însă scăderea din mediul rural este predominantă (aproape 12 mii de elevi).

La nivelul **învățământului gimnazial** efectivele de elevi au fost de 717,32 mii de elevi, în scădere cu peste 7 mii față de anul anterior – însă, această scădere se datorează evoluției indicatorului din mediul rural unde s-au redus cu 12 mii spre deosebire de efectivele din mediul urban care au crescut puțin peste 4 mii de elevi.

În **învățământul liceal**, la nivelul anului școlar 2018/2019 erau înscriși 629,75 mii de elevi, cu aproape 8 mii mai puțini față de anul anterior.

Creșterea din ultimii ani a numărului de elevi înscriși în **învățământului profesional**, ca urmare a măsurilor de revigorare a acestui nivel, pare să se stabilizeze. În anul școlar 2018/2019, a avut loc o creștere minoră cu 246 de elevi, atingându-se valoarea de 90 de mii de elevi.

În învățământul postliceal a avut, de asemenea, loc o creștere minoră de 486 de elevi, ajungând la un efectiv cu puțin peste 92 de mii de elevi.

I.A.2. Rata brută de cuprindere școlară la toate nivelurile de învățământ

În anul școlar 2018/2019 rata brută de cuprindere școlară la toate nivelurile de învățământ, ca raport din populația în vârstă de 6-23 de ani, a fost de 76,8%. În anul de referință, 78,6% din populația de 3-21 de ani se află în sistemul formal de educație (inclusiv în grădiniță). De asemenea, 88% din populația școlară de 3-18 ani frecvența sistemul de educație (de la grădiniță până la liceu).

În perioada 2012/2013 – 2015/2016, s-a înregistrat o creștere ușoară a ratei brute de cuprindere școlară la toate nivelurile de învățământ (vârsta 6-23 de ani), ca urmare a includerii în sistemul de învățământ obligatoriu a clasei pregătitoare și, în consecință, a creșterii ponderii copiilor de 6 ani cuprinși în sistemul de educație. În anul școlar 2018/2019, rata brută de cuprindere școlară la toate nivelurile de învățământ și-a continuat tendința ușor ascendentă, indicatorul fiind de 76,8%.

Tabelul 2. Rata brută de cuprindere școlară de la învățământul primar la cel superior, ca raport din populația în vârstă de 6-23 de ani

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 78,7 | 77,0 | 74,1 | 74,3 | 74,7 | 75,0 | 76,6 | 76,2 | 76,3 | 76,8 |
| Feminin | 81,8 | 79,1 | 75,3 | 75,2 | 76,1 | 77,0 | 78,3 | 77,9 | 78,1 | 78,6 |
| Masculin | 76,5 | 75,0 | 72,9 | 73,4 | 72,8 | 72,1 | 75,0 | 74,6 | 74,7 | 75,1 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2019

Creșteri ușoare ale indicatorului au fost înregistrate atât la nivelul populației școlare feminine, cât și al celei masculine, valorile indicatorului continuând să rămână mai mari în cazul fetelor (78,6% fete și 75,1% băieți).

Pentru anul școlar 2018/2019, calculul ratei brute de cuprindere școlară pentru diferite niveluri de învățământ evidențiază următoarele date:

- Rata brută de cuprindere școlară de la învățământul preșcolar la cel superior, la nivelul anului școlar 2018/2019, a avut valoarea de 78,6% pe total (în creștere cu 0,3 p.p. față de anul școlar anterior), cu 80,1% pentru fete și 77,1% pentru băieți. După cum se poate remarca, populația școlară feminină este în avantaj față de cea masculină, diferența pe sexe rămânând relativ constantă față de anul școlar anterior.

Tabelul 3. Rata brută de cuprindere școlară de la învățământul preșcolar la cel superior, ca raport din populația în vârstă de 3-23 de ani

| | 2014/2015 | 2015/2016 | 2016/2017 | 2017/2018 | 2018/2019 |
|-----------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Total | 76,6 | 78,5 | 78,2 | 78,3 | 78,6 |
| Feminin | 78,1 | 80,0 | 79,7 | 79,9 | 80,1 |
| Masculin | 74,3 | 77,1 | 76,8 | 76,8 | 77,1 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019

- Raportându-ne numai la învățământul preuniversitar, la nivelul anului școlar 2018/2019, rata brută de cuprindere școlară a fost 76,3% (ca raport din populația de 3-21 de ani), valoarea fiind mai mică cu 0,1 p.p. față de anul școlar anterior. Populația școlară feminină înregistrează o rată de cuprindere mai mare cu 1,7 p.p. față de cea masculină, valoarea indicatorului fiind constantă pentru populația școlară feminină, în comparație cu anul școlar anterior.

Tabelul 4. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul preuniversitar (de la învățământul preșcolar la cel liceal și postliceal) ca raport din populația în vârstă de 3-21 de ani

| | 2014/2015 | 2015/2016 | 2016/2017 | 2017/2018 | 2018/2019 |
|-----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Total | 78,1 | 76,8 | 76,4 | 76,4 | 76,3 |
| Feminin | 78,6 | 77,3 | 77 | 77,2 | 77,2 |
| Masculin | 76,6 | 76,3 | 75,8 | 75,6 | 75,5 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019

- În cazul populației de 3-18 ani, rata brută de cuprindere școlară de la învățământul preșcolar la cel liceal, are valoarea de 88,0%, în scădere cu 0,1 p.p. față de anul școlar anterior. Valoarea indicatorului a scăzut cu 0,1 p.p. atât în cazul fetelor cât și al băieților.

Tabelul 5. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul preuniversitar (de la învățământul preșcolar la cel liceal) ca raport din populația în vârstă de 3-18 ani

| | 2014/2015 | 2015/2016 | 2016/2017 | 2017/2018 | 2018/2019 |
|-----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Total | 88,5 | 88,7 | 88,2 | 88,1 | 88,0 |
| Feminin | 88,6 | 88,3 | 87,9 | 88,0 | 87,9 |
| Masculin | 88,1 | 91,0 | 88,4 | 88,2 | 88,1 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019

I.B. Învățământul antepreșcolar și preșcolar

I.B.1. Învățământul antepreșcolar

În anul școlar 2018/2019, peste 21 de mii de copii au fost cuprinși în învățământul antepreșcolar. Valorile indicatorului pe sexe arată că mai mulți băieți sunt înscriși în creșe decât fete. Numărul de copii înscriși în învățământul antepreșcolar din mediul rural este semnificativ mai redus față de numărul celor din mediul urban. Aproape 2 din 3 copii înscriși în învățământul antepreșcolar au 2 ani.

- **Numărul creșelor și al copiilor înscriși, pe medii de rezidență, pe sexe și forme de proprietate**

În anul școlar 2018/2019, au fost cuprinși 21,9 mii de copii în învățământul antepreșcolar. Activitățile educaționale și de îngrijire se desfășoară în 368 de unități de educație antepreșcolară.

Din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, peste 98,4% se regăsesc în mediu urban (21,5 mii de copii înscriși), respectiv 1,6 % dintre aceștia (360 de copii) în mediul rural.

Valorile indicatorului **pe sexe** arată că există mai mulți băieți înscriși în învățământul antepreșcolar decât fete (11,5 mii băieți, respectiv 10,4 mii fete).

Tabelul 6. Efective de copii înscriși în creșe, pe medii de rezidență și pe sexe , 2018/2019

| | Număr | % |
|-----------------|--------------|-------------|
| Total | 21872 | 100% |
| Urban | 21512 | 98,4% |
| Rural | 360 | 1,6% |
| Feminin | 10401 | 48% |
| Masculin | 11471 | 52% |
| Public | 21120 | 97% |
| Privat | 752 | 3% |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019

În funcție de forma de proprietate a creșelor în care sunt înscriși copiii, datele indică faptul că 97% dintre aceștia sunt înscriși în sistemul public, iar 3% sunt înscriși în sistemul privat.

- **Numărul copiilor înscriși, după programul de funcționare al creșei (program normal, prelungit, săptămânal și special) și pe medii de rezidență**

Din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, în funcție de **programul de funcționare** al creșelor, 1,3% dintre copiii înscriși frecventează programul normal, aproape 97% dintre copii programul prelungit, iar aproape 1,7% un program săptămânal și special.

Valorile indicatorului **pe medii de rezidență** arată că, în mediul urban este reprodusă aceeași distribuție a copiilor înscriși, în funcție de programul de funcționare, regăsită la nivel total. În mediul rural, toți copiii înscriși în învățământul antepreșcolar frecventează programul prelungit.

Tabelul 7. Numărul copiilor înscriși după programul de funcționare al creșei (program normal, prelungit, săptămânal și special) și medii de rezidență

| | Total | Urban | Rural | Total | Urban | Rural |
|-------------------------------|--------------|--------------|------------|-------------|-------------|-------------|
| Total | 21872 | 21512 | 360 | 100% | 100% | 100% |
| Program normal | 288 | 288 | - | 1,3% | 1,3% | - |
| Program prelungit | 21206 | 20846 | 360 | 97% | 97% | 100% |
| Program săptămânal și special | 378 | 378 | - | 1,7% | 1,7% | - |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019

- **Numărul copiilor înscriși, după vârstă**

Din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, 1% dintre aceștia au vârsta mai mică de 1 an, 27% dintre copii au 1 an, aproape două treimi dintre cei înscriși au 2 ani (63%), iar 9% au 3 ani.

Valorile indicatorului **pe sexe** evidențiază că, din numărul total al fetelor înscrise, cele mai multe au 2 ani (61,4 %) și 1 an (28%), iar băieții înscriși au în proporție de 63,7% vârsta de 2 ani, respectiv puțin peste 26%, 1 an. Aproape 1 din 10 copii, fie fete, fie băieți, are 3 ani. Ponderea acestora este mai redusă în creșe datorită posibilității de a fi înscriși în învățământul preșcolar.

Tabelul 8. Numărul copiilor înscriși, după vârstă

| | Total | Feminin | Masculin | Total | Feminin | Masculin |
|-------------------------|--------------|--------------|--------------|-------------|-------------|-------------|
| Total, din care: | 21872 | 10401 | 11471 | 100% | 100% | 100% |
| • sub 1 an | 201 | 109 | 92 | 1% | 1% | 0,8% |
| • 1 an | 5874 | 2889 | 2985 | 27% | 28% | 26,1% |
| • 2 ani | 13696 | 6395 | 7301 | 63% | 61,4% | 63,7% |
| • 3 ani | 2101 | 1008 | 1093 | 9% | 9,6% | 9,4% |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019

I.B.2. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul preșcolar

În anul școlar 2018/2019, 90% dintre copiii de 3-5/6ani au fost cuprinși în învățământul preșcolar. Valorile indicatorului pe sexe sunt similare. Rata de cuprindere în învățământul preșcolar din mediul rural este semnificativ mai redusă decât în mediul urban, ca urmare a ponderii reduse a copiilor de vârste mici care frecventează grădinițele în mediul rural.

În anul școlar 2018/2019, învățământul preșcolar a cuprins 525,4 mii de copii (în creștere cu 4250 de copii față de anul școlar anterior), școlarizați în 1.171 de grădinițe și 9855 de secții/structuri fără personalitate juridică.

Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar calculată la nivelul anului școlar 2018/2019 – reprezentând procentul copiilor cuprinși în grădiniță din totalul copiilor de vârstă corespunzătoare nivelului preșcolar – a scăzut ușor față de anul anterior cu 1,4 p.p., până la valoarea de 90,0%.

Tabelul 9. Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar (3-5/6 ani)

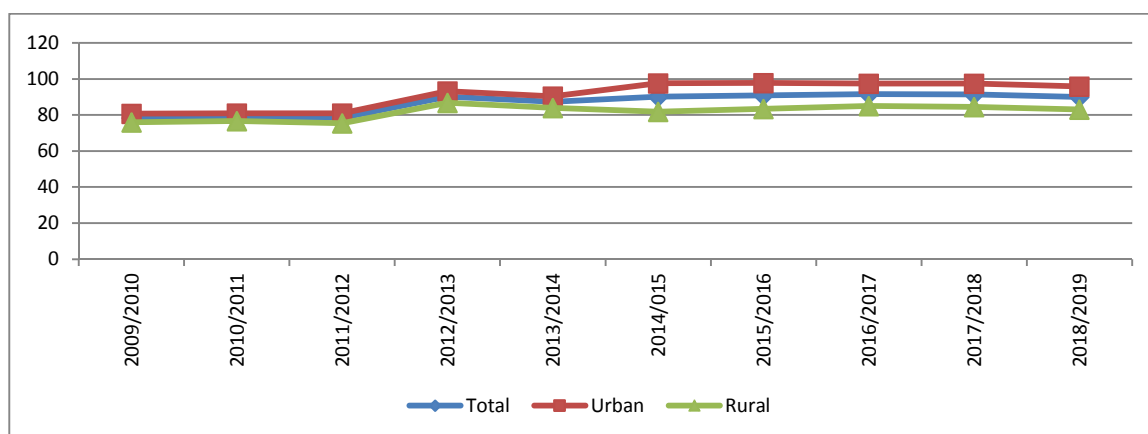
| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 78,4 | 78,8 | 78,4 | 90,2 | 87,4 | 90,1 | 90,9 | 91,6 | 91,4 | 90,0 |
| Urban | 80,7 | 80,9 | 81,0 | 93,2 | 90,3 | 97,7 | 97,8 | 97,4 | 97,4 | 95,8 |
| Rural | 76,0 | 76,6 | 75,5 | 86,7 | 83,9 | 81,8 | 83,4 | 85,0 | 84,5 | 83,1 |
| Feminin | 78,7 | 79,1 | 78,8 | 90,5 | 87,7 | 90,2 | 90,9 | 91,5 | 91,5 | 90,1 |
| Masculin | 78,1 | 78,5 | 78,0 | 89,9 | 87,1 | 89,9 | 90,9 | 91,6 | 91,2 | 89,9 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2019

Valorile indicatorului pe **sexe**, în anul școlar de referință, înregistrează scăderi față de anul anterior, cu 1,4 p.p. în cazul fetelor și cu 1,3 p.p. în cazul băieților.

Pe fondul scăderii valorii indicatorului la nivel general, continuă să se manifeste **discrepanțe pe medii de rezidență**. Aceste diferențe au scăzut, în perioada de referință, față de anul școlar anterior cu 0,2 p.p.. Mediul rural continuă să înregistreze rate de cuprindere în învățământul preșcolar cu mult mai mici decât mediul urban. Opțiunea părinților din rural de a nu-și trimite copiii la grădiniță la vârste mai mici este determinată atât de diferite dificultăți de acces (de exemplu, distanțe mari dintre casă și grădiniță), cât și de disponibilitățile de timp pentru îngrijirea copiilor pe care le au familiile în rural, comparativ cu urbanul. Aceste date evidențiază **necesitatea susținerii continue a mediului rural**, prin proiecte și măsuri specifice privind dezvoltarea rețelei de unități de învățământ preșcolar și susținerea participării la educația timpurie.

Figura 2. Evoluția ratei brute de cuprindere în învățământul preșcolar, pe medii de rezidență



I.B.2. Ratele specifice de cuprindere în învățământul preșcolar

Analiza ratelor specifice de cuprindere în grădiniță din ultimul an reflectă scăderea participării la învățământul preșcolar a copiilor de 4 și 5 ani, respectiv creșterea participării pentru copii de 3 și 6 ani.

Începând cu anul școlar 2012/2013, **grupa de vârstă de 6 ani** corespunde învățământului obligatoriu. În prezentul raport, pentru asigurarea comparabilității datelor, sunt oferite date privind ratele specifice de cuprindere în învățământul preșcolar și pentru această grupă de vârstă. Analiza acestor date este relevantă din perspectiva evaluării eficienței obligativității clasei pregătitoare de la această vârstă.

Astfel, înainte de implementarea debutului școlar de la 6 ani, peste trei sferturi dintre copiii de această vârstă erau cuprinși în grădinițe. Începând cu anul școlar 2012/2013, a scăzut semnificativ ponderea copiilor de 6 ani din grădinițe, până la valoarea de 16,5% în anul școlar 2018/2019. Aceste date evidențiază faptul că introducerea clasei pregătitoare de la vârsta de 6 ani și, respectiv, implementarea unor redimensionări curriculare corespunzătoare au constituit un răspuns pozitiv la tendința părinților de a amâna vârsta debutului școlar din cauza reticențelor acestora privind dificultățile debutului școlarizării.

Față de anul școlar anterior, ratele specifice de cuprindere în învățământul preșcolar au înregistrat, **tendințe descendente la 4 și 5 ani, respectiv tendințe ascendente la 3 și 6 ani.**

Pe medii de rezidență, mediul rural continuă să fie în dezavantaj, chiar dacă pentru unele vârste se înregistrează creșteri ale valorii indicatorului. Ca și în anii trecuți, diferențele pe medii de rezidență sunt semnificative, variind între 8,5- 11,1 p.p., pentru vârstele de 3-5 ani, în favoarea mediului urban. Pentru copiii de 6 ani, valoarea indicatorului este aproape similară între urban și rural.

Tabelul 10. Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul preșcolar

| Vârsta | | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016* | 2016/ 2017 | 2017/ 2018* | 2018/ 2019* |
|--------|----------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------|---------------|----------------|----------------|
| 3 ani | Total | 63,1 | 66,6 | 69,1 | 78,5 | 75,2 | 72,2 | 86,1 | 70,6 | 68,8 | 70,0 |
| | Urban | 66,3 | 70,5 | 74,8 | 86,2 | 81,6 | 80,2 | 95,4 | 75,7 | 73,8 | 75,0 |
| | Rural | 59,3 | 62,0 | 62,3 | 69,5 | 67,4 | 63,4 | 75,9 | 64,8 | 62,8 | 63,9 |
| | Feminin | 64,5 | 67,9 | 70,3 | 80,3 | 76,5 | 73,3 | 87,2 | 71,4 | 69,6 | 70,5 |
| | Masculin | 61,7 | 65,4 | 67,9 | 76,9 | 74,1 | 71,1 | 85,1 | 69,9 | 68,0 | 69,5 |
| 4 ani | Total | 79,6 | 77,8 | 78,0 | 83,6 | 83,7 | 84,6 | 83,8 | 88,5 | 83,6 | 80,7 |
| | Urban | 80,0 | 77,1 | 77,5 | 84,7 | 86,3 | 92,0 | 89,5 | 93,3 | 88,3 | 84,6 |
| | Rural | 79,1 | 78,6 | 78,6 | 82,2 | 80,7 | 76,5 | 77,5 | 83,2 | 78,1 | 76,1 |
| | Feminin | 80,3 | 78,5 | 78,6 | 83,6 | 84,2 | 85 | 84,0 | 89,0 | 83,8 | 81,4 |
| | Masculin | 79,0 | 77,2 | 77,5 | 83,6 | 83,3 | 84,2 | 83,6 | 88,0 | 83,3 | 80,1 |
| 5 ani | Total | 87,0 | 86,7 | 83,7 | 89,3 | 88,0 | 88,6 | 87,0 | 85,2 | 91,5 | 87,2 |
| | Urban | 88,3 | 86,5 | 83,5 | 90,7 | 89,2 | 95,3 | 93,8 | 90,2 | 96,9 | 91,8 |
| | Rural | 85,7 | 87,0 | 84,0 | 87,8 | 86,6 | 81,1 | 79,5 | 79,7 | 85,4 | 81,8 |
| | Feminin | 87,5 | 87,1 | 84,6 | 89,3 | 87,9 | 88,2 | 86,9 | 84,7 | 91,4 | 86,5 |
| | Masculin | 86,5 | 86,4 | 82,9 | 89,4 | 88,1 | 88,7 | 87,0 | 85,7 | 91,5 | 87,8 |
| 6 ani | Total | 78,9 | 78,4 | 76,7 | 17,8 | 14,9 | 13,5 | 14,4 | 13,9 | 15,4 | 16,5 |
| | Urban | 84,3 | 84,1 | 82,2 | 16,5 | 13,6 | 12,1 | 13,6 | 13,8 | 15,7 | 16,6 |
| | Rural | 73,7 | 72,8 | 70,9 | 19,3 | 16,3 | 14,8 | 15,2 | 14,0 | 15,2 | 16,4 |
| | Feminin | 78,0 | 77,9 | 76,2 | 17,3 | 14,1 | 12,5 | 13,3 | 12,5 | 14,1 | 15,2 |
| | Masculin | 79,7 | 78,9 | 77,2 | 18,3 | 15,5 | 14,4 | 15,4 | 15,2 | 16,7 | 17,8 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2019.

*Datele includ și copiii de 2 ani.

I.C. Învățământul primar și gimnazial

I.C.1. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul primar și gimnazial

Schimbarea de structură a sistemului de educație din anul școlar 2012/2013 a determinat efecte asupra ratei de cuprindere în învățământul primar și gimnazial. Începând cu 2012/2013, valoarea indicatorului a fost de 90-91%, cu o scădere semnificativă, până la valoarea de 88,2% în anul școlar 2019/2019. Se mențin diferențe pe cicluri de învățământ, însă în anul școlar de referință valoarea înregistrată în învățământul primar este mai mare decât cea înregistrată în învățământul gimnazial. În învățământul primar sunt cuprinși aproape 91% dintre copiii de vârstă corespunzătoare, iar în învățământul gimnazial puțin peste 85%. Mediul rural continuă să rămână defavorizat în privința ratei de participare la educație, în special la nivelul învățământului gimnazial. Ratele de participare sunt ușor mai mari pentru populația școlară masculină, comparativ cu populația feminină.

În anul școlar 2018/2019, învățământul primar și gimnazial (de masă și special) a cuprins 1645,1 mii de elevi (cu 24,2 mii mai puțin decât în anul școlar anterior), școlarizați în unități școlare cu personalitate juridică și structuri fără personalitate juridică.

Evoluția ratei brute de cuprindere școlară în învățământul primar și gimnazial – reprezentând ponderea elevilor cuprinși în ciclul primar și gimnazial din totalul copiilor de vârstă corespunzătoare celor două niveluri de studiu (6-14 ani) – a fost influențată de măsurile de reorganizare implementate în ultimii ani. Pe parcursul perioadei analizate, valoarea indicatorului a fost în scădere, de la 98,3% în 2009/2010 la 88,3% în 2017/2018. În ultimii șapte ani școlari, a fost înregistrată o scădere masivă, până la valori de 88,2% – ca o consecință a schimbării structurii sistemului școlar, prin includerea clasei pregătitoare în componența învățământului primar (ca urmare, intervalul de vârstă luat în analiză la calcularea indicatorului este mai mare). În anul școlar de referință, indicatorul își continuă tendința descendentă, cu 0,1 p.p.

Tabelul 11. Rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 98,3 | 97,5 | 94,2 | 90,6 | 90,7 | 89,9 | 89,4 | 88,7 | 88,3 | 88,2 |
| Feminin | 97,5 | 96,7 | 93,1 | 89,3 | 89,9 | 89,2 | 88,7 | 87,9 | 87,7 | 87,5 |
| Masculin | 99,0 | 98,3 | 95,2 | 91,9 | 91,4 | 90,6 | 90,1 | 89,4 | 89,0 | 88,8 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Diferența pe sexe se menține și în anul școlar 2018/2019 în favoarea băieților cu 1,3 puncte procentuale (87,5% fete, respectiv 88,8% băieți).

Pe medii de rezidență, rata de cuprindere în învățământul primar și gimnazial a scăzut constant în ultimii ani, atât în mediul urban, cât și în mediul rural. În anul școlar 2018/2019, valoarea ratei brute de cuprindere în urban este de 100%, iar în rural a continuat tendința descendentă, ajungând la 76,4%. Diferența pe medii de rezidență este în creștere, depășind pentru prima dată valoarea de 23 p.p. în defavoarea mediului rural.

Tendința descendentă înregistrată de rata brută de cuprindere din primar și gimnazial în anul școlar 2018/2019 se manifestă diferit **pe cicluri de învățământ**.

După o perioadă de valori relativ constante, rata brută de cuprindere în **învățământul primar** a scăzut semnificativ ca urmare a trecerii clasei pregătitoare în componența învățământului primar. În anul școlar 2018/2019, se continuă tendința ascendentă a ratei, începută în anul școlar anterior (90,8%), cu 0,8 p.p. mai mult față de anul anterior. O pondere încă semnificativă a copiilor de 6 ani se regăsește în grădinițe (16,5%, în creștere cu 1,1 p.p. față de anul școlar anterior).

Tabelul 12. Rata brută de cuprindere în învățământul primar

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 97,6 | 97,5 | 95,6 | 88,4 | 89,0 | 88,7 | 87,7 | 86,7 | 90,0 | 90,8 |
| Feminin | 96,9 | 96,7 | 94,7 | 87,7 | 88,3 | 88,1 | 87,2 | 85,9 | 89,5 | 90,3 |
| Masculin | 98,3 | 98,2 | 96,4 | 89,0 | 89,6 | 89,3 | 88,3 | 87,4 | 90,4 | 91,2 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Discrepanțele între valoarea acestui indicator pe medii de rezidență evidențiază situația defavorizată a învățământului din mediul rural (80,9% rural și 100,1% urban). Valoarea indicatorului este mai mare în cazul băieților, în comparație cu fetele, diferența menținându-se constantă în raport cu anul școlar anterior (0,9 p.p.).

În **învățământul gimnazial**, valoarea ratei brute de cuprindere a crescut, în perioada 2007-2010, ca urmare a școlarizării la acest nivel de studiu a copiilor care au intrat în clasa I în 2003/2004 (două generații de 6 și de 7 ani). Ulterior, rata de participare în gimnaziu a scăzut semnificativ, până la valoarea de 85,1% în anul școlar 2018/2019, cu 1,2 p.p. mai redusă în raport cu anul școlar anterior. Valoarea indicatorului este ușor mai mare în cazul băieților, în comparație cu fetele.

Tabelul 13. Rata brută de cuprindere în învățământul gimnazial

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 98,9 | 97,6 | 92,8 | 93,4 | 92,7 | 91,4 | 91,5 | 91,2 | 86,3 | 85,1 |
| Feminin | 98,1 | 96,7 | 91,6 | 91,2 | 91,9 | 90,6 | 90,5 | 90,5 | 85,3 | 84,1 |
| Masculin | 99,6 | 98,4 | 94,0 | 95,4 | 93,5 | 92,2 | 92,3 | 91,9 | 87,2 | 86,0 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

I.C.2. Ratele specifice de cuprindere în învățământul primar și gimnazial

Schimbările de structură a sistemului de învățământ au influențe directe asupra ratelor specifice de cuprindere. Rata de cuprindere a copiilor de 6 ani în învățământul primar a fost în creștere de la un an școlar la altul; în 2018/2019, indicatorul înregistrează o creștere cu 4 p.p. față de anul școlar anterior. O pondere încă ridicată dintre copiii de 6 ani se află în grădiniță. Ratele specifice de cuprindere pentru celelalte vârste specifice învățământului primar și gimnazial au înregistrat ușoare oscilații față de anul anterior. Se înregistrează, în continuare, procente relativ ridicate de elevi care depășesc grupele oficiale de vârstă corespunzătoare învățământului primar (peste 10 ani), respectiv gimnazial (peste 14 ani).

Rata specifică de cuprindere exprimă procentajul elevilor de o anumită vârstă cuprinși în sistemul de educație, indiferent de nivelul de învățământ, din totalul populației de aceeași vârstă; indicatorul reflectă gradul de participare la educație a unei anumite cohorte de vârstă specifică.

• ***Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul primar***

Ca și alți indicatori, ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste au prezentat tendințe oscilante în ultimii ani, influențate mai ales de schimbările sistemului de învățământ.

Cea mai relevantă din această perspectivă este **rata specifică de cuprindere pentru vârsta de 6 ani**. De la ponderi de aproximativ 20% a copiilor de 6 ani cuprinși în învățământul primar înainte de anul școlar 2012/2013, în anul școlar 2018/2019, peste 83% dintre copii de 6 ani au fost școlarizați în învățământul primar (în creștere față de anul școlar anterior cu 4 p.p.). În același timp, 16,5% dintre copiii de 6 ani (în creștere față de anul școlar anterior) au rămas cuprinși în învățământul preșcolar. Dacă înainte de introducerea obligativității clasei pregătitoare nivelul ratei de cuprindere în școală a copiilor de 6 ani era mai ridicat în mediul rural decât în urban, în ultimii șapte ani tendința s-a inversat, valoarea indicatorului fiind mai mare în mediul urban decât în rural cu aproape 20 p.p. (92,6% în urban, respectiv 73,3% în rural). În mod constant, diferența valorii indicatorului pe sexe este în favoarea fetelor: mai multe fete decât băieți își fac debutul școlar la vârsta de 6 ani (85,1% fete, respectiv 81,9% băieți).

La celelalte vârste corespunzătoare învățământului primar, ratele specifice de cuprindere înregistrează ușoare oscilații față de anul anterior. Astfel, la nivelul elevilor de 10 ani se înregistrează ușoare creșteri ale valorii indicatorului, în timp ce la 7, 8 și 9 ani, ușoare scăderi ale valorii indicatorului.

Pe sexe, se remarcă faptul că, la vârsta de intrare în învățământul primar, rata de cuprindere este mai mare pentru fete în comparație cu băieții, fapt datorat cel mai probabil unui debut școlar mai rapid al acestora.

Pe medii de rezidență, ratele de cuprindere sunt mai mari în urban în comparație cu mediul rural, la toate vârstele corespunzătoare învățământului primar, cea mai mare diferență înregistrându-se la vârsta de 8 ani (22,8 p.p.).

Se remarcă prezența în învățământul primar a unei ponderi relativ ridicate de **elevi care depășesc vârsta oficială corespunzătoare** acestui nivel de studii: 16,2% dintre copiii de 11 ani și 2,6% dintre copiii de 12 ani sunt cuprinși în învățământul primar. Această stare de fapt poate avea multiple cauze: debutul școlar întârziat (mai ales în învățământul special, dar nu numai); fenomenul repetenției, cu impact asupra eficienței interne a sistemului de educație și cu efecte asupra riscului de abandon școlar.

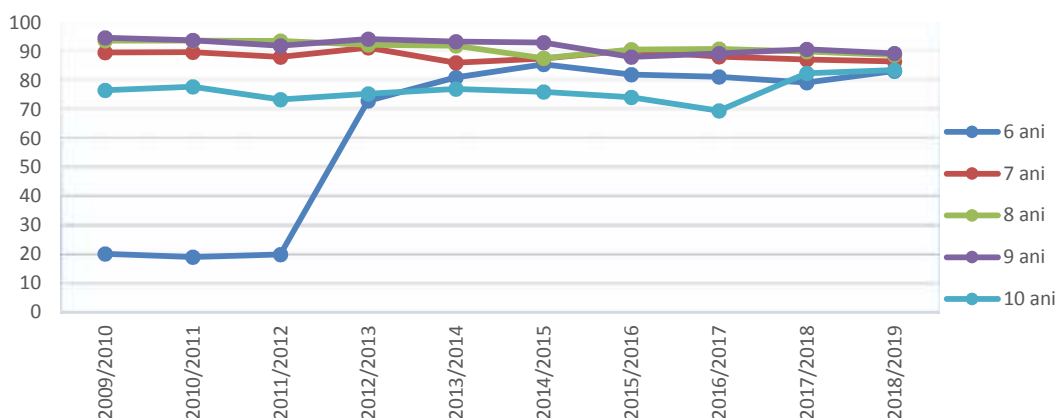
Tabelul 14. Ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste, în învățământul primar

| Vârsta | | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|--------|----------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| 6 ani | Total | 20,1 | 19,0 | 19,9 | 73,1 | 81,2 | 85,8 | 82,2 | 81,4 | 79,4 | 83,4 |
| | Urban | 19,3 | 18,2 | 19,4 | 73,9 | 83,3 | 95,4 | 92,3 | 91,7 | 88,5 | 92,6 |
| | Rural | 20,9 | 19,9 | 20,5 | 72,2 | 78,8 | 75,8 | 71,7 | 70,2 | 69,6 | 73,3 |
| | Feminin | 21,1 | 20,0 | 21,0 | 74,1 | 82,2 | 86,7 | 83,5 | 82,5 | 80,8 | 85,1 |
| | Masculin | 19,2 | 18,0 | 18,9 | 72,2 | 80,3 | 84,9 | 81,0 | 80,3 | 78,1 | 81,9 |
| 7 ani | Total | 89,9 | 90,0 | 88,3 | 91,5 | 86,3 | 87,7 | 90,6 | 88,6 | 87,4 | 86,7 |
| | Urban | 93,4 | 93,2 | 93,0 | 94,4 | 87,9 | 95,0 | 99,5 | 97,8 | 97,9 | 95,8 |
| | Rural | 86,7 | 86,9 | 83,7 | 88,4 | 84,5 | 80,4 | 81,6 | 79,1 | 76,3 | 76,9 |
| | Feminin | 90,7 | 90,2 | 88,4 | 91,3 | 86,5 | 87,8 | 90,3 | 88,5 | 87,4 | 86,6 |
| | Masculin | 89,1 | 89,7 | 88,1 | 91,8 | 86,1 | 87,7 | 90,9 | 88,7 | 87,4 | 86,8 |

| | | | | | | | | | | | |
|--------|----------|-------|------|------|------|------|-------|------|-------|-------|-------|
| 8 ani | Total | 93,9 | 93,9 | 93,8 | 92,5 | 92,2 | 87,8 | 90,8 | 91,1 | 90,2 | 89,0 |
| | Urban | 99,1 | 97,8 | 97,7 | 96,7 | 95,1 | 95,2 | 98,9 | 100,5 | 100,3 | 100,0 |
| | Rural | 89,4 | 90,4 | 90,1 | 88,3 | 88,9 | 80,4 | 82,6 | 81,7 | 79,8 | 77,2 |
| | Feminin | 93,4 | 93,6 | 93,4 | 92,5 | 91,8 | 87,6 | 90,4 | 90,6 | 89,8 | 88,7 |
| | Masculin | 94,4 | 94,2 | 94,1 | 92,4 | 92,5 | 88,0 | 91,1 | 91,7 | 90,5 | 89,2 |
| 9 ani | Total | 94,9 | 94,1 | 92,2 | 94,5 | 93,6 | 93,3 | 88,3 | 89,5 | 91,0 | 89,5 |
| | Urban | 101,0 | 99,6 | 98,5 | 99,0 | 98,5 | 102,7 | 96,8 | 98,0 | 101,4 | 100,1 |
| | Rural | 89,8 | 89,3 | 86,7 | 90,3 | 88,8 | 84,4 | 80,0 | 81,0 | 80,6 | 78,7 |
| | Feminin | 94,7 | 93,4 | 92,2 | 93,7 | 93,4 | 93,1 | 88,3 | 88,8 | 90,8 | 89,2 |
| | Masculin | 95,1 | 94,8 | 92,1 | 95,3 | 93,8 | 93,6 | 88,4 | 90,2 | 91,2 | 89,9 |
| 10 ani | Total | 76,8 | 78,0 | 73,5 | 75,5 | 77,2 | 76,2 | 74,3 | 69,7 | 82,6 | 83,8 |
| | Urban | 83,0 | 84,6 | 79,9 | 80,2 | 82,1 | 85,4 | 82,7 | 75,4 | 89,4 | 91,8 |
| | Rural | 71,7 | 72,4 | 68,0 | 71,3 | 72,6 | 68,0 | 66,3 | 64,0 | 75,8 | 75,8 |
| | Feminin | 75,1 | 76,3 | 71,8 | 74,5 | 75,3 | 74,8 | 72,7 | 68,2 | 81,6 | 83,2 |
| | Masculin | 78,5 | 79,6 | 75,1 | 76,4 | 79,0 | 77,5 | 75,7 | 71,1 | 83,5 | 84,4 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Figura 3. Ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste, în învățământul primar



• **Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul gimnazial**

Evoluția ratelor specifice de cuprindere a copiilor în învățământul gimnazial înregistrează scăderi față de anul anterior pentru cei de 11, 12 și 14 ani, și o ușoară creștere pentru cei de 13 ani. Ca și în învățământul primar, ratele de cuprindere în gimnaziu sunt mai mari în urban în comparație cu mediul rural, la toate vârstele corespunzătoare acestui nivel de studiu. De asemenea, ponderea **elevilor care depășesc vârsta oficială corespunzătoare** învățământului gimnazial se păstrează încă la valori mari: 11,5% dintre copiii de 15 ani și 3,4% dintre copiii de 16 ani sunt cuprinși în învățământul gimnazial.

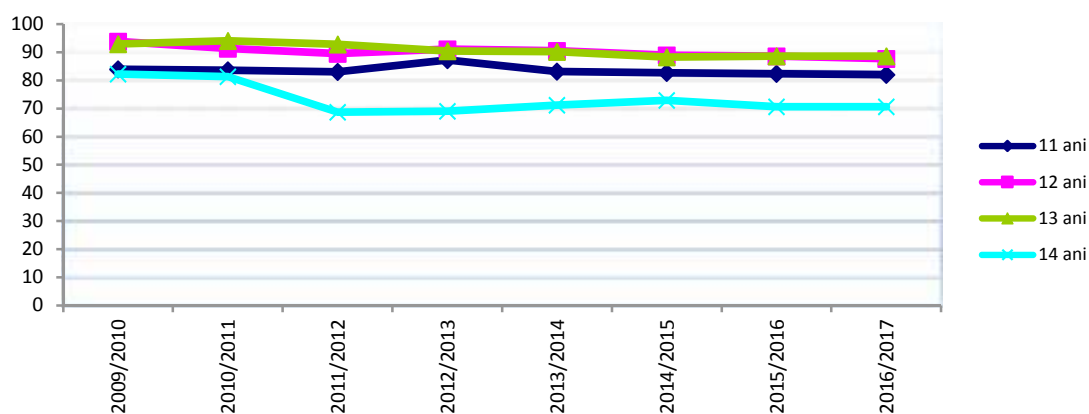
Tabelul 15. Ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste, în învățământul gimnazial

| Vârsta | | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|--------|----------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| 11 ani | Total | 84,0 | 83,6 | 83,0 | 87,2 | 83,2 | 82,7 | 82,4 | 82,0 | 72,7 | 72,5 |
| | Urban | 93,1 | 93,2 | 92,9 | 92,6 | 91,7 | 94,1 | 94,7 | 95,6 | 85,2 | 85,4 |
| | Rural | 76,2 | 75,6 | 74,8 | 82,1 | 75,6 | 73,0 | 71,5 | 69,3 | 60,6 | 59,7 |
| | Feminin | 85,2 | 84,0 | 83,8 | 83,8 | 84,7 | 83,6 | 83,3 | 83,0 | 73,9 | 73,4 |
| | Masculin | 82,8 | 83,2 | 82,2 | 90,6 | 81,7 | 81,9 | 81,6 | 81,1 | 71,6 | 71,6 |
| | Total | 93,9 | 91,4 | 89,5 | 91,1 | 90,5 | 88,9 | 88,6 | 87,7 | 87,7 | 83,8 |

| | | | | | | | | | | | |
|--------|----------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| 12 ani | Urban | 103,0 | 101,4 | 99,3 | 101,6 | 101,4 | 100,0 | 101,2 | 100,8 | 102,3 | 97,6 |
| | Rural | 85,9 | 83,0 | 81,3 | 82,2 | 81,2 | 79,7 | 77,8 | 76,1 | 74,2 | 70,4 |
| | Feminin | 93,5 | 92,2 | 89,2 | 91,0 | 90,4 | 89,2 | 88,5 | 87,6 | 87,7 | 83,9 |
| | Masculin | 94,2 | 90,7 | 89,8 | 91,1 | 90,6 | 88,7 | 88,6 | 87,8 | 87,7 | 83,7 |
| 13 ani | Total | 92,9 | 94,1 | 92,8 | 90,4 | 90,2 | 88,3 | 88,6 | 88,6 | 88,1 | 88,4 |
| | Urban | 103,1 | 103,8 | 102,2 | 101,3 | 100,5 | 100,2 | 100,8 | 101,9 | 102,0 | 103,4 |
| | Rural | 83,8 | 85,6 | 84,8 | 81,4 | 81,6 | 78,5 | 78,4 | 77,2 | 75,9 | 74,5 |
| | Feminin | 93,0 | 93,5 | 92,9 | 90,1 | 90,1 | 88,2 | 88,5 | 88,5 | 87,8 | 88,4 |
| 14 ani | Masculin | 92,7 | 94,7 | 92,7 | 90,6 | 90,2 | 88,5 | 88,6 | 88,6 | 88,3 | 88,4 |
| | Total | 82,2 | 81,3 | 68,7 | 69,1 | 71,2 | 72,9 | 70,6 | 70,6 | 71,7 | 71,4 |
| | Urban | 91,1 | 91,0 | 79,2 | 79,7 | 82,3 | 85,0 | 82,4 | 82,0 | 83,8 | 83,6 |
| | Rural | 74,4 | 72,7 | 59,6 | 60,2 | 62,2 | 63,1 | 60,9 | 61,2 | 61,5 | 60,6 |
| | Feminin | 81,7 | 80,8 | 66,7 | 67,8 | 69,7 | 71,3 | 69,1 | 69,3 | 69,9 | 69,6 |
| | Masculin | 82,7 | 81,8 | 70,6 | 70,3 | 72,7 | 74,4 | 71,9 | 71,8 | 73,3 | 73,0 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Figura 4. Ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste în învățământul gimnazial



I.C.3. Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial

În anul școlar 2017/2018, rata abandonului școlar a crescut ușor în comparație cu anul școlar anterior. La nivel general, 1,7% dintre elevii de nivel primar și gimnazial abandonează școala. Mediul rural, gimnaziul, populația școlară masculină, respectiv clasele de început de ciclu gimnazial înregistrează valori ridicate ale abandonului școlar. Astfel, cele mai mari valori ale ratei abandonului școlar s-au înregistrat la nivelul populației de gimnaziu din mediul rural (2,7%), populației din primar din mediul rural (2,2%), respectiv al populației masculine de gimnaziu (2,0%).

La finalul anului școlar 2017/2018, învățământul primar și gimnazial de masă cuprindea 1633,1 mii de elevi. Din totalul elevilor din învățământul primar și gimnazial de masă, 97% au fost declarați promovați și 3% repetenți, situație relativ constantă în comparație cu anul școlar anterior. Datele corespunzătoare pentru învățământul special sunt următoarele: 17,3 mii de elevi la final de an școlar, din care 98% au fost declarați promovați și 2% repetenți.

Pe ansamblul învățământului primar și gimnazial, rata abandonului școlar (indicator calculat pe baza metodei „intrare-ieșire”) în anul 2017/2018 a fost de 1,7% (procent ce reprezintă 28 de mii de elevi). În

comparație cu anul anterior, valoarea indicatorului este în ușoară creștere. Pe medii de rezidență, crește diferența dintre rata abandonului în învățământul primar și gimnazial din urban și cea din rural, în defavoarea mediului rural (1,1% în urban și 2,4% în rural). În ceea ce privește abandonul pe sexe, se evidențiază o frecvență mai amplă a situațiilor de abandon în cazul populației școlare masculine (18,% băieți și 1,5% fete – în scădere în cazul băieților și în creștere în cazul fetelor).

Tabelul 16. Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial

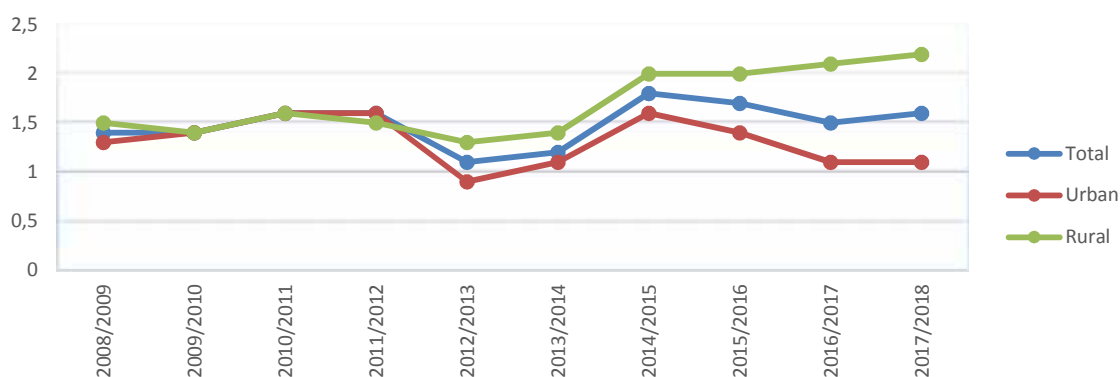
| | 2008/ 2009 | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 |
|---------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Învățământ primar și gimnazial | | | | | | | | | | |
| Total | 1,7 | 1,5 | 1,8 | 1,8 | 1,4 | 1,5 | 1,8 | 1,8 | 1,6 | 1,7 |
| Urban | 1,5 | 1,5 | 1,8 | 1,7 | 1,1 | 1,3 | 1,5 | 1,4 | 1,1 | 1,1 |
| Rural | 1,9 | 1,6 | 1,8 | 1,8 | 1,6 | 1,8 | 2,2 | 2,3 | 2,3 | 2,4 |
| Feminin | 1,5 | 1,4 | 1,7 | 1,5 | 1,2 | 1,4 | 1,7 | 1,6 | 1,0 | 1,5 |
| Masculin | 1,8 | 1,7 | 1,9 | 2 | 1,5 | 1,6 | 2,0 | 2,0 | 2,2 | 1,8 |
| Învățământ primar | | | | | | | | | | |
| Total | 1,4 | 1,4 | 1,6 | 1,6 | 1,1 | 1,2 | 1,8 | 1,7 | 1,5 | 1,6 |
| Urban | 1,3 | 1,4 | 1,6 | 1,6 | 0,9 | 1,1 | 1,6 | 1,4 | 1,1 | 1,1 |
| Rural | 1,5 | 1,4 | 1,6 | 1,5 | 1,3 | 1,4 | 2,0 | 2,0 | 2,1 | 2,2 |
| Feminin | 1,3 | 1,3 | 1,5 | 1,4 | 1,0 | 1,1 | 1,6 | 1,5 | 1,4 | 1,4 |
| Masculin | 1,6 | 1,6 | 1,7 | 1,7 | 1,2 | 1,3 | 1,9 | 1,8 | 1,7 | 1,7 |
| Învățământ gimnazial | | | | | | | | | | |
| Total | 1,9 | 1,7 | 2,0 | 1,9 | 1,7 | 1,8 | 1,9 | 2,0 | 1,8 | 1,8 |
| Urban | 1,6 | 1,5 | 1,9 | 1,8 | 1,4 | 1,5 | 1,5 | 1,5 | 1,2 | 1,2 |
| Rural | 2,2 | 1,8 | 2,0 | 2,1 | 2,1 | 2,1 | 2,3 | 2,5 | 2,5 | 2,7 |
| Feminin | 1,8 | 1,5 | 1,9 | 1,7 | 1,6 | 1,7 | 1,7 | 1,8 | 0,6 | 1,7 |
| Masculin | 2,0 | 1,8 | 2,1 | 2,2 | 1,9 | 1,9 | 2,1 | 2,1 | 2,8 | 2,0 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Pentru calcularea ratei abandonului școlar nu au fost luați în considerare elevii cuprinși în Programul „A doua șansă”

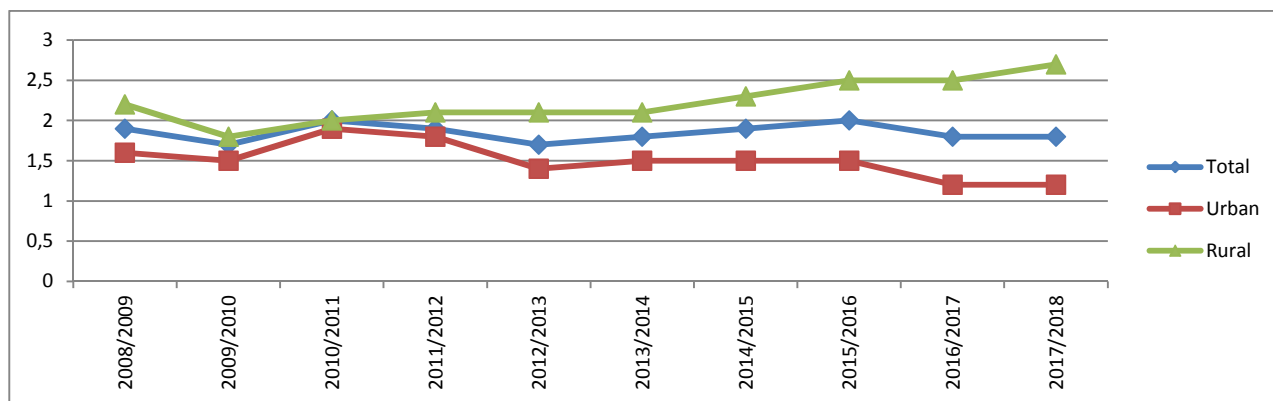
Pe fiecare nivel de studiu, se evidențiază aspecte caracteristice. În **învățământul primar**, abandonul școlar a crescut constant după momentul trecerii la 10 ani de școlaritate obligatorie; situația s-a îmbunătățit în perioada 2012-2014, însă ulterior valoarea indicatorului a înregistrat o nouă creștere. În anul școlar de referință, valoarea indicatorului înregistrează o tendință ușor ascendentă, valoarea fiind de 1,6%. Diferența pe medii de rezidență se păstrează, mediul rural fiind în continuare defavorizat. Decalajul pe sexe se păstrează constant față de anul școlar anterior (1,7% băieți din ciclul primar abandonează școala, comparativ cu 1,4% fete).

Figura 5. Rata abandonului școlar în învățământul primar, pe medii de rezidență



În învățământul gimnazial, se înregistrează o stagnare a ratei abandonului școlar față de anul anterior (1,8%). La acest nivel de studiu, diferențele pe medii de rezidență sunt mai ample decât în ciclul primar, de 1,5 p.p., în defavoarea mediului rural. Și în cazul gimnaziului, se evidențiază avantajul fetelor în comparație cu băieții (cu 0,3 p.p. în defavoarea băieților).

Figura 6. Rata abandonului școlar în învățământul gimnazial, pe medii de rezidență



Relevantă în contextul de față este și analiza abandonului școlar pe clase. Datele evidențiază faptul că ratele cele mai ridicate ale abandonului se înregistrează la clasele de început de cicluri de școlaritate: clasa pregătitoare și clasa I, respectiv clasa a V-a. La nivelul clasei pregătitoare, se înregistrează o creștere ușoară a valorii indicatorului, atingând valoarea înregistrată în urmă cu 2 ani. Diferența pe medii de rezidență evidențiază situația defavorizată a mediului rural, în special pentru nivelul gimnazial unde diferența este între 1,3-2,0 p.p.

Tabelul 17. Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial, pe clase și medii de rezidență

| | | 2008/ 2009 | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 |
|--------------------|-------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Clasa pregătitoare | Total | - | - | - | - | 0,5 | 1,0 | 1,7 | 1,8 | 1,6 | 1,8 |
| | Urban | - | - | - | - | 0,1 | 0,7 | 1,7 | 1,6 | 1,2 | 1,3 |
| | Rural | - | - | - | - | 0,9 | 1,3 | 1,7 | 1,9 | 2,1 | 2,3 |
| I | Total | 2,1 | 2,3 | 2,2 | 2,0 | 1,3 | 1,5 | 2,4 | 2,5 | 2,3 | 2,6 |
| | Urban | 2,2 | 2,4 | 2,3 | 2,0 | 1,2 | 1,4 | 1,9 | 1,9 | 1,6 | 1,7 |
| | Rural | 2,1 | 2,3 | 2,1 | 2,0 | 1,5 | 1,6 | 3,0 | 3,2 | 3,3 | 3,7 |
| a II-a | Total | 1,3 | 1,2 | 1,5 | 1,5 | 1,2 | 1,3 | 2,4 | 1,4 | 1,3 | 1,4 |
| | Urban | 1,1 | 1,2 | 1,5 | 1,5 | 1,2 | 1,1 | 2,0 | 1,1 | 0,9 | 0,9 |
| | Rural | 1,4 | 1,3 | 1,5 | 1,5 | 1,3 | 1,5 | 2,8 | 1,7 | 1,7 | 1,9 |
| a III-a | Total | 1,1 | 1,1 | 1,4 | 1,3 | 1,0 | 1,1 | 1,2 | 1,2 | 1,0 | 1,0 |
| | Urban | 1,0 | 1,1 | 1,4 | 1,3 | 0,9 | 1,0 | 1,2 | 0,8 | 0,7 | 0,6 |
| | Rural | 1,2 | 1,1 | 1,4 | 1,3 | 1,2 | 1,3 | 1,3 | 1,7 | 1,4 | 1,5 |
| a IV-a | Total | 1,3 | 1,2 | 1,4 | 1,4 | 1,3 | 1,3 | 1,4 | 1,4 | 1,4 | 1,2 |
| | Urban | 1,1 | 1,2 | 1,4 | 1,4 | 1,3 | 1,2 | 1,3 | 1,3 | 1,0 | 0,9 |
| | Rural | 1,4 | 1,1 | 1,3 | 1,4 | 1,3 | 1,4 | 1,5 | 1,6 | 1,8 | 1,5 |
| a V-a | Total | 2,8 | 2,5 | 2,7 | 2,6 | 2,4 | 2,5 | 2,4 | 2,4 | 2,2 | 2,4 |
| | Urban | 2,6 | 2,5 | 2,8 | 2,6 | 2,2 | 2,1 | 1,9 | 1,8 | 1,5 | 1,5 |
| | Rural | 3,0 | 2,4 | 2,6 | 2,6 | 2,7 | 2,9 | 2,9 | 3,0 | 3,2 | 3,5 |
| a VI-a | Total | 1,6 | 1,5 | 1,8 | 1,7 | 1,4 | 1,6 | 1,7 | 1,8 | 1,6 | 1,6 |
| | Urban | 1,4 | 1,5 | 1,8 | 1,7 | 1,2 | 1,4 | 1,4 | 1,4 | 1,1 | 1,0 |
| | Rural | 1,8 | 1,6 | 1,9 | 1,7 | 1,7 | 1,8 | 2,1 | 2,2 | 2,2 | 2,4 |

| | | | | | | | | | | | |
|----------|--------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| a VII-a | Total | 1,8 | 1,4 | 2,0 | 1,8 | 1,6 | 1,6 | 1,8 | 2,0 | 1,7 | 1,7 |
| | Urban | 1,5 | 1,2 | 1,8 | 1,8 | 1,2 | 1,4 | 1,4 | 1,6 | 1,0 | 1,1 |
| | Rural | 2,2 | 1,7 | 2,1 | 1,8 | 1,9 | 2,0 | 2,3 | 2,4 | 2,4 | 2,4 |
| a VIII-a | Total | 1,5 | 1,3 | 1,4 | 1,7 | 1,5 | 1,5 | 1,6 | 1,7 | 1,6 | 1,7 |
| | Urban | 1,1 | 1,1 | 1,2 | 1,7 | 1,1 | 1,2 | 1,1 | 1,2 | 1,0 | 1,0 |
| | Rural | 1,9 | 1,6 | 1,6 | 1,7 | 1,9 | 1,9 | 2,1 | 2,3 | 2,3 | 2,5 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2008-2019

Pentru calcularea ratei abandonului școlar nu au fost luați în considerare elevii cuprinși în Programul „A doua șansă”

Figura 7. Rata abandonului școlar în învățământul primar, pe clase

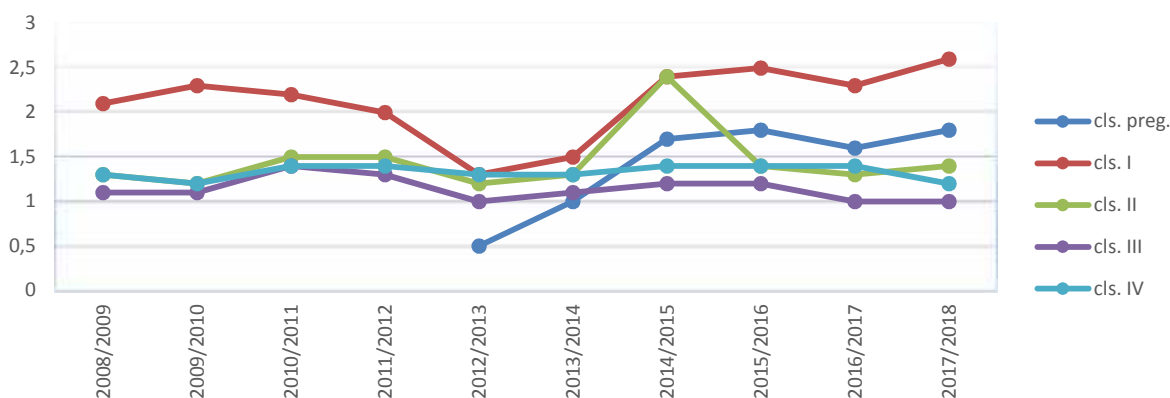
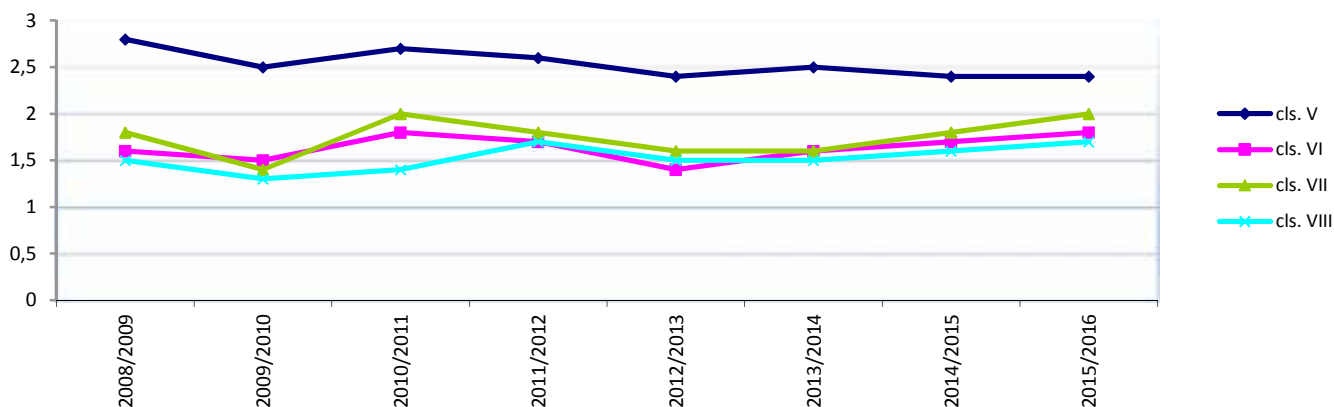


Figura 8. Rata abandonului școlar în învățământul gimnazial, pe clase



La nivel general, ratele ridicate ale abandonului școlar la început de ciclu de școlaritate au drept cauză dificultățile de adaptare cu care se confruntă elevii la solicitările școlii, respectiv la trecerea de la un nivel de studiu la altul: stiluri de predare diferite, solicitări mai complexe în plan curricular; nu în ultimul rând diferențele semnificative în ceea ce privește numărul de ore/săptămână dedicate studiului. Este de remarcă tendința generală de scădere a ratei abandonului școlar de la clasele de debut la cele de final de ciclu de școlaritate, determinată, cel mai probabil, de adaptarea progresivă a elevilor la solicitările școlare.

I.D. Învățământul liceal și profesional

I.D.1. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul liceal și profesional

Măsurile de reorganizare a învățământului profesional au determinat schimbări importante ale valorilor acestui indicator în ultimii zece ani. În anul școlar 2018/2019, valoarea ratei brute de cuprindere în învățământul secundar superior a fost de 86,2% – în uşoară creştere faţă de anul şcolar anterior. Creşterea valorii indicatorului a fost mai redusă în învățământul liceal și mai evidentă în învățământul profesional. Diferența de participare pe sexe se păstrează: la liceu – aproape 10 puncte procentuale în favoarea populației școlare feminine; în învățământul profesional – aproximativ aceeași diferență în favoarea populației școlare masculine.

În ultimii zece ani școlari, valorile ratelor brute de cuprindere școlară în învățământul secundar superior (învățământul liceal și profesional) au fost direct influențate de măsurile educaționale din domeniu: desființarea rutei de formare profesională prin școlile de arte și meserii începând cu anul școlar 2009/2010 și, ulterior, reorganizarea învățământului profesional cu durata de 3 ani, începând cu anul școlar 2014/2015; parcurgerea învățământului secundar superior de către cele două generații de elevi care au avut debutul școlar concomitent în 2003/2004 (intrare în clasa a IX-a în 2011/2012 și ieșire din clasa a XII-a în 2014/2015).

Ca urmare a acestor măsuri, rata brută de cuprindere a scăzut brusc în anul 2015/2016, iar în ultimii ani a început să crească constant, până la valoarea de 86,2% în 2018/2019. Rata de cuprindere păstrează valori ușor mai mari (cu 2 p.p.) în cazul populației școlare feminine, comparativ cu cea masculină.

Tabelul 18. Rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior (liceu și învățământ profesional)

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 96,7 | 96,5 | 96,0 | 94,9 | 91,2 | 90,0 | 85,6 | 84,8 | 85,3 | 86,2 |
| Feminin | 96,0 | 95,6 | 95,3 | 94,2 | 91,1 | 90,3 | 85,9 | 85,5 | 86,4 | 87,2 |
| Masculin | 97,4 | 97,7 | 96,6 | 95,6 | 90,8 | 89,6 | 85,4 | 84,2 | 84,3 | 85,1 |

Observație: La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii străini. Valoarea indicatorului s-a obținut prin raportare la populația în vârstă de 15-18 ani, vârstă oficială corespunzătoare învățământului secundar superior.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Începând cu anul 2014/2015, datele oferite de Institutul Național de Statistică nu permit calcularea valorii indicatorului pe medii de rezidență în funcție de domiciliul părinților. Datele referitoare la mediul de rezidență al elevilor (domiciliul părinților) din rapoartele precedente semnalau o discrepanță semnificativă a ratei de cuprindere în învățământul secundar superior în favoarea elevilor proveniți din mediul urban.

La nivelul învățământului liceal, rata de cuprindere a crescut semnificativ în prima parte a intervalului analizat, ajungând la valoarea maximă de 94,6% în 2011/2012 (momentul la care au intrat în clasa a IX-a cele două generații de elevi care au avut debutul școlar în 2003/2004, la 6 și 7 ani concomitent).

Ulterior, ca urmare a măsurilor de reorganizare a învățământului profesional și ca urmare a ieșirii din liceu a celor două generații anterior amintite, valorile ratei de cuprindere în liceu au scăzut constant de la un an școlar la altul. În 2018/2019 se înregistrează o ușoară creștere față de anul anterior, valoarea ratei fiind de 75,3%.

Evoluția indicatorului pe sexe evidențiază o participare mai amplă la liceu a populației școlare feminine (cu o diferență de peste 9 p.p. în favoarea fetelor). Se poate remarca strânsa asociere între distribuția pe sexe a efectivelor de elevi din liceu și schimbările de structură a sistemului de învățământ: reorganizarea învățământului profesional coincide cu reducerea ratei de cuprindere în liceu a populației școlare masculine.

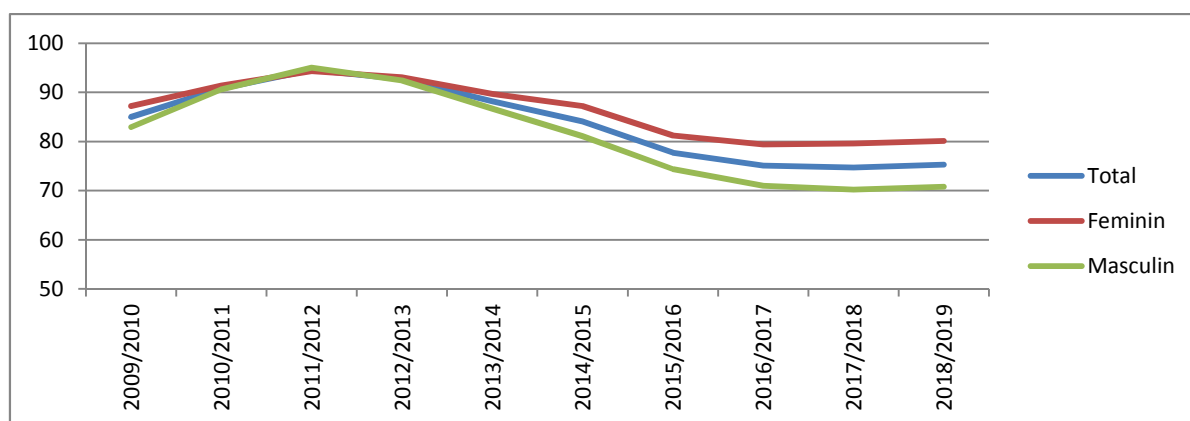
Tabelul 19. Rata brută de cuprindere în învățământul liceal

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 85,0 | 90,8 | 94,6 | 92,7 | 88,2 | 84,1 | 77,7 | 75,1 | 74,7 | 75,3 |
| Feminin | 87,2 | 91,4 | 94,3 | 93,1 | 89,7 | 87,2 | 81,2 | 79,4 | 79,6 | 80,1 |
| Masculin | 82,9 | 90,6 | 95,0 | 92,4 | 86,7 | 81,1 | 74,4 | 71,0 | 70,2 | 70,8 |

Observație: La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii străini. Valoarea indicatorului s-a obținut prin raportare la populația în vârstă de 15-18 ani, vârstă oficială corespunzătoare învățământului liceal.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Figura 9. Rata brută de cuprindere în învățământul liceal, pe sexe



La nivelul învățământului profesional, ratele de cuprindere au scăzut semnificativ în intervalul 2009-2011 (de la 15,8% la 1,8%). În perioada 2012-2014, valorile indicatorului au crescut ușor, pe fondul unor măsuri tranzitorii de implementare a învățământului profesional (stagii de pregătire practică pentru dobândirea calificării profesionale de nivel nivel 3, conform Cadrelui Național al Calificărilor; organizarea învățământului profesional cu durată de 3 ani). Reorganizarea unităților de învățământ profesional, începând cu anul școlar 2014/2015, a condus, în ultimii patru ani, la creșterea constantă și semnificativă a ratei brute de cuprindere, până la valoarea de 14,5% în 2018/2019.

Distribuția pe sexe a valorilor indicatorului evidențiază o mai mare cuprindere în învățământul profesional a populației școlare masculine față de cea feminină, cu o diferență de aproape 10 p.p. în ultimii ani școlari.

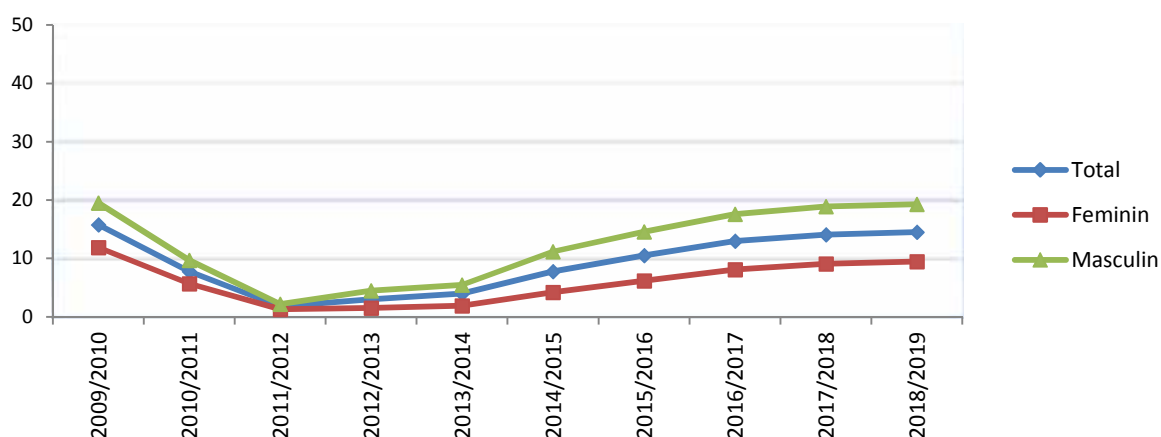
Tabelul 20. Rata brută de cuprindere în învățământul profesional

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 15,8 | 7,8 | 1,8 | 3,0 | 4,0 | 7,8 | 10,5 | 13,0 | 14,1 | 14,5 |
| Feminin | 11,9 | 5,7 | 1,3 | 1,5 | 1,9 | 4,2 | 6,2 | 8,1 | 9,1 | 9,5 |
| Masculin | 19,5 | 9,7 | 2,2 | 4,5 | 5,5 | 11,2 | 14,6 | 17,6 | 18,9 | 19,3 |

Observație: La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii străini. Valoarea indicatorului s-a obținut prin raportare la populația în vârstă de 15-17 ani, vârstă oficială corespunzătoare învățământului profesional.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Figura 10. Rata brută de cuprindere în învățământul profesional, pe sexe



Coroborând datele prezentate, analiza relevă corelații între ratele brute de cuprindere în liceu și în învățământul profesional:

- reducerea valorilor ratei de cuprindere în liceu se corelează cu creșterea valorilor pentru învățământul profesional;
- se constată o mai amplă cuprindere a populației școlare feminine în învățământul liceal, respectiv a populației școlare masculine în învățământul profesional.

Analiza participării la învățământul secundar superior în anul școlar 2018/2019 în funcție de filiere și profiluri de formare evidențiază următoarea situație:

- în învățământul secundar superior, liceul continuă să aibă cea mai mare rată brută de cuprindere (75,3%), comparativ cu învățământul profesional (14,5%);
- evoluția ratelor de cuprindere în liceu și în învățământul profesional se corelează direct cu măsurile de reorganizare ce au vizat ruta profesională;
- rata brută de cuprindere în liceele teoretice și vocaționale a avut oscilații în intervalul analizat, cu ușoare creșteri de la un an la altul în ultima perioadă, până la 43,9% în 2018/2019;
- rata brută de cuprindere în filiera tehnologică a liceului a avut valori în creștere în intervalul 2009-2011 și, ulterior, valori în scădere; în 2018/2019 a reînceput să crească, ajungând la 31,5% în anul școlar 2018/2019;
- rata brută de cuprindere la nivelul întregului învățământ profesional și tehnic (liceu tehnologic și învățământ profesional) a scăzut constant de-a lungul intervalului analizat; în ultimii doi ani școlari s-au înregistrat ușoare creșteri, până la 42,3% în 2018/2019.

Tabelul 21. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul secundar superior, pe filiere de formare (%)

| Nivelul de învățământ | 2009/2010 | 2010/2011 | 2011/2012 | 2012/2013 | 2013/2014 | 2014/2015 | 2015/2016 | 2016/2017 | 2017/2018 | 2018/2019 |
|------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Total învățământ secundar superior | 96,7 | 96,5 | 96,0 | 94,9 | 91,2 | 90,0 | 85,6 | 84,5 | 84,9 | 86,2 |
| Total învățământ liceal, din care: | 85,0 | 90,8 | 94,6 | 92,7 | 88,2 | 84,1 | 77,7 | 75,1 | 74,7 | 75,3 |
| Licee teoretice și vocaționale | 39,5 | 40,3 | 41,7 | 43,4 | 45,1 | 45,2 | 43,2 | 43,2 | 43,5 | 43,9 |

| | | | | | | | | | | |
|--|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Licee tehnologice | 45,5 | 50,4 | 53,0 | 49,4 | 44,1 | 38,9 | 34,5 | 31,9 | 31,2 | 31,5 |
| Total licee tehnologice, SAM/învățământ profesional (toate formele) | 61,3 | 58,2 | 54,8 | 52,4 | 48,1 | 46,7 | 45,0 | 41,8 | 42,0 | 42,3 |

Observație: Valoarea indicatorului s-a obținut prin raportare la populația în vârstă de 15-18 ani, vârstă oficială corespunzătoare nivelului de învățământ secundar superior.

Sursa: Date preluate și/sau calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

I.D.2. Ratele specifice de cuprindere în învățământul liceal și profesional

Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul liceal și profesional înregistrează evoluții oscilante, influențate direct de schimbările de structură a sistemului de educație. În cazul învățământului liceal, se constată o cuprindere mai mare a populației școlare feminine decât a celei școlare masculine, pentru toate vârstele, iar în cazul învățământului profesional se observă situația inversă, de cuprindere mai mare a populației școlare masculine.

La nivelul învățământului liceal, ratele specifice de cuprindere pe vârste relevă evoluții specifice în cazul fiecărei vârste. Valorile ratelor în ultimii zece ani au fost influențate de cuprinderea în liceu, în perioada 2011-2014, a celor două generații de elevi care au avut debutul școlar simultan, la 6 și 7 ani, în 2003/2004.

Datele calculate pentru ultimii ani școlari arată scăderi constante ale valorilor ratelor specifice pentru aproape toate vârstele corespunzătoare liceului.

Astfel, în anul școlar 2018/2019, în liceu se aflau: aproximativ 60% din populația școlară totală de 15 ani; peste 63% din populația școlară de 16 ani; peste 63% din populația școlară de 17 ani și puțin peste 53% din populația școlară de 18 ani. Rata specifică de cuprindere a populației școlare feminine este mai mare decât a celei școlare masculine pe întreg intervalul analizat.

Tabelul 22. Ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste în învățământul liceal

| Vârsta | | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|--------|----------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| 15 ani | Total | 73,0 | 76,2 | 79,3 | 75,8 | 73,6 | 65,7 | 62,6 | 60,0 | 60,7 | 60,3 |
| | Feminin | 75,7 | 78,2 | 80,9 | 77,6 | 75,6 | 71,0 | 68,5 | 65,8 | 66,6 | 66,0 |
| | Masculin | 70,4 | 74,3 | 77,8 | 74,1 | 71,6 | 60,7 | 56,9 | 54,5 | 55,1 | 54,8 |
| 16 ani | Total | 63,2 | 77,3 | 76,1 | 76,4 | 75,3 | 72,5 | 67,4 | 64,7 | 63,0 | 63,6 |
| | Feminin | 68,1 | 78,7 | 77,4 | 79,1 | 78,3 | 76,5 | 72,4 | 70,4 | 68,7 | 69,5 |
| | Masculin | 58,6 | 75,9 | 74,9 | 73,8 | 72,5 | 68,6 | 62,7 | 59,2 | 57,6 | 58,1 |
| 17 ani | Total | 56,0 | 64,7 | 74,8 | 74,8 | 73,5 | 72,5 | 70,8 | 66,3 | 64,8 | 63,2 |
| | Feminin | 62,1 | 69,4 | 76,5 | 77,3 | 76,7 | 75,6 | 74,6 | 70,9 | 70,1 | 68,6 |
| | Masculin | 50,2 | 60,1 | 73,2 | 72,4 | 70,4 | 69,5 | 67,2 | 62,0 | 59,8 | 58,2 |
| 18 ani | Total | 58,7 | 57,4 | 60,1 | 62,2 | 61,6 | 63,5 | 52,4 | 53,2 | 52,4 | 53,4 |
| | Feminin | 61,5 | 59,6 | 60,7 | 63,1 | 63,0 | 65,7 | 52,9 | 55,1 | 54,3 | 55,4 |
| | Masculin | 56,0 | 55,4 | 59,5 | 61,4 | 60,3 | 61,4 | 51,9 | 51,5 | 50,6 | 51,6 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

În anul școlar 2018/2019, pe lângă elevii de vârstă teoretică corespunzătoare (15-18 ani), în unitățile de învățământ liceal se aflau, de asemenea, și elevi de vârste mai mici (12,6% din populația școlară de 14 ani),

dar și elevi cu vârste mai mari (10% din populația școlară de 19 ani și un număr semnificativ de elevi de 20 de ani și peste această vârstă). Ponderea populației școlare de liceu care depășește vârsta corespunzătoare acestui nivel de studiu este determinată de un complex de factori: elevi cu debut școlar întârziat, elevi cu repetenție multiplă, elevi care nu s-au înscris la liceu imediat după finalizarea clasei a VIII-a, elevi care au urmat ruta progresivă de formare în învățământul secundar superior, etc. Majoritatea acestor elevi se află înscriși în forme alternative, precum învățământul cu frecvență redusă, învățământul seral.

La nivelul învățământului profesional, ratele specifice de cuprindere au crescut de la un an la altul, începând cu anul școlar 2014/2015 – anul școlar corespunzător reorganizării acestor rute de formare. Astfel, la nivelul anului școlar 2018/2019, o pondere de câte 11-13% din populația de 15 ani, de 16 ani și de 17 ani era cuprinsă în învățământul profesional.

Analiza datelor relevă valori mai mari ale ratelor specifice în cazul populației școlară masculine – cu valori mai mult decât duble față de cele ale populației școlară feminine.

Tabelul 23. Rata specifică de cuprindere școlară pe vârste în învățământul profesional

| Vârsta | | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|-----------|----------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| 15 ani | Total | 0,5 | 0,0 | 0,0 | 1,1 | 1,1 | 8,0 | 10,5 | 10,6 | 11,0 | 11,3 |
| | Feminin | 0,4 | 0,0 | 0,0 | 0,5 | 0,6 | 4,8 | 6,6 | 7,0 | 7,5 | 7,6 |
| | Masculin | 0,6 | 0,0 | 0,0 | 1,6 | 0,0 | 11,0 | 14,1 | 14,1 | 14,3 | 14,9 |
| 16 ani | Total | 14,8 | 1,2 | 0,0 | 3,0 | 4,1 | 6,2 | 10,2 | 12,4 | 12,0 | 13,1 |
| | Feminin | 11,0 | 0,9 | 0,0 | 1,4 | 1,9 | 3,1 | 5,9 | 7,7 | 8,2 | 8,5 |
| | Masculin | 18,5 | 1,5 | 0,1 | 4,6 | 6,2 | 9,2 | 14,3 | 17,0 | 16,7 | 17,5 |
| 17 ani | Total | 18,2 | 11,1 | 0,7 | 2,2 | 4,2 | 4,7 | 5,5 | 9,6 | 11,1 | 11,1 |
| | Feminin | 13,5 | 7,8 | 0,3 | 0,8 | 1,9 | 2,1 | 2,9 | 5,6 | 6,7 | 7,0 |
| | Masculin | 22,6 | 14,2 | 1,1 | 3,5 | 6,4 | 7,1 | 8,1 | 13,3 | 15,3 | 15,1 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Ca și la nivel liceal, în învățământul profesional există și elevi cu vârste mai mici sau mai mari decât intervalul corespunzător acestui nivel de studiu, dar în ponderi mult mai reduse (3,2% din populația de 14 ani; 4,9% din populația de 18 ani).

I.D.3. Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional

În anul școlar 2018/2019, o pondere de 99,2% dintre elevii înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a și-au continuat studiile la nivel liceal sau în învățământul profesional; valoarea a fost în creștere semnificativă față de anul școlar anterior. Se observă o diferențiere pe sexe: tranziția la învățământul liceal este mai mare în cazul fetelor, iar la învățământul profesional este mai mare în cazul băieților.

Un indicator foarte relevant din perspectiva participării la educația de nivel post-gimnazial este **rata de tranziție de la clasa a VIII-a la învățământul liceal și profesional**. Indicatorul evidențiază nivelul accesului la învățământul secundar superior, precum și capacitatea de care dispune sistemul educațional de cuprindere a elevilor în acest nivel de studiu.

În ultimii ani, rata de tranziție în învățământul secundar superior (învățământ liceal și învățământ profesional) a înregistrat valori diferite. Valoarea indicatorului a crescut considerabil la nivelul anului școlar

2018/2019: o pondere amplă de 99,2% dintre elevii înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a au fost admiși în clasa a IX-a – patru din cinci elevi (81,1%) au fost admiși la liceu și aproape unul din cinci (18,1%) a optat pentru învățământul profesional. Practic, numai 0,8% dintre elevii de clasa a VIII-a nu au ajuns să fie înscriși în clasa a IX-a (abandon pe parcursul școlar, repetenție sau alte cauze ale pierderilor școlare).

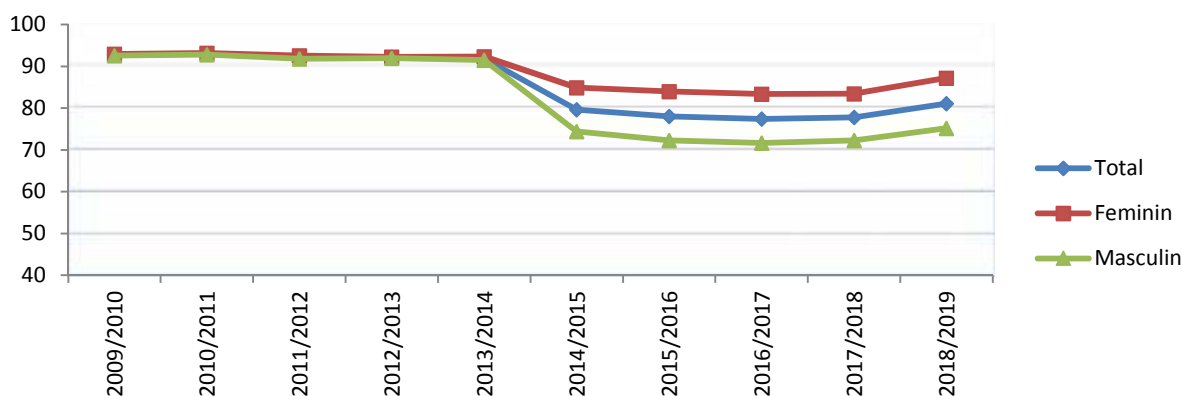
Tabelul 24. Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional

| | | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012* | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|--|----------|---------------|---------------|----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Învățământ liceal și profesional | Total | 92,6 | - | - | 96,7 | 96,7 | 94,4 | 93,9 | 93,7 | 94,9 | 99,2 |
| | Feminin | 94,2 | - | - | 94,4 | 94,6 | 93,4 | 93,9 | 93,8 | 94,7 | 99,1 |
| | Masculin | 90,9 | - | - | 98,8 | 98,7 | 95,4 | 93,8 | 93,6 | 95,2 | 99,2 |
| Învățământ liceal | Total | 92,8 | 93,0 | 92,2 | 92,2 | 91,9 | 79,6 | 78,0 | 77,4 | 77,8 | 81,1 |
| | Feminin | 93,0 | 93,2 | 92,6 | 92,3 | 92,4 | 84,9 | 84,0 | 83,4 | 83,5 | 87,2 |
| | Masculin | 92,6 | 92,8 | 91,8 | 92,0 | 91,5 | 74,4 | 72,3 | 71,7 | 72,3 | 75,2 |
| Învățământ profesional | Total | 2,2 | - | - | 4,5 | 4,8 | 14,9 | 15,9 | 16,3 | 17,1 | 18,1 |
| | Feminin | 3,8 | - | - | 2,1 | 2,2 | 8,5 | 9,9 | 10,4 | 11,2 | 12,0 |
| | Masculin | 0,8 | - | - | 6,9 | 7,2 | 20,9 | 21,6 | 21,8 | 22,9 | 24,1 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

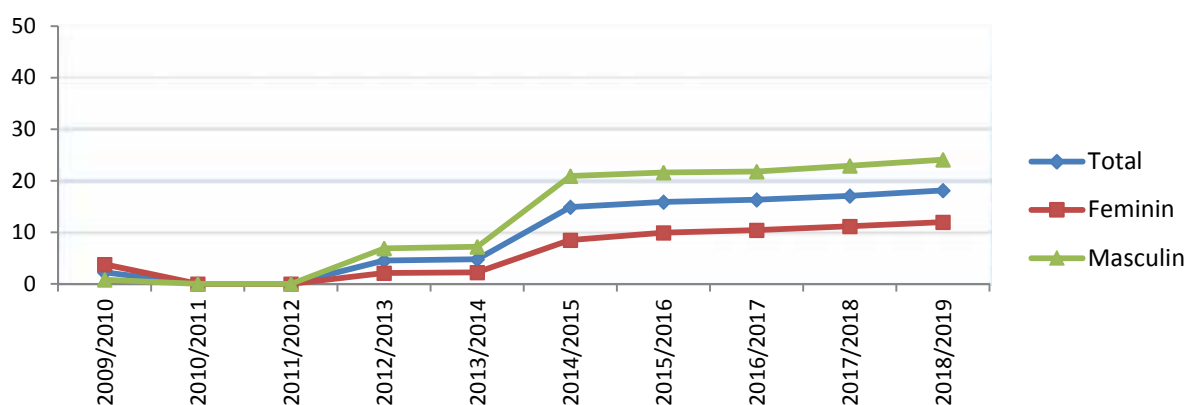
În perioada 2009-2013, rata de tranziție la învățământul liceal a înregistrat o valoare relativ constantă (aprox. 92%). Reînființarea învățământului profesional în anul școlar 2014/2015 și orientarea unei părți dintre absolvenții clasei a VIII-a către această rută de formare a condus la scăderea valorii indicatorului. La nivelul anului școlar 2018/2019, valoarea ratei de tranziție la liceu a crescut cu peste 3 p.p. față de anul anterior, până la valoarea de 81,1%.

Figura 11. Rata de tranziție în învățământul liceal



Corelată cu tranziția în învățământul liceal, rata de tranziție la învățământul profesional a crescut semnificativ de la un an la altul, începând cu anul școlar 2014/2015. În anul școlar 2018/2019, aproape unul din cinci elevi de clasa a VIII-a (18,1%) a optat pentru învățământul profesional. Diferența pe sexe s-a menținut în favoarea populației școlare masculine, cu peste 12 p.p. (24,1% băieți față de 12% fete).

Figura 12. Rata de tranziție în învățământul profesional



I.D.4. Rata abandonului școlar în învățământul liceal și profesional

În ultimii doi ani școlari, rata abandonului școlar în învățământul liceal a avut valoare constantă (2,5%). Cei mai mulți dintre elevii de liceu care au abandonat studiile provin din filiera tehnologică, iar cei mai puțini din filiera vocațională. Ponderea populației școlare masculine care abandonează liceul este mai mare decât cea corespunzătoare populației școlare feminine.

Reorganizarea învățământului profesional a determinat o scădere a abandonului la acest nivel de studiu, până la valoarea de 3,9% în anul școlar 2017/2018, cu o pondere ușor mai mare în cazul populației școlare feminine.

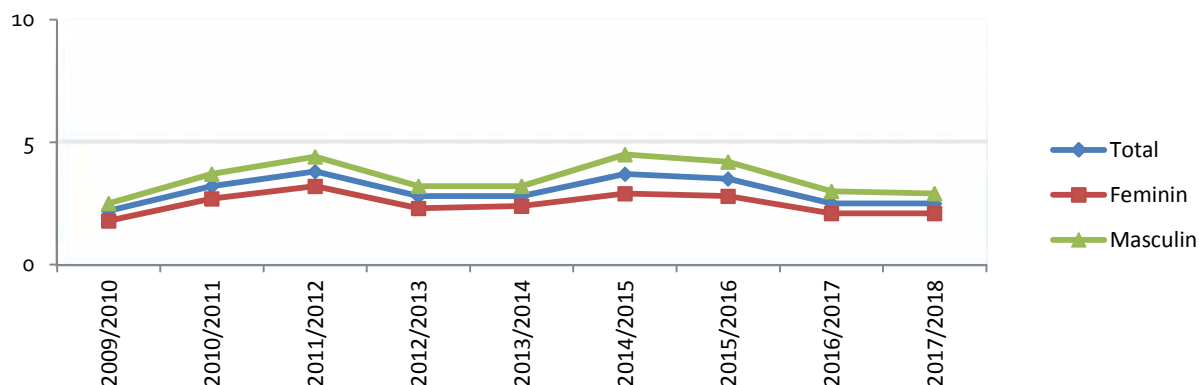
După desființarea învățământului profesional în anul 2009/2010, s-a înregistrat o creștere a procentului elevilor care au abandonat studiile liceale; o parte dintre elevii care în mod tradițional ar fi optat pentru ruta profesională de școlarizare au fost admiși la liceu, însă au abandonat studiile pe parcurs. În consecință, în perioada 2009-2011, rata abandonului școlar a crescut de la 2,2% la 3,8%. În anii următori s-au înregistrat ameliorări semnificative ale ratei abandonului școlar, până la 2,5% (15708 de elevi) la finalul anului 2017/2018.

Tabelul 25. Rata abandonului școlar în învățământul liceal

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 2,2 | 3,2 | 3,8 | 2,8 | 2,8 | 3,7 | 3,5 | 2,5 | 2,5 |
| Feminin | 1,8 | 2,7 | 3,2 | 2,3 | 2,4 | 2,9 | 2,8 | 2,1 | 2,1 |
| Masculin | 2,5 | 3,7 | 4,4 | 3,2 | 3,2 | 4,5 | 4,2 | 3,0 | 2,9 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019. La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii înscriși în Programul A doua șansă.

Figura 13. Rata abandonului școlar în învățământul liceal



La nivelul filierelor de formare în cadrul învățământului liceal, situația abandonului școlar la nivelul anului școlar 2017/2018 (calculat ca pondere a elevilor care sunt înregistrați cu abandon școlar la finalul anului, din totalul elevilor înscriși la începutul anului școlar) este următoarea:

- la nivelul filierei teoretice, rata abandonului școlar a fost de 1,1%; profilul real înregistrează o rată a abandonului mai mare decât profilul uman; de altfel, profilul uman are rata cea mai mică de abandon școlar dintre toate filierele și profilurile de formare;
- la nivelul filierei tehnologice se remarcă rata cea mai mare de abandon – 4,4%; în cadrul acesteia, cele mai mari valori ale abandonului se înregistrează la profilurile tehnic (5,7%), resurse naturale și protecția mediului (4,5%);
- la nivelul filierei vocaționale se înregistrează rata cea mai mică de abandon școlar – 1,2%, în scădere de la un an școlar la altul.

Tabelul 26. Rata abandonului școlar în învățământul liceal, pe filiere și profiluri de formare, la finalul anului școlar 2017/2018

| | Nr. elevi la începutul anului școlar | Nr. elevi la sfârșitul anului școlar | Nr. elevi care au abandonat studiile | Rata abandonului școlar (%) |
|--|--------------------------------------|--------------------------------------|--------------------------------------|-----------------------------|
| Total | 634450 | 618740 | 15710 | 2,5 |
| Filiera teoretică | 318492 | 315063 | 3429 | 1,1 |
| - real | 184997 | 182679 | 2318 | 1,3 |
| - uman | 133171 | 132067 | 1104 | 0,8 |
| - special | 324 | 317 | 7 | 2,2 |
| Filiera tehnologică | 265031 | 253381 | 11650 | 4,3 |
| - tehnic | 115180 | 108583 | 6597 | 5,7 |
| - resurse naturale si protecția mediului | 43308 | 41361 | 1947 | 4,5 |
| - servicii | 105723 | 102658 | 3065 | 2,9 |
| - special | 820 | 779 | 41 | 5,0 |
| Filiera vocațională | 50927 | 50296 | 631 | 1,2 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019. La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii înscriși în Programul A doua șansă.

Analiza ratei abandonului în învățământul profesional evidențiază o creștere semnificativă în perioada 2009-2011 (anii de lichidare a școlilor de arte și meserii). Odată cu reorganizarea învățământului profesional

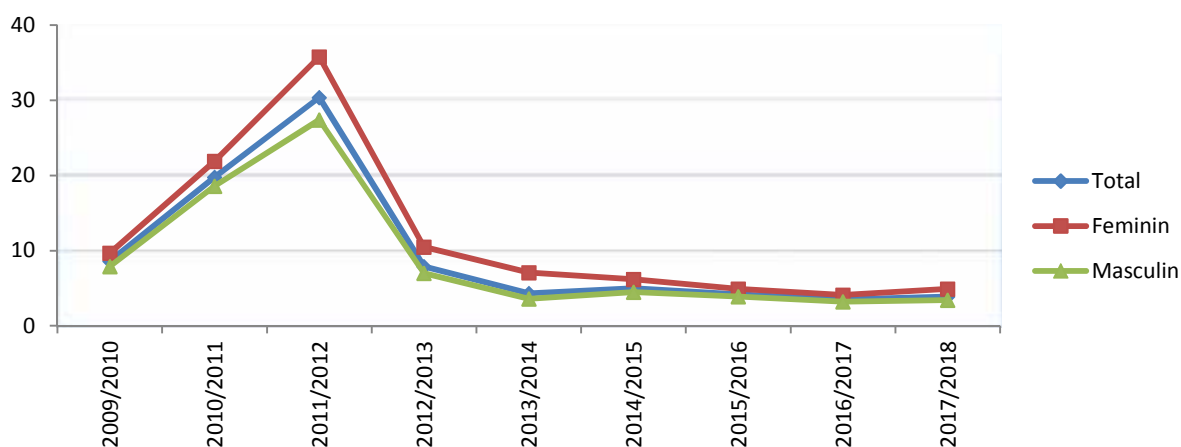
În 2014/2015, valoarea abandonului a scăzut semnificativ. La finalul anului 2017/2018, indicatorul a avut valoarea de 3,9%, în ușoară creștere față de anul anterior. La această rată de formare se constată o pondere mai mare a abandonului în cazul populației feminine, în comparație cu populația masculină.

Tabelul 27. Rata abandonului școlar în învățământul profesional

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 8,6 | 19,8 | 30,4 | 7,9 | 4,3 | 5,0 | 4,2 | 3,5 | 3,9 |
| Feminin | 9,7 | 21,9 | 35,8 | 10,5 | 7,1 | 6,2 | 4,9 | 4,1 | 4,9 |
| Masculin | 7,9 | 18,6 | 27,4 | 7,0 | 3,6 | 4,5 | 3,9 | 3,2 | 3,4 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019. La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii înscriși în Programul A doua șansă.

Figura 14. Rata abandonului școlar în învățământul profesional



I.E. Învățământul postliceal

I.E.1. Rata brută de cuprindere școlară în învățământul postliceal

În ultimii trei ani școlari, rata brută de cuprindere în învățământul postliceal s-a menținut la valori relativ constante. Populația școlară feminină cuprinsă în acest nivel de educație este mai numeroasă decât cea masculină, decalajul dintre sexe crescând ușor de-a lungul perioadei analizate.

Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal a înregistrat o creștere constantă în intervalul 2009-2014, urmată de ușoare scăderi. În ultimii trei ani școlari indicatorul a avut valori relativ constante.

Analiza valorilor indicatorului pe sexe relevă o creștere a decalajului de-a lungul perioadei analizate – în favoarea populației școlare feminine – ajungându-se în ultimul an școlar la o diferență de aproape 12 p.p. (20,9% - fete comparativ cu 9,0% - băieți).

Creșterea semnificativă a efectivelor de elevi care frecventează învățământul postliceal se explică prin faptul că această rată a devenit o opțiune atractivă, în condițiile în care în ultimii ani a crescut ponderea absolvenților de liceu fără diplomă de bacalaureat.

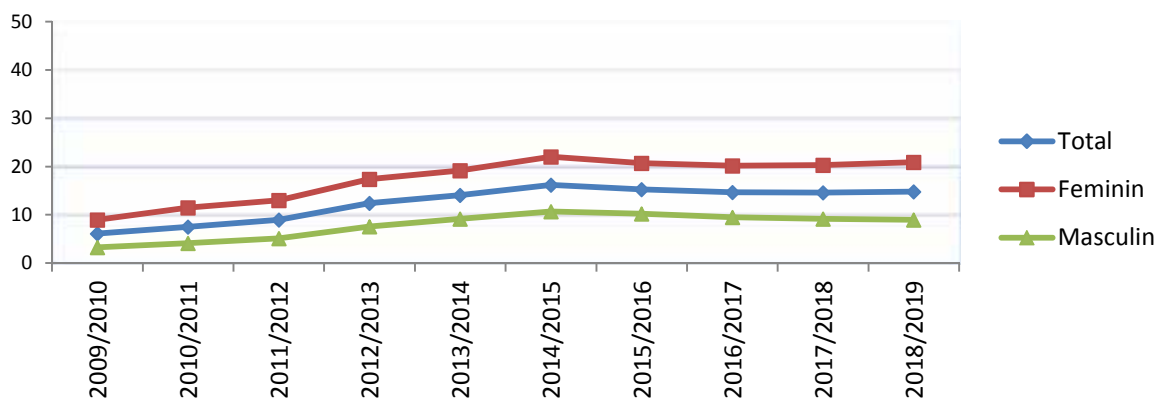
Tabelul 28. Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 6,1 | 7,5 | 9,0 | 12,4 | 14,1 | 16,2 | 15,3 | 14,7 | 14,6 | 14,8 |
| Feminin | 9,0 | 11,5 | 13,0 | 17,4 | 19,2 | 22,0 | 20,7 | 20,2 | 20,3 | 20,9 |
| Masculin | 3,3 | 4,1 | 5,1 | 7,6 | 9,2 | 10,7 | 10,2 | 9,5 | 9,2 | 9,0 |

Observație: În calcularea indicatorului, raportarea s-a făcut la populația de 19-21 ani.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Figura 15. Evoluția ratei brute de cuprindere în învățământul postliceal



I.E.2. Ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal

Față de anul școlar anterior, în 2018/2019 ratele specifice de cuprindere sunt mai reduse pentru vârstele de 19 și 20 de ani și în creștere pentru vârsta de 21 de ani și peste. Mai mult de o treime din populația școlară de 21 de ani este cuprinsă în acest nivel, ceea ce evidențiază că această formă de învățământ continuă să fie o opțiune atractivă pentru anumite categorii de absolvenți de liceu. Populația școlară feminină înregistrează o rată de cuprindere de peste două ori mai mare, comparativ cu cea masculină.

Analiza **ratelor specifice de cuprindere** în învățământul postliceal în 2018/2019 evidențiază scăderi ale valorilor corespunzătoare vârstelor de 19 și 20 de ani, concomitent cu o creștere a valorilor la nivelul vârstei de 21 de ani și peste. La toate vârstele corespunzătoare învățământului postliceal, populația școlară feminină înregistrează valori de peste două ori mai mari, comparativ cu populația școlară masculină.

Se remarcă faptul că, în general, ratele specifice de cuprindere cresc odată cu vârsta elevilor, la grupa de vârstă de 21 de ani și peste înregistrându-se cea mai mare valoare. Se poate estima că intrarea în cadrul învățământului postliceal se face, în general, după vârsta de 20 de ani. Opțiunea pentru școlile postliceale la o vârstă mai mare decât cea teoretică corespunzătoare este, cel mai probabil, determinată de mai multe aspecte:

- inserția pe piața muncii a unora dintre absolvenții de liceu a dus la conștientizarea nevoii de completare a formării profesionale și reîntoarcerea în sistemul de educație;

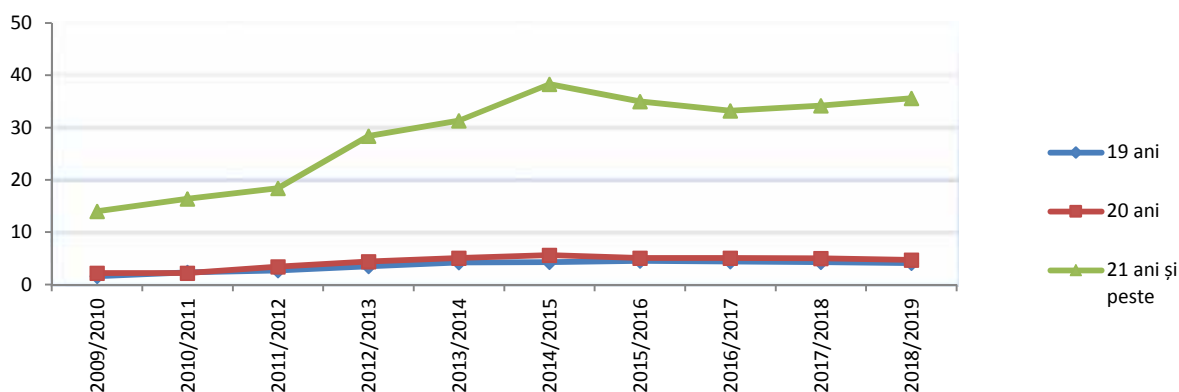
- în ultimii ani, a crescut ponderea absolvenților de liceu fără diplomă de bacalaureat, care au acces direct la această rută de învățământ.

Tabelul 29. Rata specifică de cuprindere, pe vârste, în învățământul postliceal

| | | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|-----------------|----------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| 19 ani | Total | 1,6 | 2,3 | 2,7 | 3,5 | 4,2 | 4,3 | 4,5 | 4,4 | 4,3 | 4,1 |
| | Feminin | 2,6 | 3,7 | 4,2 | 5,3 | 5,9 | 6,0 | 6,2 | 6,1 | 6,0 | 5,7 |
| | Masculin | 0,7 | 1,0 | 1,3 | 1,9 | 2,5 | 2,6 | 2,8 | 2,8 | 2,7 | 2,5 |
| 20 ani | Total | 2,2 | 2,2 | 3,4 | 4,4 | 5,1 | 5,6 | 5,1 | 5,1 | 5,0 | 4,7 |
| | Feminin | 3,7 | 3,5 | 5,2 | 6,3 | 7,1 | 7,9 | 7,0 | 7,1 | 7,1 | 6,6 |
| | Masculin | 0,9 | 0,9 | 1,6 | 2,5 | 3,1 | 3,5 | 3,2 | 3,3 | 2,9 | 2,8 |
| 21 ani și peste | Total | 14,0 | 16,4 | 18,4 | 28,4 | 31,3 | 38,3 | 35,0 | 33,2 | 34,2 | 35,6 |
| | Feminin | 20,0 | 23,5 | 26,0 | 39,4 | 42,3 | 51,9 | 46,9 | 45,2 | 47,0 | 50,0 |
| | Masculin | 8,2 | 9,5 | 11,0 | 18,0 | 20,8 | 25,7 | 23,6 | 21,7 | 27,8 | 21,7 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Figura 16. Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul postliceal



I.E.3. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

La nivelul anului școlar 2018/2019, valoarea ratei abandonului școlar în învățământul postliceal a scăzut față de anii anteriori. Ponderea populației școlare masculine care abandonează studiile postliceale continuă să fie mai mare comparativ cu cea a populației școlare feminine.

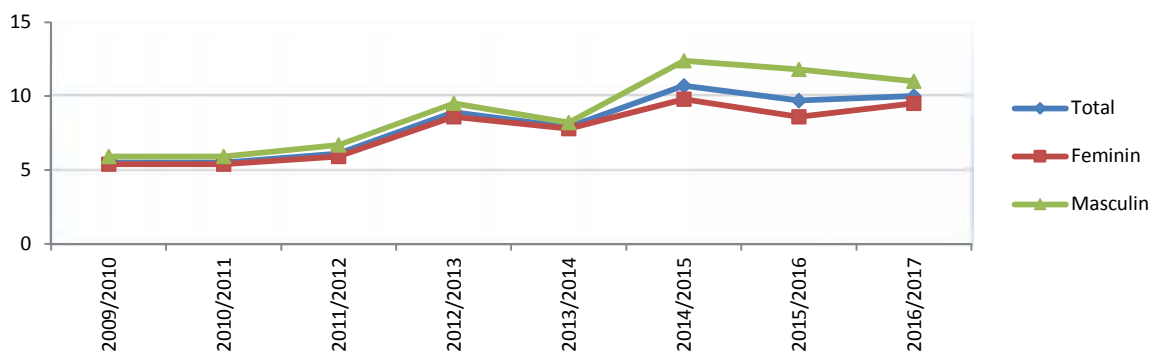
Analiza valorilor ratei abandonului școlar de la acest nivel de învățământ evidențiază o creștere relativ constantă în perioada 2009-2014, urmată de ușoare scăderi. În anul școlar 2018/2019, valoarea indicatorului a fost de 9,2%, mai redusă cu aproape 1 p.p. față de anul anterior. Datele pe sexe evidențiază evoluții similare, rata abandonului școlar fiind mai ridicată în rândul populației școlare masculine, comparativ cu cea feminină (10,3% în cazul băieților și 8,7% în cazul fetelor).

Tabelul 30. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 5,5 | 5,5 | 6,1 | 8,9 | 7,9 | 10,7 | 9,7 | 10,0 | 9,2 |
| Feminin | 5,4 | 5,4 | 5,9 | 8,6 | 7,8 | 9,8 | 8,6 | 9,5 | 8,7 |
| Masculin | 5,9 | 5,9 | 6,7 | 9,5 | 8,2 | 12,4 | 11,8 | 11,0 | 10,3 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Figura 17. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal



I F. Rețea școlară și plan de școlarizare

I.F 1. Situația statistică rețea școlară an școlar 2018 – 2019

| An școlar | Învățământ de masă | | Învățământ special | | Activități extrașcolare** | |
|-----------|--|--------------------------|--|--------------------------|--|--------------------------|
| | Unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ) | Structuri Arondate* (AR) | Unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ) | Structuri Arondate* (AR) | Unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ) | Structuri Arondate* (AR) |
| 2017-2018 | 6014 | 11779 | 155 | 27 | 172 | 184 |
| 2018-2019 | 5985 | 11182 | 155 | 25 | 170 | 185 |

Observații:

*Structuri Arondate (AR) – sunt locații ale unităților de învățământ cu personalitate juridică, denumite în lege unități de învățământ fără personalitate juridică;

** Unitățile de învățământ pentru activități extrașcolare: palate ale copiilor, cluburi ale copiilor, cluburi școlare sportive.

Începând cu anul școlar 2012 – 2013, rețeaua școlară este organizată de către autoritățile administrației publice locale cu avizul conform al inspectoratelor școlare. Pentru învățământul special liceal și special postliceal, rețeaua școlară se organizează de către consiliul județean, respectiv de către consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, cu consultarea partenerilor sociali și cu avizul conform al Ministerului Educației.

Organizarea rețelei școlare se realizează anual. În procesul de organizare a rețelei școlare unitățile de învățământ pot să își păstreze statutul și structura sau pot fi reorganizate, în urma aplicării unor operațiuni specifice, respectiv fuziunea sau divizarea acestora.

Reorganizarea rețelei școlare implică operații cu persoane juridice (unitățile de învățământ cu personalitate juridică).

I.F.2.Plan de școlarizare

Date privind cifrele de școlarizare pentru anul școlar 2018 – 2019

| Niveluri de învățământ | Cifre de școlarizare propuse pentru anul școlar 2018 - 2019 | Cifre de școlarizare aprobate prin H.G. 131/2018 | Cifre de școlarizare realizate în anul școlar 2018 - 2019 | Pondere realizare cifre de școlarizare |
|--|---|--|---|--|
| Educație timpurie | 510.979 | 665.000 | 495.023 | 96,88 |
| Învățământ primar | 932.648 | 935.000 | 908.993 | 97,47 |
| Învățământ gimnazial cu frecvență zi | 732.777 | 810.000 | 705.479 | 96.28 |
| Învățământ liceal | | | | |
| a) cls. a IX-a zi | 137.061 | 165.000 | 135.412 | 98.80 |
| b) cls. a IX a seral + FR. | 8.271 | 15.000 | 8.556 | depasire |
| c) cls. a XI a seral | 16.880 | 15.000 | 15.000 | 100 |
| Învățământ profesional | | | | |
| a) Numărul de locuri pentru primul an de învățământ profesional, inclusiv forma de organizare dual | 33.471 | 54.000 | 31.395 | 93.80 |
| b) Numărul de locuri pentru stagii de pregătire practică | 562 | 2.000 | 431 | 76.69 |
| Învățământ terțiar non universitar (postliceal) | | | | |
| a) anul I înv. cu frecvență zi și seral | 18.553 | 28.000 | 19.128 | depasire |
| b) anul I înv.special (zi) | 146 | 300 | 121 | 82.88 |
| Învățământ de artă (muzică, arte plastice, coregrafie) nivel primar și gimnazial | 19.103 | 21.500 | 14.583 | 76.34 |
| Înv.cu program sportiv nivel primar și gimnazial | 10.459 | 17.000 | 9.981 | 95.43 |
| Cluburi sportive școlare | 47.769 | 53.000 | | |
| Învățământ obligatoriu cu frecvență redusă - nivel primar și gimnazial și program educațional "A doua șansă" | 19.836 | 22.500 | 14.142 | 71.30 |
| Învățământ special | | | | |
| a) educație timpurie | 1.706 | 3.100 | 1.484 | 86.99 |
| b) înv.special primar și gimnazial | 18.666 | 22.500 | 17.721 | 94.94 |
| c) primul an de învățământ profesional | 1.553 | 3.150 | 1.424 | 91.70 |
| d) stagii de pregătire practică | 139 | 1.000 | 126 | 90.65 |

| | | | | |
|---|-----|-----|-----|-------|
| e) învă. liceal-clas. a IX a frecvență zi/seral/FR. | 337 | 900 | 289 | 85.76 |
| f) învă. liceal clas. a XI a frecvență zi / seral | 419 | 300 | 395 | 94.28 |

Observații:

Cifrele de școlarizare au fost repartizate de către ministerul educației la nivelul fiecărui județ, pe baza solicitărilor și analizelor acestora, astfel încât să se poată realiza:

- *Asigurarea cuprinderii întregii generații a copiilor în vârstă de 6 ani în clasa pregătitoare;*
 - *Asigurarea cuprinderii întregii generații de absolvenți ai clasei a VIII-a în învățământul secundar superior (liceal), și în învățământul profesional cu durata de 3 ani în vederea finalizării învățământului obligatoriu.*
- Cifrele de școlarizare pe învățământul seral și fără frecvență au rămas constante.*

CAPITOLUL II. RESURSELE UMANE ALE SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

II.A. Ansamblul sistemului de învățământ

II.A.1. Evoluția efectivelor de personal din învățământul preuniversitar

În ansamblu, efectivul de personal din învățământul preuniversitar a reintrat pe un trend descendent, având loc scăderi importante la nivelul ciclurilor de învățământ primar, gimnazial și liceal, respectiv creșteri ușoare la nivelul preșcolar, profesional și postliceal. Aceeași evoluție a avut loc și în ceea ce privește personalul didactic, scăderea datorându-se reducerilor din învățământul primar și gimnazial, din mediul rural.

În anul școlar 2018/2019, numărul angajaților din învățământul preuniversitar și-a reluat tendința descendentă din ultimii ani, scăzând cu 1.620 de persoane față de anul școlar 2017/2018. Cea mai mare scădere se înregistrează în rândul personalului didactic, cu aproape 2 mii de persoane, în timp ce efectivul de personal administrativ, de întreținere și operațional a crescut cu aproape 500 de persoane

Tabelul 31. Structura efectivelor personalului din învățământul preuniversitar în anul școlar 2018-2019

| Nivel învățământ | Personal didactic | Personal didactic auxiliar | Personal administrativ | Personal întreținere și operațional | Total Personal 2018/2019 | % din total personal 2018/2019 | % personal didactic din total personal/nivel de studiu |
|------------------------|-------------------|----------------------------|------------------------|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------------|--|
| Preșcolar | 34590 | 1667 | 1308 | 16552 | 54117 | 18,7 | 63,9 |
| Primar și gimnazial | 115440 | 9569 | 2875 | 21786 | 149670 | 51,9 | 77,1 |
| Liceal | 53835 | 8815 | 2843 | 13820 | 79313 | 27,5 | 67,9 |
| Profesional | 1542 | 393 | 188 | 421 | 2544 | 0,9 | 60,6 |
| Postliceal | 1986 | 392 | 344 | 215 | 2937 | 1,0 | 67,6 |
| Total 2018/2019 | 207393 | 20836 | 7558 | 52794 | 288581 | 100,0 | 71,9 |
| Total 2017/2018 | 209194 | 21259 | 7326 | 52422 | 290201 | | |
| Total 2016/2017 | 208566 | 20585 | 6896 | 50889 | 286936 | | |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019

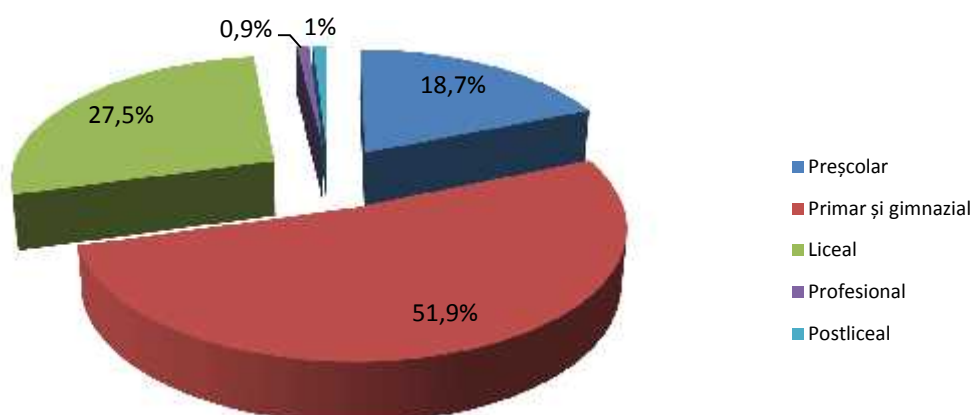
La nivelul **categoriilor de personal** din învățământul preuniversitar, cea mai mare pondere este înregistrată de personalul didactic (71,9%), urmată de personalul de întreținere și operațional (18,3%), personalul didactic auxiliar (7,2%) și personalul administrativ (2,62%).

Din totalul personalului din învățământul preuniversitar, peste jumătate funcționează în ciclul primar și gimnazial (51,8%), 27,5% în liceu, 18,7% în învățământul preșcolar. Se înregistrează ponderi foarte reduse în învățământul profesional (0,9%) și în cel postliceal (1,0%).

La nivelul **ciclurilor de învățământ**, cea mai importantă scădere a efectivelor de personal a avut loc la nivel primar și gimnazial cu aproape 1,5 mii de persoane, urmată de cea din învățământul liceal cu puțin peste 1000 de angajați. Asemenea ultimilor 3 ani, la nivelul învățământului profesional se înregistrează o creștere a efectivelor de personal didactic (cu 646 de angajați), ca urmare a revigorării acestei rute de formare.

Creșteri mai puțin semnificative se înregistrează și la nivel preșcolar (cu 82 de angajați) și postliceal (cu 146 de angajați).

Figura 18. Ponderea personalului din învățământul preuniversitar, pe niveluri de studiu, 2018-2019



Ponderea personalului didactic din învățământul preuniversitar din totalul angajaților din învățământ este de 71,9%, în scădere față de anul precedent. Distribuția pe niveluri de învățământ arată că cea mai mare parte a personalului didactic este încadrată în învățământul primar și gimnazial (55,7 %), 16,7 % la nivel preșcolar și numai 1,7 % în învățământul profesional și postliceal.

Efectivele de personal didactic au scăzut la nivelurile preșcolar, primar, gimnazial și liceal, cele mai importante reduceri ale efectivelor înregistrându-se în învățământul primar (cu 810 cadre didactice) și gimnazial de masă (cu 1048 cadre didactice) față de anul școlar anterior. La polul opus se află învățământul profesional și postliceal unde au avut loc creșteri ușoare cu 387, respectiv cu 107 cadre didactice pe fondul creșterii numărului de elevi înscriși la aceste nivel de educație.

Evoluția efectivelor personalului didactic diferă semnificativ în funcție de mediul de rezidență. În timp ce în mediul urban s-a înregistrat o creștere ușoară de 119 persoane, în mediul rural a avut loc o scădere importantă, de aproape 2 mii de cadre didactice. Această scădere totală reflectă, în principal, reducerile de personal din învățământul primar și gimnazial din mediul rural.

Tabelul 32. Evoluția numărului de cadre didactice pe niveluri de învățământ și medii de rezidență

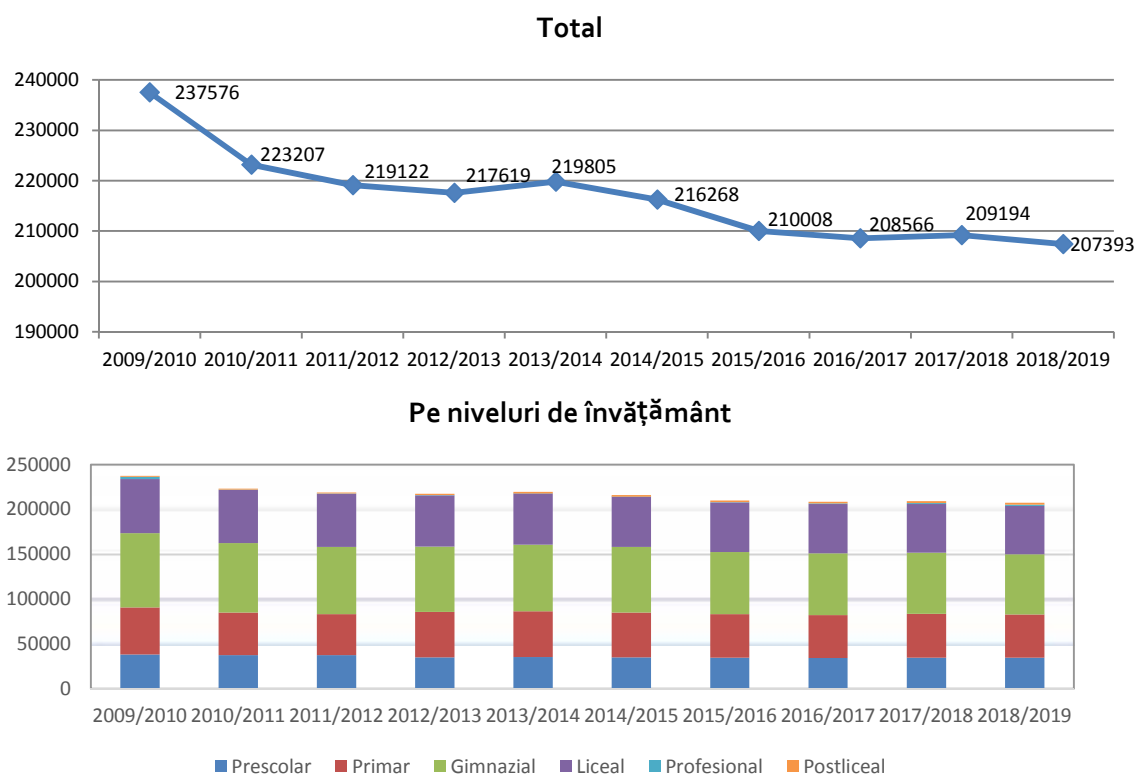
| Nivel de învățământ | | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|---------------------|--------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | Total | 237576 | 223207 | 219122 | 217619 | 219805 | 216268 | 210008 | 208566 | 209194 | 207393 |
| | Urban | 145588 | 137808 | 136383 | 134994 | 136705 | 133556 | 131069 | 130580 | 131765 | 131884 |
| | Rural | 91988 | 85399 | 82739 | 82625 | 83100 | 82712 | 78939 | 77986 | 77429 | 75509 |
| Preșcolar | Total | 38322 | 37353 | 37391 | 35071 | 35433 | 35094 | 34598 | 34322 | 34720 | 34590 |
| | Urban | 22202 | 22032 | 22164 | 21114 | 21666 | 21682 | 21513 | 21412 | 21867 | 22011 |
| | Rural | 16120 | 15321 | 15227 | 13957 | 13767 | 13412 | 13085 | 12910 | 12853 | 12579 |
| Primar | Total | 52272 | 47560 | 45959 | 50626 | 50857 | 50098 | 48591 | 48009 | 48935 | 48156 |
| | Urban | 24306 | 22309 | 21881 | 24578 | 24961 | 25166 | 24463 | 24244 | 24930 | 24944 |
| | Rural | 27966 | 25251 | 24078 | 26048 | 25896 | 24932 | 24128 | 23765 | 24005 | 23212 |
| Primar de masă | Total | 49817 | 45291 | 43693 | 48349 | 48425 | 47504 | 46126 | 45548 | 46406 | 45596 |
| | Urban | 22012 | 20166 | 19759 | 22448 | 22670 | 22722 | 22146 | 21918 | 22536 | 22508 |

| | | | | | | | | | | | |
|-------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| | Rural | 27805 | 25125 | 23934 | 25901 | 25755 | 24782 | 23980 | 23630 | 23870 | 23088 |
| Primar special | Total | 2455 | 2269 | 2266 | 2277 | 2432 | 2594 | 2465 | 2461 | 2529 | 2560 |
| | Urban | 2294 | 2143 | 2122 | 2130 | 2291 | 2444 | 2317 | 2326 | 2394 | 2436 |
| | Rural | 161 | 126 | 144 | 147 | 141 | 150 | 148 | 135 | 135 | 124 |
| Gimnazial | Total | 82959 | 77445 | 74968 | 73014 | 74597 | 73046 | 69238 | 68704 | 68248 | 67284 |
| | Urban | 40298 | 37149 | 36131 | 34946 | 35771 | 33227 | 31981 | 31884 | 32241 | 32032 |
| | Rural | 42661 | 40296 | 38837 | 38068 | 38826 | 39819 | 37257 | 36820 | 36007 | 35252 |
| Gimnazial de masă | Total | 79059 | 73511 | 71093 | 69084 | 70687 | 69176 | 65349 | 64820 | 64389 | 63341 |
| | Urban | 36642 | 33474 | 32538 | 31262 | 32094 | 29605 | 28342 | 28238 | 28608 | 28311 |
| | Rural | 42417 | 40037 | 38555 | 37822 | 38593 | 39571 | 37007 | 36582 | 35781 | 35030 |
| Gimnazial special | Total | 3900 | 3934 | 3875 | 3930 | 3910 | 3870 | 3889 | 3884 | 3859 | 3943 |
| | Urban | 3656 | 3675 | 3593 | 3684 | 3677 | 3622 | 3639 | 3646 | 3633 | 3721 |
| | Rural | 244 | 259 | 282 | 246 | 233 | 248 | 250 | 238 | 226 | 222 |
| Liceu | Total | 60255 | 59609 | 59380 | 57080 | 56843 | 55913 | 55409 | 54942 | 54257 | 53835 |
| | Urban | 56077 | 55095 | 54839 | 52587 | 52307 | 51471 | 51072 | 50713 | 50101 | 49809 |
| | Rural | 4178 | 4514 | 4541 | 4493 | 4536 | 4442 | 4337 | 4229 | 4156 | 4026 |
| Profesional | Total | 2803 | 116 | 64 | 150 | 142 | 251 | 376 | 730 | 1155 | 1542 |
| | Urban | 1745 | 111 | 62 | 135 | 124 | 193 | 278 | 505 | 775 | 1143 |
| | Rural | 1058 | 5 | 2 | 15 | 18 | 58 | 98 | 225 | 380 | 399 |
| Postliceal | Total | 965 | 1124 | 1360 | 1678 | 1933 | 1866 | 1796 | 1859 | 1879 | 1986 |
| | Urban | 960 | 1112 | 1306 | 1634 | 1876 | 1817 | 1762 | 1822 | 1851 | 1945 |
| | Rural | 5 | 12 | 54 | 44 | 57 | 49 | 34 | 37 | 28 | 41 |

Observație: În cazul învățământului liceal, profesional și postliceal, pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2019

Figura 19. Evoluția personalului didactic din învățământul preuniversitar:



II.A.2. Ponderea personalului didactic calificat

În anul școlar 2018/2019, ponderea personalului didactic calificat a înregistrat scăderi semnificative în învățământul primar și gimnazial din mediul urban ajungând la valori mai mici decât în mediul rural. Valorile indicatorului au stagnat la nivelurile preșcolar și profesional.

În anul școlar 2018/2019 ponderea personalului calificat a evoluat diferit în funcție de nivelul de învățământ. Valoarea indicatorului a stagnat în învățământul preșcolar, liceal și profesional față de anul școlar 2017/2018. Însă, a scăzut semnificativ la nivel primar și gimnazial, în special în mediul urban față de anul școlar 2017/2018 (*datele din anul școlar 2017/2018 nu sunt disponibile defalcat pe nivel primar și nivel gimnazial):

- ponderea personalului calificat din învățământul preșcolar nu a evoluat semnificativ față de anul școlar 2017/2018;
- în învățământul primar s-a înregistrat o scădere importantă, cu 4,8 p.p. a personalului didactic calificat față de anul școlar 2016-2017, aceasta datorându-se evoluției negative a indicatorului în mediul urban unde a scăzut cu 9 p.p. ;
- față de anul școlar 2016-2017 ponderea personalului didactic calificat a scăzut și în învățământul gimnazial urban cu 10,4 p.p., ajung la o valoare (87,1%) mai mică decât în mediul rural;
- în învățământul liceal, după o creștere ușoară față de 2016-2017, ponderea personalului didactic a stagnat la 99,1%;
- în învățământul postliceal s-au înregistrat o scădere ușoară cu 1 p.p.

Tabelul 33. Ponderea cadrelor didactice calificate pe niveluri de învățământ

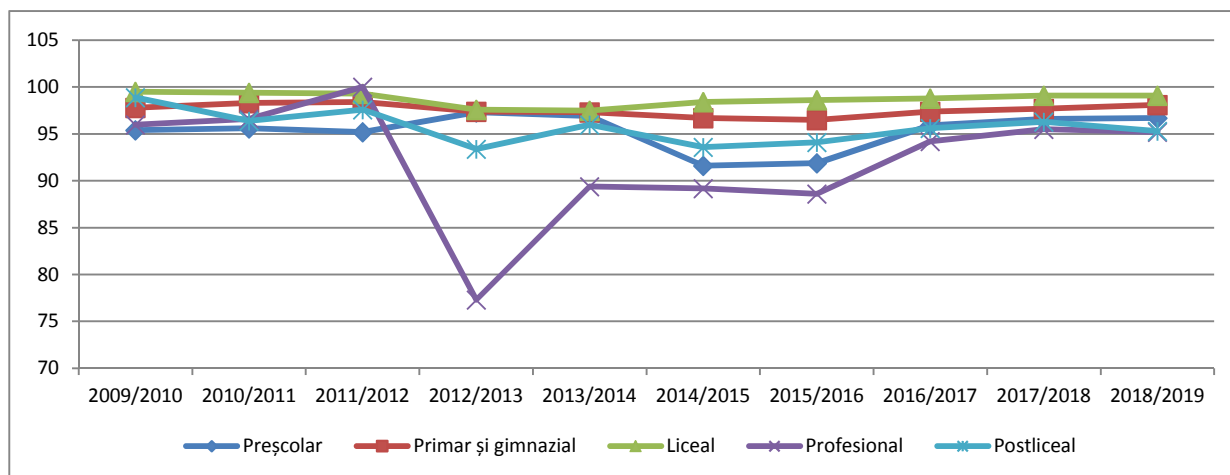
| Nivel de învățământ | | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|---------------------|-------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Preșcolar | Total | 95,4 | 95,6 | 95,2 | 97,3 | 96,9 | 91,6 | 91,9 | 95,9 | 96,6 | 96,7 |
| | Urban | 97,0 | 97,1 | 95,4 | 97,6 | 97,3 | 91,3 | 91,3 | 96,0 | 96,4 | 96,3 |
| | Rural | 93,2 | 93,3 | 95,0 | 96,9 | 96,1 | 92,2 | 92,9 | 95,5 | 97,0 | 97,3 |
| Primar de masă | Total | 98,5 | 98,8 | 98,8 | 98,0 | 98,0 | 97,0 | 96,8 | 97,8 | * | 93,0 |
| | Urban | 98,9 | 99,4 | 99,1 | 98,8 | 98,5 | 97,1 | 96,7 | 98,2 | * | 89,1 |
| | Rural | 98,1 | 98,3 | 98,6 | 97,2 | 97,5 | 97,0 | 96,9 | 97,4 | * | 97,3 |
| Gimnazial de masă | Total | 97,1 | 97,8 | 98,1 | 96,8 | 96,6 | 96,4 | 96,3 | 97,2 | * | 92,3 |
| | Urban | 98,6 | 99,1 | 99,1 | 97,9 | 97,5 | 96,8 | 96,5 | 97,5 | * | 87,1 |
| | Rural | 95,7 | 96,8 | 97,4 | 95,9 | 95,8 | 96,2 | 96,1 | 96,9 | * | 97,1 |
| Liceu | Total | 99,5 | 99,4 | 99,3 | 97,6 | 97,5 | 98,4 | 98,6 | 98,8 | 99,1 | 99,1 |
| | Urban | 99,5 | 99,5 | 99,4 | 97,6 | 97,5 | 98,4 | 98,6 | 98,9 | 99,2 | 99,2 |
| | Rural | 99,1 | 98,7 | 99,2 | 97,6 | 97,9 | 97,5 | 98,3 | 97,7 | 98,0 | 97,9 |
| Profesional (SAM) | Total | 96,0 | 96,6 | 100,0 | 77,3 | 89,4 | 89,2 | 88,6 | 94,2 | 95,5 | 95,2 |
| | Urban | 95,5 | 99,1 | 100,0 | 74,8 | 89,5 | 91,7 | 91,4 | 95,8 | 96,5 | 95,6 |
| | Rural | 97,0 | 40,0 | 100,0 | 100,0 | 88,9 | 81,0 | 80,6 | 90,7 | 93,4 | 94,0 |
| Postliceal | Total | 98,9 | 96,4 | 97,6 | 93,4 | 96,0 | 93,6 | 94,1 | 95,6 | 96,3 | 95,3 |
| | Urban | 98,9 | 96,3 | 97,5 | 93,3 | 95,9 | 93,6 | 94,1 | 95,7 | 96,3 | 95,2 |
| | Rural | 100,0 | 100,0 | 100,0 | 100,0 | 100,0 | 95,9 | 94,1 | 91,9 | 100,0 | 100,0 |

Observație: Pentru învățământul liceal, profesional și postliceal, pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

* Începând cu anul școlar 2017/2018, nu mai sunt furnizate date referitoare la personalul didactic calificat, defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2019

Figura 20. Ponderea cadrelor didactice calificate, pe niveluri de învățământ



Evoluția personalului calificat în învățământul primar și gimnazial indică nevoia identificării posturilor dificil de acoperit cu personal calificat, precum și evaluarea oportunității dezvoltării unor programe prin care să fie atras personalul calificat în unitățile de învățământ preuniversitar.

II.A.3. Ponderea personalului didactic cu normă întreagă

În anul școlar 2018/2019 s-au înregistrat variații ușoare ale ponderii cadrelor didactice cu normă întreagă. Singurul nivel de educație unde se înregistrează scăderea valorii indicatorului este cel postliceal, iar în învățământul primar și gimnazial de masă 100% din personalul didactic lucrează cu normă întreagă.

Pe niveluri de studiu, ponderea personalului didactic cu normă întreagă este cea mai mare în învățământul preșcolar, în învățământul primar de masă și gimnazial de masă. Cele mai reduse ponderi de personal didactic cu normă întreagă se regăsesc la nivel postliceal, profesional și liceal.

În ansamblu, ponderea cadrelor didactice cu normă întreagă din învățământ a evoluat diferit față de anii școlari anteriori:

- la nivel preșcolar, ponderea cadrelor didactice cu normă întreagă a avut o creștere ușoară (0,2 p.p.) atingând valoarea de 99,6%;
- la nivel primar și gimnazial de masă, indicatorul și-a continuat tendința ascendentă din anii anteriori, ajungând la valoarea de 100%;
- ponderea cadrelor didactice cu normă întreagă a crescut și la nivel liceal cu 1 p.p. respectiv în învățământul profesional cu 0,5 p.p.;
- singura scădere a indicatorului a avut loc în învățământul postliceal cu 3,8 p.p. și se datorează evoluției negative a proporției profesorilor cu normă întreagă din învățământul urban.

Tabelul 34. Ponderea cadrelor didactice cu timp integral de lucru (normă întreagă) pe niveluri de învățământ

| Nivel de învățământ | | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|---------------------|--------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Preșcolar | Total | 99,1 | 98,8 | 98,4 | 99,5 | 99,4 | 99,1 | 99,1 | 99,3 | 99,4 | 99,6 |
| | Urban | 98,9 | 98,5 | 98,0 | 99,4 | 99,3 | 99,0 | 99,0 | 99,3 | 99,3 | 99,5 |
| | Rural | 99,4 | 99,2 | 98,9 | 99,6 | 99,4 | 99,2 | 99,4 | 99,4 | 99,7 | 99,7 |
| Primar | Total | 93,8 | 95,2 | 94,8 | 97,8 | 98,0 | * | * | * | * | * |
| | Urban | 94,9 | 96,2 | 95,5 | 98,4 | 98,2 | * | * | * | * | * |
| | Rural | 92,9 | 94,2 | 94,1 | 97,2 | 97,7 | * | * | * | * | * |
| - Primar de masă | Total | 93,7 | 95,1 | 94,7 | 97,8 | 98,0 | 98,5 | 98,7 | 98,8 | 0,0 | 100,0 |
| | Urban | 94,7 | 96,2 | 95,4 | 98,4 | 98,3 | 98,3 | 98,7 | 98,7 | 0,0 | 100,0 |
| | Rural | 92,9 | 94,2 | 94,1 | 97,2 | 97,7 | 98,6 | 98,7 | 98,9 | 0,0 | 100,0 |
| - Primar special | Total | 96,3 | 96,6 | 96,4 | 97,9 | 97,0 | * | * | * | * | * |
| | Urban | 96,4 | 96,5 | 96,4 | 97,9 | 96,9 | * | * | * | * | * |
| | Rural | 95,7 | 97,6 | 96,5 | 97,3 | 98,6 | * | * | * | * | * |
| Gimnazial | Total | 71,2 | 69,1 | 66,7 | 73,1 | 72,2 | * | * | * | * | * |
| | Urban | 76,5 | 74,6 | 71,1 | 77,3 | 76,8 | * | * | * | * | * |
| | Rural | 66,3 | 64,1 | 62,8 | 69,2 | 68,0 | * | * | * | * | * |
| - Gimnazial de masă | Total | 70,2 | 67,9 | 65,4 | 71,8 | 71,0 | 79,2 | 82,1 | 83,0 | 0,0 | 100,0 |
| | Urban | 75,0 | 72,7 | 68,8 | 75,2 | 74,8 | 79,9 | 82,4 | 83,5 | 0,0 | 100,0 |
| | Rural | 66,1 | 63,9 | 62,6 | 69,0 | 67,8 | 78,6 | 81,9 | 82,6 | 0,0 | 100,0 |
| - Gimnazial special | Total | 91,3 | 92,2 | 91,5 | 95,3 | 94,2 | * | * | * | * | * |
| | Urban | 91,2 | 92,1 | 91,5 | 95,4 | 94,1 | * | * | * | * | * |
| | Rural | 93,4 | 93,4 | 91,8 | 93,9 | 95,3 | * | * | * | * | * |
| Liceu | Total | 84,4 | 82,4 | 79,9 | 84,8 | 83,4 | 89,7 | 89,9 | 89,5 | 90,2 | 91,2 |
| | Urban | 84,8 | 82,9 | 80,2 | 84,9 | 83,5 | 89,7 | 89,8 | 89,4 | 90,2 | 91,2 |
| | Rural | 79,7 | 76,5 | 76,1 | 82,8 | 82,0 | 89,0 | 90,8 | 91,2 | 89,4 | 91,4 |
| Profesional/ SAM | Total | 70,3 | 70,7 | 92,2 | 72,0 | 78,9 | 90,0 | 88,6 | 92,2 | 90,0 | 90,5 |
| | Urban | 69,6 | 69,4 | 93,5 | 68,9 | 77,4 | 91,2 | 87,4 | 91,5 | 91,5 | 91,4 |
| | Rural | 71,5 | 100,0 | 50,0 | 100,0 | 88,9 | 86,2 | 91,8 | 93,8 | 86,8 | 88,0 |
| Postliceal | Total | 61,7 | 66,4 | 58,5 | 60,7 | 62,9 | 62,0 | 65,1 | 67,6 | 68,0 | 65,8 |
| | Urban | 62,0 | 66,8 | 58,3 | 60,2 | 62,4 | 61,6 | 64,8 | 67,0 | 67,6 | 65,4 |
| | Rural | 0,0 | 25,0 | 61,1 | 77,3 | 78,9 | 77,6 | 85,3 | 94,6 | 92,9 | 85,4 |

Observație: Pentru învățământul liceal, profesional și postliceal, pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ. Începând cu anul școlar 2014/2015, nu mai sunt disponibile date cu privire la personalul didactic cu normă întreagă, din învățământul special, motiv pentru care indicatorul a fost eliminat din seria de date.

* Pentru învățământul primar și gimnazial, începând cu anul școlar 2017/2018 datele referitoare la personalul didactic cu normă întreagă sunt prezentate cumulativ pe cele două niveluri.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2019

O analiză pe medii de rezidență a ponderii personalului cu normă întreagă indică faptul că, în anul școlar 2018/2019, la nivelul învățământului preșcolar și liceal există diferențe minore între valorile indicatorului. În învățământul primar și gimnazial de masă toate cadrele didactice au normă întreagă atât în mediul rural, cât și în mediul urban. Cea mai importantă diferență se înregistrează în învățământul postliceal unde există o diferență de 20 p.p. în favoarea mediului rural, unde 85.4% dintre cadrele didactice au normă întreagă.

II.A.4. Ponderea personalului didactic feminin

În anul școlar 2018/2019, ponderea personalului didactic feminin a stagnat comparativ cu anul anterior. Similar cu situația de la nivel european, pe niveluri de studiu se înregistrează următoarea situație: cu cât copiii/elevii au vârste mai mici, cu atât ponderea personalului didactic feminin este mai mare.

Ponderea personalului didactic feminin în sistemul românesc de învățământ este cea mai mare la nivel preșcolar și primar; de altfel, cu cât copiii/elevii au vârste mai mici, cu atât numărul personalului didactic feminin este mai mare. În comparație cu anii școlari precedenți ponderea personalului didactic feminin din sistemul de învățământ preuniversitar manifestă stabilitate.

Tabelul 35. Ponderea personalului feminin din totalul personalului didactic, pe niveluri de învățământ

| Nivel de învățământ | | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|---------------------|--------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Preșcolar | Total | 99,7 | 99,6 | 99,7 | 99,7 | 99,6 | 99,7 | 99,6 | 99,7 | 99,7 | 99,7 |
| | Urban | 99,8 | 99,8 | 99,8 | 99,7 | 99,7 | 99,7 | 99,6 | 99,7 | 99,7 | 99,7 |
| | Rural | 99,6 | 99,5 | 99,5 | 99,6 | 99,5 | 99,6 | 99,6 | 99,6 | 99,6 | 99,7 |
| Primar | Total | 86,1 | 86,8 | 86,9 | 88,1 | 88,6 | 89,0 | 89,5 | 89,8 | * | 90,6 |
| | Urban | 90,0 | 90,6 | 90,9 | 91,8 | 92,1 | 92,3 | 92,8 | 93,0 | * | 93,3 |
| | Rural | 82,8 | 83,4 | 83,3 | 84,6 | 85,2 | 85,8 | 86,3 | 86,6 | * | 87,6 |
| Primar de masă | Total | 86,0 | 86,7 | 86,9 | 88,1 | 88,6 | 89,0 | 89,5 | 89,7 | * | 90,5 |
| | Urban | 90,1 | 90,9 | 91,2 | 92,1 | 92,4 | 92,6 | 93,0 | 93,1 | * | 93,6 |
| | Rural | 82,8 | 83,4 | 83,3 | 84,6 | 85,2 | 85,8 | 86,3 | 86,6 | * | 87,6 |
| Primar special | Total | 88,6 | 87,9 | 87,8 | 88,6 | 89,6 | 89,4 | 90,4 | 91,8 | 92,3 | 91,3 |
| | Urban | 88,6 | 87,9 | 87,7 | 88,7 | 89,5 | 89,4 | 90,5 | 91,8 | 92,2 | 91,1 |
| | Rural | 88,8 | 87,3 | 88,2 | 87,1 | 90,8 | 90,0 | 89,2 | 91,9 | 93,3 | 94,4 |
| Gimnazial | Total | 68,3 | 68,8 | 68,8 | 69,3 | 69,8 | 71,3 | 72,2 | 72,6 | * | 73,3 |
| | Urban | 71,6 | 72,3 | 72,3 | 72,8 | 73,0 | 75,9 | 76,2 | 77,0 | * | 77,6 |
| | Rural | 65,1 | 65,6 | 65,5 | 66,1 | 66,8 | 67,5 | 68,7 | 68,8 | * | 69,5 |
| Gimnazial de masă | Total | 67,7 | 68,1 | 68,1 | 68,6 | 69,1 | 70,7 | 71,5 | 71,9 | * | 72,6 |
| | Urban | 70,7 | 71,3 | 71,2 | 71,7 | 71,8 | 75,1 | 75,2 | 76,0 | * | 76,6 |
| | Rural | 65,0 | 65,5 | 65,4 | 66 | 66,8 | 67,4 | 68,6 | 68,7 | * | 69,4 |
| Gimnazial special | Total | 80,8 | 81,6 | 81,7 | 82,2 | 82,4 | 82,7 | 83,9 | 84,3 | 85,0 | 85,1 |
| | Urban | 80,9 | 81,9 | 82,1 | 82,4 | 82,8 | 82,8 | 84,1 | 84,4 | 85,1 | 85,1 |
| | Rural | 78,3 | 77,2 | 76,2 | 78,5 | 77,3 | 80,6 | 81,2 | 82,8 | 84,5 | 85,6 |
| Liceu | Total | 67,8 | 68,1 | 68,7 | 68,9 | 69,1 | 70,0 | 70,4 | 70,9 | 71,5 | 71,7 |
| | Urban | 68,3 | 68,5 | 69,1 | 69,4 | 69,6 | 70,4 | 70,8 | 71,2 | 71,8 | 72,0 |
| | Rural | 60,5 | 62,5 | 63,2 | 63,3 | 64,0 | 65,1 | 65,7 | 67,4 | 67,8 | 68,0 |
| Profesional/ SAM | Total | 58,3 | 50,9 | 56,3 | 52,7 | 63,4 | 64,9 | 62,0 | 69,9 | 68,2 | 67,8 |
| | Urban | 59,2 | 51,4 | 56,5 | 55,6 | 66,9 | 68,4 | 64,0 | 75,0 | 71,4 | 71,8 |
| | Rural | 56,8 | 40,0 | 50,0 | 26,7 | 38,9 | 53,4 | 56,1 | 58,2 | 61,8 | 56,1 |
| Postliceal | Total | 68,4 | 69,9 | 72,0 | 74,7 | 76,4 | 77,8 | 78,3 | 78,3 | 77,0 | 77,6 |
| | Urban | 68,5 | 69,9 | 73,4 | 75,7 | 77,6 | 78,8 | 79,4 | 79,4 | 77,7 | 78,6 |
| | Rural | 40,0 | 75,0 | 38,9 | 38,6 | 36,8 | 40,8 | 23,5 | 21,6 | 25,0 | 31,7 |

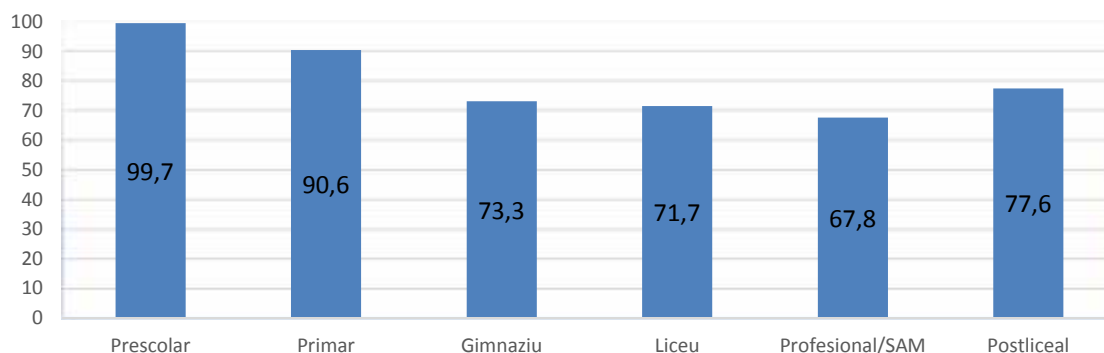
Observație: Pentru învățământul liceal, profesional și postliceal, pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

Începând cu anul școlar 2017/2018, datele referitoare la personalul feminin nu mai sunt prezentate defalcat pe nivelurile primar, respectiv gimnazial.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2010-2019

Pe niveluri de învățământ, cele mai multe cadre didactice femei profesază în învățământul preșcolar (99,7%) și primar (90,6%). În învățământul gimnazial, la nivel general, 73,3% din personalul didactic sunt femei, dar procentul este cu 12,5 p.p. mai mare în învățământul special. În învățământul liceal, numărul cadrelor didactice de sex feminin este mai mare în școlile din mediul urban (72%) față de cele din mediul rural (68%). Ponderea cea mai scăzută a femeilor se înregistrează în învățământul profesional (67,8%), în scădere față de anul școlar anterior cu 0,4 p.p.

Figura 21. Ponderea personalului feminin din totalul personalului didactic, pe niveluri de studiu, 2018/2019



În cazul acestui indicator observăm că se mențin anumite diferențe **pe medii de rezidență**. Diferențele pe medii sunt foarte ample în învățământul postliceal și profesional, și aproape inexistente în învățământul preșcolar. La nivel profesional, în mediul rural, procentul cadrelor didactice de sex feminin a scăzut cu 5,7 p.p. (56,1%), depășindu-se și mai mult de valoarea din mediul urban (71,8%). În învățământul postliceal, din contră, valorile indicatorului au crescut în mediul rural cu 6,7 p.p. ajungând la 31,7%, însă rămâne semnificativ mai mică decât cea înregistrată în mediul urban (78,6%).

Dezechilibrul de gen în profesia de cadru didactic este o problemă cu care se confruntă majoritatea sistemelor educaționale. În general, proporția relativ scăzută a bărbaților este prezentă la toate categoriile de vârstă a cadrelor didactice, ușor mai pronunțată în rândul celor mai tineri. În 2016, la nivelul ISCED 1, marea majoritate a cadrelor didactice din UE sunt femei, cele mai mici proporții fiind în Olanda (87,7%), Franța (89,4%), dezechilibrul de gen fiind cel mai mare în Bulgaria (99,7%), Letonia (99,7%) și România (99,7%).

Tabelul 36. Ponderea personalului feminin în totalul personalului didactic, pe niveluri de studiu, 2017, UE

| | Preșcolar | Primar | Gimnazial | Liceu |
|----------|-----------|--------|-----------|-------|
| UE - 28 | 95.7 | 85.3 | 67.6 | 61.3 |
| Austria | 98.7 | 91.6 | 72.4 | 55.4 |
| Belgia | 96.7 | 82.3 | 63.5 | 62.8 |
| Bulgaria | 99.7 | 94.0 | 80.2 | 76.8 |
| Cipru | 99.3 | 83.6 | 72.1 | 61.4 |
| Croația | 98.5 | 93.3 | 73.9 | 66.5 |
| Estonia | * | 90.5 | 83.1 | 69.4 |
| Finlanda | 97.3 | 79.6 | 74.5 | 60.1 |
| Franța | 89.4 | 83.5 | 60.5 | 59.8 |
| Germania | 95.8 | 87.3 | 66.7 | 54.5 |
| Grecia | 98.7 | 71.5 | 66.8 | 53.9 |
| Italia | 98.7 | 95.6 | 76.7 | 66.2 |

| | | | | |
|----------------|------|------|------|------|
| Letonia | 99.7 | 92.4 | 84.6 | 80.4 |
| Lituania | 99.3 | 96.7 | 82.6 | 79.4 |
| Luxemburg | 96.1 | 76.5 | 53.8 | 54.8 |
| Malta | 99.4 | 85.9 | 70.1 | 58.5 |
| Marea Britanie | 96.0 | 85.2 | 61.8 | 59.8 |
| Olanda | 87.7 | 87.0 | 53.0 | 53.1 |
| Polonia | 97.9 | 85.3 | 73.5 | 65.6 |
| Portugalia | 99.1 | 80.9 | 71.9 | 69.1 |
| România | 99.7 | 89.8 | 72.6 | 70.9 |
| Slovenia | 99.5 | 90.2 | 76.5 | 71.7 |
| Slovenia | 97.3 | 88.1 | 88.0 | 67.4 |
| Spania | 92.7 | 76.8 | 60.3 | 55.2 |
| Suedia | 95.2 | 76.4 | 76.3 | 53.9 |
| Ungaria | 99.5 | 96.5 | 76.7 | 62.9 |

* Date nedisponibile
Sursă: EUROSTAT, 2019

II. A.5. Numărul de copii ce revine unui cadru didactic

În comparație cu anul școlar anterior, numărul elevilor ce revine unui cadru didactic a rămas relativ constant la majoritatea nivelurilor de învățământ.

În ultimii anii școlari, raportul elevi per cadru didactic a înregistrat modificări ușoare, influențate și de măsurile de reorganizare implementate la nivelul sistemului. Astfel, în urma măsurii de introducere a clasei pregătitoare în învățământul primar, în grădinițe a scăzut numărul de copii/educator. Concomitent, numărul de elevi/cadru didactic a crescut în învățământul primar.

Pe niveluri de studiu, cel mai scăzut raport (11 elevi/cadru didactic) continuă să se înregistreze în cazul învățământului gimnazial, în timp ce învățământul primar are cea mai ridicată valoare (19 elevi/cadru didactic).

Atât în învățământul primar, cât și în învățământul gimnazial se înregistrează diferențe semnificative între învățământul special și cel de masă, determinate de specificul activității didactice: în învățământul special un cadru didactic lucrează în medie cu 2-3 copii, comparativ cu media de 20 copii din învățământul primar de masă sau de 12 copii în învățământul gimnazial de masă.

Mediul de rezidență rămâne un important factor de diferențiere a valorilor acestui indicator. În ultimii ani, în cazul învățământului preșcolar, numărul de copii per cadru didactic este semnificativ mai mare în rural, în comparație cu mediul urban (18 copii, respectiv 14 copii la un cadru didactic). În învățământul primar și gimnazial raportul se inversează, valoarea indicatorului fiind mai mare în urban. Diferența pe medii de rezidență, în învățământul gimnazial a crescut ușor față de anul anterior. În învățământul primar, diferența pe medii a rămas constantă față de anul trecut.

În anul școlar 2018/2019, **cel mai redus raport elevi/profesor din întreg sistemul de învățământ s-a înregistrat în învățământul gimnazial din mediul rural**: 9 elevi la 1 profesor. Acest lucru evidențiază faptul că politicile de personal și măsurile de raționalizare a rețelei în școlile rurale nu au încă eficacitatea așteptată. De asemenea, politicile în aria formării profesionale continue a cadrelor didactice rămân o prioritate și trebuie să țină seama într-o măsură mai mare de diferențele existente în prezent în sistemul de educație, în ceea ce privește numărul mediu de elevi cu care se lucrează la clasă.

Tabelul 37. Numărul elevilor per cadru didactic în învățământul preuniversitar

| Nivel de învățământ | | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|-----------------------------------|--------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Preșcolar | Total | 17 | 18 | 18 | 16 | 16 | 16 | 15 | 15 | 15 | 15 |
| | Urban | 16 | 17 | 17 | 15 | 15 | 15 | 14 | 14 | 14 | 14 |
| | Rural | 19 | 20 | 20 | 18 | 18 | 18 | 18 | 17 | 18 | 17 |
| Primar | Total | 16 | 17 | 18 | 18 | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 | 19 |
| | Urban | 17 | 18 | 19 | 20 | 20 | 20 | 21 | 21 | 21 | 21 |
| | Rural | 15 | 17 | 17 | 17 | 17 | 17 | 17 | 17 | 17 | 17 |
| Primar de masă | Total | 17 | 18 | 18 | 19 | 19 | 20 | 20 | 20 | 20 | 20 |
| | Urban | 19 | 20 | 20 | 21 | 22 | 22 | 23 | 23 | 23 | 23 |
| | Rural | 15 | 17 | 17 | 17 | 17 | 17 | 18 | 17 | 17 | 17 |
| Primar special | Total | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 |
| | Urban | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 |
| | Rural | 2 | 3 | 3 | 3 | 3 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| Gimnazial | Total | 11 | 11 | 11 | 11 | 11 | 11 | 11 | 10 | 11 | 10 |
| | Urban | 11 | 12 | 12 | 12 | 12 | 12 | 13 | 12 | 13 | 12 |
| | Rural | 10 | 10 | 10 | 10 | 10 | 9 | 10 | 9 | 9 | 9 |
| Gimnazial de masă | Total | 11 | 12 | 11 | 12 | 11 | 11 | 12 | 11 | 11 | 11 |
| | Urban | 12 | 13 | 13 | 13 | 13 | 13 | 14 | 13 | 14 | 13 |
| | Rural | 10 | 10 | 10 | 10 | 10 | 9 | 10 | 9 | 9 | 9 |
| Gimnazial special | Total | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 2 | 3 |
| | Urban | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 2 | 3 |
| | Rural | 3 | 2 | 2 | 3 | 3 | 2 | 2 | 3 | 2 | 3 |
| Liceal, profesional și postliceal | Total | 16 | 16 | 16 | 16 | 15 | 15 | 15 | 14 | 15 | 14 |
| | Urban | 16 | 16 | 16 | 16 | 15 | 15 | 15 | 15 | 14 | 15 |
| | Rural | 15 | 16 | 16 | 16 | 15 | 14 | 14 | 13 | 13 | 13 |

Observație: Indicatorul s-a calculat prin raportarea numărului de elevi la numărul de cadre didactice (persoane fizice). Pentru învățământul secundar superior datele sunt estimate, indicatorul fiind calculat prin raportarea numărului de elevi din învățământul liceal, profesional și postliceal (cumulat) la numărul personalului didactic din învățământul liceal, profesional și postliceal (cumulat). În acest caz, pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

În 2017 valori apropiate de ale României s-au înregistrat în Slovacia (14,1), Franța (14,9) și Turcia (15,4). La nivelul aceluiași an, cele mai mici valori s-au înregistrat în Lituania (8,3), Grecia (8,9) și Malta (9,1). Cele mai mari au fost în Marea Britanie (16,6) și Olanda (16,9).

Tabelul 38. Raportul elevi / cadru didactic la nivelurile ISCED 1-3, date comparative la nivel european

| Țară | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 |
|-----------|------|------|------|------|------|
| UE28 | * | * | 13,6 | 12,9 | * |
| Austria | 10,1 | 10,1 | 10,1 | 10,0 | 9,8 |
| Belgia | 10,8 | 10,8 | 10,9 | 10,7 | 10,7 |
| Bulgaria | 13,9 | 14,0 | 14,0 | 13,9 | 13,3 |
| Cipru | 11,3 | 11,4 | 11,1 | 10,7 | 10,7 |
| Croația | 10,5 | 10,8 | 10,5 | 10,2 | 9,9 |
| Danemarca | * | 12,0 | * | * | * |
| Estonia | 12,4 | 12,5 | 12,7 | 12,9 | 12,9 |
| Finlanda | 12,9 | 13,0 | 13,2 | 13,3 | 13,6 |
| Franța | 14,9 | 15,1 | 14,9 | 15,2 | 14,9 |

| | | | | | |
|----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Germania | 14,1 | 13,9 | 13,8 | 13,7 | 13,7 |
| Grecia | 8,5 | * | 9,1 | 8,8 | 8,9 |
| Irlanda | 15,3 | * | * | * | * |
| Italia | 12,2 | 12,2 | 12,2 | 10,9 | 11,0 |
| Letonia | 9,9 | 9,8 | 9,9 | 9,9 | 10,6 |
| Lituania | 8,3 | 8,2 | 8,2 | 8,1 | 8,3 |
| Luxemburg | 8,7 | 9,4 | 10,8 | 10,9 | 9,3 |
| Malta | 10,0 | 9,7 | 9,8 | 9,4 | 9,1 |
| Marea Britanie | 19,8 | 17,2 | 17,2 | 16,3 | 16,6 |
| Olanda | * | * | 16,8 | 16,9 | 16,9 |
| Polonia | 10,8 | 10,8 | 10,5 | 10,6 | 10,2 |
| Portugalia | 10,9 | 11,3 | 11,4 | 11,1 | 10,8 |
| Rep. Cehă | 13,2 | 13,8 | 13,7 | 13,8 | 13,9 |
| România | 15,5 | 15,2 | 14,8 | 11,9 | 14,8 |
| Slovacia | 14,0 | 14,0 | 13,7 | 14,0 | 14,1 |
| Slovenia | 12,6 | 12,7 | 12,7 | 11,2 | 11,2 |
| Spania | 12,4 | 12,4 | 12,5 | 12,3 | 12,3 |
| Suedia | 12,5 | 12,9 | 13,1 | 13,1 | 12,9 |
| Ungaria | 11,1 | 11,6 | 11,1 | 10,8 | 10,9 |

* Date nedisponibile

Sursă: EUROSTAT, 2019

CAPITOLUL III. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA EXTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

III.A. Rezultatele elevilor din învățământul gimnazial

III.A.1. Rata de absolvire a învățământului gimnazial

Indicatorul se calculează ca raport între numărul total de absolvenți ai clasei a VIII-a de la nivelul unui an școlar și numărul persoanelor de vârstă standard la final de gimnaziu. Cele mai recente date INS disponibile fac referire la finalul anului școlar 2017/2018.

După anul 2010/2011 – când au finalizat clasa a VIII-a cele două cohorte de elevi care au avut debutul școlar simultan la 6 ani și 7 ani (în 2003/2004) – rata de absolvire a învățământului gimnazial a scăzut, înregistrând valori aproximativ similare în perioada 2011-2013. La nivelul anului 2017/2018, se înregistrează o pondere de 81,0% dintre copiii cu vârsta corespunzătoare clasei a VIII-a care au absolvit învățământul gimnazial, pondere în ușoară creștere față de anul școlar anterior.

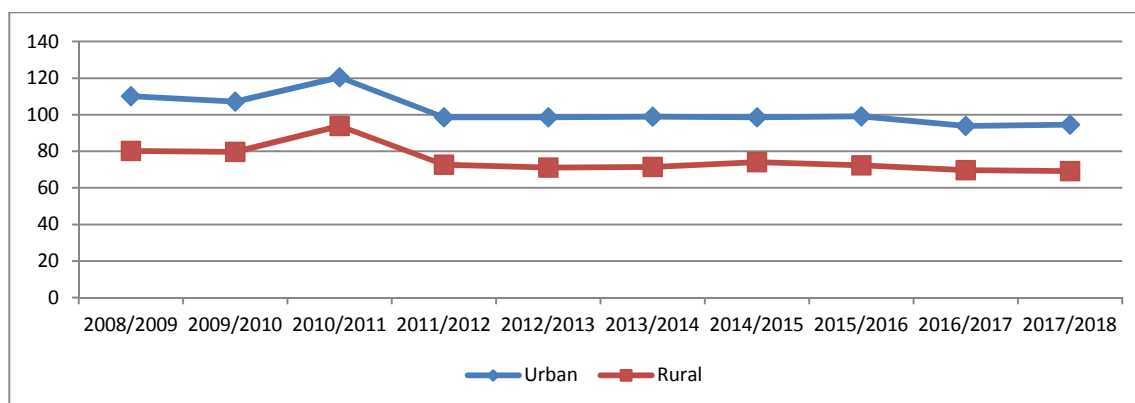
Tabelul 39. Rata de absolvire a învățământului gimnazial

| | 2008/ 2009 | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 94,0 | 92,4 | 106,1 | 84,4 | 83,4 | 83,7 | 85,1 | 84,5 | 80,7 | 81,0 |
| Urban | 110,1 | 107,2 | 120,5 | 98,5 | 98,6 | 98,9 | 98,6 | 99,1 | 93,9 | 94,6 |
| Rural | 80,2 | 79,7 | 93,8 | 72,6 | 71,1 | 71,4 | 74,1 | 72,4 | 69,7 | 69,2 |
| Feminin | 95,0 | 92,9 | 107,5 | 84,2 | 83,8 | 84,6 | 86,1 | 85,3 | 81,8 | 81,9 |
| Masculin | 93,0 | 91,8 | 104,7 | 84,6 | 83,0 | 82,7 | 84,1 | 83,7 | 79,7 | 80,2 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

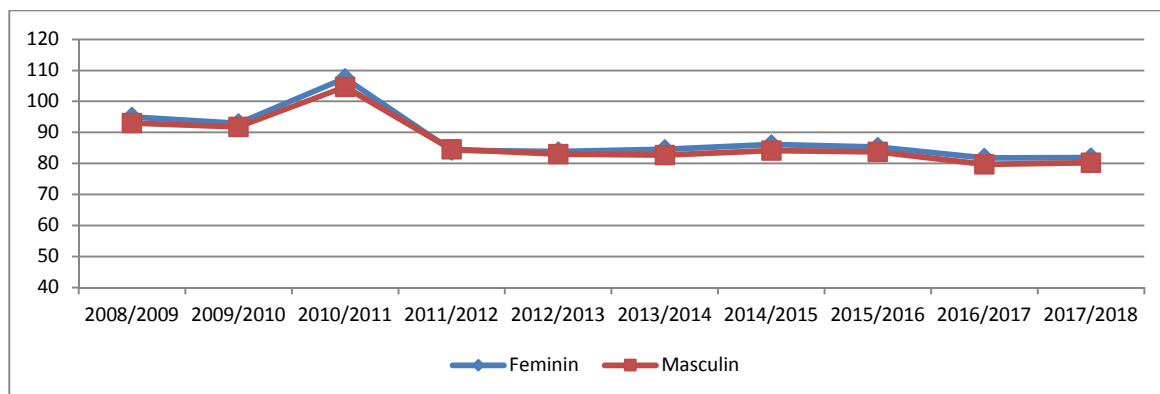
Pe medii de rezidență, rata de absolvire este constant mai ridicată în mediul urban, în comparație cu ruralul. Acest fapt este determinat în primul rând de situațiile de abandon școlar mai frecvente în rural, dar și de alte pierderi școlare sau aspecte precum migrarea unora dintre elevii din rural la școli din urban, către finalul gimnaziului (ca o opțiune pentru o educație de o calitate mai ridicată, care oferă șanse mai mari pentru continuarea educației în învățământul liceal). În anul școlar de referință, rata de absolvire înregistrează o creștere de 0,7 p.p. în cazul elevilor din urban și o scădere de 0,5 p.p. în cazul elevilor din rural.

Figura 22. Rata de absolvire a învățământului gimnazial, pe medii de rezidență



Diferențele pe sexe sunt relativ nesemnificative, fetele prezentând însă un ușor avantaj în raport cu băieții.

Figura 23. Rata de absolvire a învățământului gimnazial, pe sexe



III.A.2. Rezultatele elevilor la evaluarea națională de la clasa a VIII-a

Rezultatele obținute la evaluarea națională din anul 2019 evidențiază o scădere ușoară în ceea ce privește ponderea elevilor cu medii peste 5 în rândul participanților. În 2019, acest indicator a examenului EN VIII a scăzut cu 0,4 puncte procentuale în comparație cu anul școlar anterior, până la valoarea de 73,2%. Există diferențe semnificative pe sexe, în favoarea fetelor.

Tabelul 40. Numărul absolvenților de clasa a VIII-a prezenți și care au obținut medii peste 5 la evaluarea națională EN VIII, 2018 și 2019

| | Prezenți | Cu medii peste 5 | Rata mediilor peste 5 | Media generală |
|-----------------|----------|------------------|-----------------------|----------------|
| 2017 | | | | |
| Total | 140.738 | 108.320 | 77,0% | 6,73 |
| Feminin | 72.718 | 60.047 | 82,6% | 7,06 |
| Masculin | 68.020 | 48.273 | 71,0% | 6,38 |
| 2018 | | | | |
| Total | 142871 | 105109 | 73,6% | * |
| Feminin | 73485 | 57646 | 78,5% | * |
| Masculin | 69386 | 47463 | 68,4% | * |
| 2019 | | | | |
| Total | 146105 | 107000 | 73,2% | 6,36 |
| Feminin | 74751 | 58752 | 78,6% | 6,65 |
| Masculin | 71354 | 48248 | 67,6% | 6,05 |

Sursa: MEN

Pe categorii de medii obținute, se constată, la nivelul anului școlar 2018/2019, o scădere a ponderii elevilor care au obținut medii către minimul grilei de notare și o creștere a ponderii celor care au obținut medii către maximul grilei de notare. Și din acest punct de vedere există diferențe semnificative pe sexe: fetele au obținut în ponderi mai ridicate note mai mari, în timp ce băieții s-au situat în ponderi mai ridicate către intervalul inferior al scalei de notare.

Figura 24. Distribuția elevilor cu medii peste 5 la evaluarea națională EN VIII 2018 și 2019, pe categorii de medii obținute



O evaluare comparativă la nivelul județelor evidențiază variații ale ponderii elevilor cu medii peste 5, în comparație cu anul anterior.

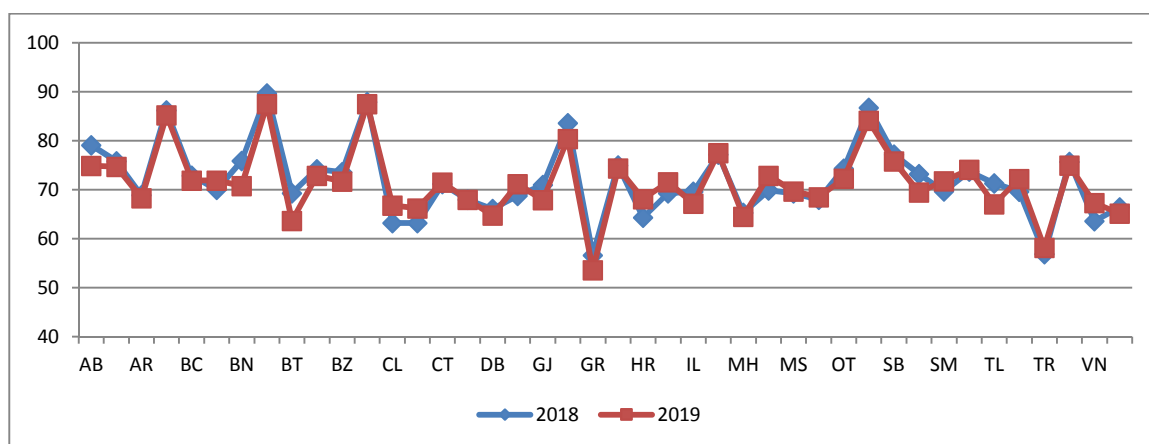
Tabelul 41. Procentul elevilor cu medii peste 5 la EN VIII 2018 și 2019, pe județe și sexe (%)

| | Evaluare națională 2018 | | | Evaluare națională 2019 | | |
|---|-------------------------|---------|----------|-------------------------|---------|----------|
| | Total | Feminin | Masculin | Total | Feminin | Masculin |
| Total participanți | 142871 | 73485 | 69386 | 146105 | 74751 | 71354 |
| Procent mediu de promovare pe țară | 73,6% | 78,5% | 68,4% | 73,2% | 78,6% | 67,6% |
| AB | 79,1% | 84,6% | 73,1% | 74,9% | 81,4% | 68,9% |
| AG | 75,8% | 82,4% | 69,0% | 74,7% | 81,6% | 67,8% |
| AR | 68,9% | 75,0% | 62,6% | 68,3% | 74,6% | 61,3% |
| B | 86,2% | 89,2% | 83,2% | 85,2% | 88,6% | 81,8% |
| BC | 72,9% | 77,3% | 68,0% | 71,9% | 76,8% | 66,6% |
| BH | 70,0% | 74,7% | 65,2% | 71,9% | 77,6% | 66,1% |
| BN | 75,9% | 80,2% | 71,1% | 70,8% | 78,3% | 62,4% |
| BR | 89,7% | 90,9% | 88,3% | 87,5% | 90,3% | 84,2% |
| BT | 69,3% | 75,5% | 62,2% | 63,7% | 69,4% | 57,0% |
| BV | 74,2% | 78,3% | 69,6% | 72,9% | 77,5% | 68,5% |
| BZ | 73,6% | 79,4% | 67,0% | 71,7% | 78,6% | 64,7% |
| CJ | 87,9% | 90,2% | 85,6% | 87,5% | 90,2% | 84,6% |
| CL | 63,2% | 66,6% | 59,6% | 66,8% | 71,4% | 61,7% |
| CS | 63,2% | 70,4% | 55,2% | 66,2% | 72,3% | 60,1% |
| CT | 71,2% | 77,5% | 64,7% | 71,5% | 75,9% | 66,8% |
| CV | 68,0% | 72,3% | 63,4% | 68,0% | 73,2% | 62,9% |
| DB | 66,1% | 74,2% | 58,0% | 64,8% | 71,3% | 57,9% |
| DJ | 68,8% | 74,6% | 63,2% | 71,2% | 77,9% | 64,4% |
| GJ | 71,0% | 76,2% | 65,7% | 67,9% | 74,6% | 61,4% |
| GL | 83,6% | 86,0% | 81,0% | 80,4% | 84,4% | 76,0% |
| GR | 56,6% | 65,8% | 48,0% | 53,6% | 60,2% | 47,2% |
| HD | 75,0% | 78,5% | 71,1% | 74,4% | 79,6% | 69,2% |
| HR | 64,3% | 71,9% | 56,6% | 68,1% | 74,8% | 60,7% |
| IF | 69,3% | 74,8% | 63,8% | 71,6% | 78,0% | 65,1% |
| IL | 69,6% | 74,2% | 64,6% | 67,2% | 73,9% | 59,8% |
| IS | 77,2% | 80,7% | 73,1% | 77,5% | 80,7% | 73,9% |
| MH | 65,3% | 71,6% | 58,4% | 64,5% | 71,3% | 57,3% |

| | | | | | | |
|----|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| MM | 69,9% | 76,2% | 63,3% | 72,9% | 79,5% | 66,2% |
| MS | 69,3% | 74,0% | 64,6% | 69,7% | 75,5% | 63,7% |
| NT | 68,0% | 74,5% | 61,3% | 68,5% | 75,7% | 61,4% |
| OT | 74,3% | 77,6% | 70,5% | 72,3% | 77,8% | 66,0% |
| PH | 86,7% | 89,7% | 83,6% | 84,1% | 87,7% | 80,3% |
| SB | 77,2% | 79,5% | 74,6% | 75,8% | 80,0% | 71,5% |
| SJ | 73,2% | 80,2% | 65,9% | 69,5% | 76,7% | 62,3% |
| SM | 69,7% | 73,7% | 65,0% | 71,8% | 76,5% | 66,7% |
| SV | 73,7% | 80,6% | 66,3% | 74,1% | 81,9% | 65,9% |
| TL | 71,3% | 75,6% | 66,2% | 67,1% | 74,0% | 59,6% |
| TM | 69,6% | 73,5% | 65,6% | 72,2% | 77,2% | 67,1% |
| TR | 56,9% | 63,7% | 49,9% | 58,2% | 67,2% | 49,6% |
| VL | 75,7% | 79,9% | 71,2% | 75,0% | 80,0% | 69,2% |
| VN | 63,6% | 69,1% | 58,0% | 67,3% | 72,1% | 62,2% |
| VS | 66,4% | 71,3% | 60,6% | 65,2% | 70,0% | 59,5% |

Sursa: MEN

Figura 25. Distribuția procentului elevilor cu medii peste 5 la EN VIII 2018 și 2019, pe județe



Analiza pe cohortă: abandon școlar și pierderi școlare, promovați

Indicatorul urmărește viața școlară a elevilor pe parcursul a opt ani de studiu. Datele referitoare la opt cohorte de elevi arată că abandonul și pierderile pe cohortă la nivelul învățământului primar și gimnazial au valori foarte ridicate. Ambii indicatori au fost în scădere constantă în ultimii ani școlari, însă cele mai recente date indică valori relativ stabile prin raportare la anul școlar anterior: abandonul pe cohortă – de la 19,2% în 2010/2011 la 13,8% în 2016/2017, respectiv 13,2% în 2017/2018; pierderile școlare – de la 20,9% în 2010/2011 la 17,0% în 2016/2017, și respectiv 16,4% în anul școlar de referință.

Analiza abandonului școlar pe cohortă, respectiv a pierderilor școlare pe cohortă în funcție de mediul de rezidență evidențiază diferențe mari între mediul rural și urban. Deși aceste diferențe s-au redus de la un an școlar la altul, continuă să rămână semnificative, situând mediul școlar rural într-o situație defavorizată. Astfel, la nivelul anului 2017/2018, aproape 1 elev din 10 abandona studiile în urban, comparativ cu mai mult de 2 elevi din 10, în rural. Aproape un sfert dintr-o cohortă școlară se pierde pe parcursul învățământului primar și gimnazial în mediul rural, comparativ cu 9,2% dintre elevii din mediul urban.

În perioada analizată, se remarcă valori mai ridicate ale abandonului școlar pe cohortă și ale pierderilor școlare, din clasa I până în clasa a VIII-a, în cazul populației masculine. În anul școlar de referință, valorile abandonului școlar pe cohortă a fost cu 1,6 p.p. mai mari în cazul băieților, comparativ cu fetele.

Tabelul 42. Evoluția pe cohorte a elevilor înscriși în clasa I în urmă cu opt ani

| Anul școlar | Elevi înscriși în clasa I | Anul școlar | Absolvenți ciclul gimnazial (clasa a VIII-a) | Repetenți ciclul primar și gimnazial (clasa a VIII-a) | Ponderi | | | |
|-------------|---------------------------|-------------|--|---|-------------------------------|---------------------------------------|--------------------------|--|
| | | | | | % Absolvenți ciclul gimnazial | % Pierderi ciclul primar și gimnazial | % Repetenți cl. a VIII-a | % Abandon școlar ciclul primar și gimnazial* |
| 2003/2004 | 287552 | 2010/2011 | 227369 | 4888 | 79,1 | 20,9 | 1,7 | 19,2 |
| 2004/2005 | 227850 | 2011/2012 | 183315 | 5081 | 80,5 | 19,5 | 2,2 | 17,3 |
| 2005/2006 | 226324 | 2012/2013 | 183312 | 5817 | 81,0 | 19,0 | 2,6 | 16,4 |
| 2006/2007 | 220489 | 2013/2014 | 182600 | 5967 | 82,8 | 17,2 | 2,7 | 14,5 |
| 2007/2008 | 221185 | 2014/2015 | 184353 | 6558 | 83,3 | 16,7 | 3,0 | 13,7 |
| 2008/2009 | 212022 | 2015/2016 | 177651 | 6880 | 83,8 | 16,2 | 3,2 | 13,0 |
| 2009/2010 | 203895 | 2016/2017 | 169298 | 6485 | 83,0 | 17,0 | 3,2 | 13,8 |
| 2010/2011 | 203926 | 2017/2018 | 170528 | 6386 | 83,6 | 16,4 | 3,1 | 13,2 |

Sursa: Calculat pe baza datelor INS, 2005-2019

* Inclusiv cazurile de deces, migrație, exmatriculare, precum și elevii cu situația școlară neîncheiată,

Observație: Au fost luați în calcul elevii din învățământul de masă și din cel special. Pentru învățământul primar sunt luați în calcul toți elevii, indiferent de forma de învățământ, iar pentru gimnaziu datele se referă numai la forma de învățământ de zi.

III.B. Rezultatele elevilor din învățământul liceal

III.B.1. Rata de absolvire a învățământului liceal

În anul școlar 2017/2018, rata de absolvire a învățământului liceal (cu și fără examen de bacalaureat) a înregistrat o ușoară scădere față de anul școlar anterior, având cea mai mică valoare din ultimii zece ani. Și rata de absolvire a liceului cu examen de bacalaureat a scăzut ușor față de anul anterior. Fetele înregistrează o situație mai bună decât a băieților, în ceea ce privește absolvirea liceului.

Valorile ratei de absolvire a învățământului liceal, cu și fără examen de bacalaureat (calculată prin raportarea numărului de absolvenți la populația în vârstă teoretică de absolvire de 18 ani), au fost influențate de schimbările sistemului educațional. Referitor la analiza și interpretarea acestui indicator, trebuie precizat faptul că nu toți elevii finalizează învățământul liceal la vârsta de 18 ani, dată fiind varietatea vârstelor de debut, precum și faptul că anumite forme și filiere de liceu au durate diferite.

La finalul anului 2014/2015, au absolvit liceul cele două generații de elevi care au avut debutul școlar concomitent la 6 și 7 ani, în 2003/2004. Ca urmare, rata de absolvire a scăzut semnificativ în următorii trei ani școlari, ajungând în 2017/2018 la valoarea de 69,5% – cea mai mică valoare din ultimii zece ani. Diferența pe sexe este în favoarea populației feminine în întreg intervalul analizat, la nivelul anului 2017/2018 aceasta fiind de aproape 10 p.p. (74,4% fete față de 64,9% băieți).

Tabelul 43. Rata de absolvire a învățământului liceal, cu și fără examen de bacalaureat

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 79,9 | 76,2 | 79,5 | 90,6 | 81,0 | 89,1 | 70,8 | 71,2 | 69,5 |
| Feminin | 82,6 | 79,6 | 82,8 | 91,3 | 84,0 | 93,9 | 74,1 | 75,4 | 74,4 |
| Masculin | 77,4 | 72,9 | 76,4 | 89,9 | 78,1 | 84,6 | 67,7 | 67,3 | 64,9 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Rata de absolvire a învățământului liceal cu examen de bacalaureat în anul 2017/2018 a fost de 42,6%, în ușoară scădere față de anul școlar anterior. Ca și în anii precedenți, populația feminină a înregistrat valori mai mari, diferența ajungând la 11 p.p. în favoarea fetelor.

Tabelul 44. Rata de absolvire a învățământului liceal, cu examen de bacalaureat

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 63,4 | 42,4 | 39,2 | 44,6 | 44,0 | 51,7 | 41,6 | 43,8 | 42,6 |
| Feminin | 70,3 | 51,1 | 48,1 | 53,8 | 53,0 | 61,9 | 49,1 | 51,9 | 47,9 |
| Masculin | 56,8 | 34,1 | 30,7 | 35,9 | 35,4 | 41,9 | 34,5 | 36,2 | 36,9 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

III.B.2. Rezultatele elevilor la examenul de bacalaureat

În ultimii ani școlari, aproximativ 80% dintre absolvenții din seriile curente s-au prezentat la examenul de bacalaureat; datele evidențiază ponderi mai mari de băieți care amână momentul susținerii examenului de bacalaureat, comparativ cu fetele. În anul școlar 2018/2019, rata de promovabilitate a fost de 73,3%: opt din zece absolvenți din anul curent și numai trei din zece absolvenți din anii trecuți au reușit să promoveze cu succes acest examen. Fetele s-au înscris și au promovat examenul de bacalaureat în ponderi mai ridicate decât băieții, obținând totodată medii mai bune la examen decât aceștia. Ratele de promovabilitate pe filiere de formare au fost diferite, în defavoarea filierei tehnologice.

În ultimii șase ani școlari, rata de participare a absolvenților de liceu (din anul curent) la examenul de bacalaureat a fost relativ constantă, situându-se în jurul valorii de 80%. La nivelul anului 2017/2018, valorile înregistrate de indicator au crescut față de anul anterior cu peste 2 p.p., ajungând la 81,4%. Putem concluziona că aproximativ o cincime din absolvenții din anul curent nu se prezintă la examenul de bacalaureat. Rata de participare la examenul de bacalaureat este constant mai ridicată în rândul populației feminine, în comparație cu populația masculină.

Tabelul 45. Rata de participare la examenul de bacalaureat a absolvenților de liceu (din anul curent)

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 97,7 | 94,2 | 87,8 | 79,9 | 79,3 | 80,4 | 79,1 | 79,3 | 81,4 |
| Feminin | 98,1 | 95,4 | 90,7 | 84,6 | 84,2 | 85,4 | 83,9 | 84,0 | 85,3 |
| Masculin | 97,3 | 93,1 | 84,7 | 75,3 | 74,2 | 75,2 | 74,1 | 74,3 | 77,1 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Datele statistice ale Ministerului Educației oferă informații și cu privire la examenul de bacalaureat din 2019. În ultimii ani școlari, aproximativ 85% dintre participanții la examenul de bacalaureat au fost din anul curent; diferențele pe sexe s-au păstrat în favoarea populației feminine.

La nivelul anului școlar 2018/2019, din totalul celor care s-au prezentat la examen, 84,9% au fost absolvenți din seria curentă și 15,1% au fost absolvenți din anii trecuți. Mai multe fete decât băieți din seria curentă au

participat la examenul de bacalaureat. Concomitent, mai mulți băieți decât fete din seriile trecute au revenit pentru a absolvi examenul de bacalaureat.

Tabelul 46. Numărul elevilor care s-au prezentat la examenul de bacalaureat, anii 2018 și 2019

| | Număr | | | % din total prezenți | | |
|-----------------|----------------|--------------------------------------|---------------------------------------|----------------------|--------------------------------------|---------------------------------------|
| | Total prezenți | Din care: absolvenți din anul curent | Din care: absolvenți din anii trecuți | Total prezenți | Din care: absolvenți din anul curent | Din care: absolvenți din anii trecuți |
| 2018 | | | | | | |
| Total | 135.466 | 116.126 | 19.340 | 100,0% | 85,7% | 14,3% |
| Feminin | 72.437 | 64.341 | 8.096 | 100,0% | 88,8% | 11,2% |
| Masculin | 63.029 | 51.785 | 11.244 | 100,0% | 82,2% | 17,8% |
| 2019 | | | | | | |
| Total | 137769 | 116923 | 20846 | 100% | 84,9% | 15,1% |
| Feminin | 73594 | 64848 | 8746 | 100% | 88,1% | 11,9% |
| Masculin | 64175 | 52075 | 12100 | 100% | 81,1% | 18,9% |

Sursa: MEN, 2019

Rata de promovabilitate a examenului de bacalaureat din numărul total al celor prezenți a fost de 73,3%, în creștere față de anul școlar anterior. Rata de succes la bacalaureat a fost mai ridicată în rândul absolvenților din anul curent (peste opt din zece au reușit să promoveze examenul de bacalaureat), în comparație cu absolvenții din anii trecuți (peste trei din zece au reușit să promoveze examenul de bacalaureat). Pe sexe, analiza datelor indică diferențe între fete și băieți, în favoarea fetelor.

Tabelul 47. Numărul și procentul elevilor promovați la examenul de bacalaureat, anii 2018 și 2019

| | Număr | | | % | | |
|-----------------|-----------------|--------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------|--|---|
| | Total promovați | Din care: absolvenți din anul curent | Din care: absolvenți din anii trecuți | % promovați din total prezenți | % promovați din absolvenții din anul curent prezenți la examen | % promovați din absolvenții din anii trecuți prezenți la examen |
| 2018 | | | | | | |
| Total | 96.849 | 91.005 | 5.844 | 71,5% | 78,4% | 30,2% |
| Feminin | 55.021 | 52.574 | 2.447 | 76,0% | 81,7% | 30,2% |
| Masculin | 41.828 | 38.431 | 3.397 | 66,4% | 74,2% | 30,2% |
| 2019 | | | | | | |
| Total | 100949 | 93632 | 7317 | 73,3% | 80,1% | 35,1% |
| Feminin | 57040 | 53975 | 3065 | 77,5% | 83,2% | 35,0% |
| Masculin | 43909 | 39657 | 4252 | 68,4% | 76,2% | 35,1% |

Sursa: MEN, 2019

Luând în calcul numai absolvenții din seria curentă, datele arată că **rata de promovabilitate a examenului de bacalaureat de către absolvenții din anul curent** a înregistrat o creștere în ultimii ani. La examenul de bacalaureat din 2019, valoarea acestui indicator a fost de 80,1%, cu aproape 2 p.p. mai mare față de anul anterior. Populația feminină a fost în avantaj, promovabilitatea acesteia fiind, la nivelul acestui an școlar, cu 7 p.p. mai mare decât a celei masculine (83,2% fete și 76,2% băieți).

Tabelul 48. Rata de promovabilitate a examenului de bacalaureat din numărul elevilor din anul curent care s-au prezentat la examen

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 | 2018/ 2019 |
|----------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 76,3 | 55,6 | 56,2 | 64,3 | 71,0 | 75,7 | 77,3% | 80,8% | 78,4% | 80,1% |
| Feminin | 82,4 | 64,2 | 64,1 | 70,8 | 76,2 | 80,0 | 81,1% | 84,2% | 81,7% | 83,2% |
| Masculin | 70,2 | 46,7 | 47,4 | 56,8 | 64,7 | 70,5 | 72,7% | 76,6% | 74,2% | 76,2% |

Sursa: Datele pentru perioada 2009-2012 sunt calculate pe baza informațiilor INS. Începând cu anul 2012/2013, datele sunt furnizate de MEN.

Media generală obținută la examenul de bacalaureat 2019 a fost 7,85. Distribuția elevilor promovați pe categorii de medii obținute arată o concentrare mai amplă a rezultatelor elevilor către intervalul 8,00-9,50, concomitent cu intervalul 6,00-6,99. Populația feminină a obținut rezultate mai bune decât cea masculină; fetele sunt mai bine reprezentate în cadrul intervalelor de medii mai mari, iar băieții în cazul celor mai mici.

Tabelul 49. Distribuția elevilor promovați, pe categorii de medii obținute la examenul de bacalaureat 2019

| Media obținută | Nr. elevi promovați | | | % | | |
|------------------------------|---------------------|---------|----------|--------|---------|----------|
| | Total | Feminin | Masculin | Total | Feminin | Masculin |
| 10 | 225 | 170 | 55 | 0,2% | 0,3% | 0,1% |
| 9,50-9,99 | 7974 | 5569 | 2405 | 7,9% | 9,8% | 5,5% |
| 9,00-9,49 | 13731 | 9181 | 4550 | 13,6% | 16,1% | 10,4% |
| 8,50-8,99 | 13240 | 8231 | 5009 | 13,1% | 14,4% | 11,4% |
| 8,00-8,49 | 12544 | 7417 | 5127 | 12,4% | 13,0% | 11,7% |
| 7,50-7,99 | 11427 | 6316 | 5111 | 11,3% | 11,1% | 11,6% |
| 7,00-7,49 | 11790 | 6200 | 5590 | 11,7% | 10,9% | 12,7% |
| 6,50-6,99 | 12630 | 6182 | 6448 | 12,5% | 10,8% | 14,7% |
| 6,00-6,49 | 17388 | 7774 | 9614 | 17,2% | 13,6% | 21,9% |
| Total elevi promovați | 100949 | 57040 | 43909 | 100,0% | 100,0% | 100,0% |
| Media generală | 7,85 | | | | | |

Sursa: MEN, 2019

Analiza ratei de promovabilitate pe județe arată că, la examenul de bacalaureat din 2019, majoritatea județelor și-au îmbunătățit rata de promovare față de anul precedent; puține sunt cazurile care au înregistrat scăderi ale ratelor de promovare, comparativ cu anul școlar anterior. La nivelul tuturor județelor, în tot intervalul analizat, fetele au promovat examenul de bacalaureat în pondere mai mare decât băieții.

Tabelul 50. Rata de promovare a examenului de bacalaureat în 2018 și 2019, pe județe și sexe (%)

| Județ | Bacalaureat 2018 | | | Bacalaureat 2019 | | |
|-------|------------------|---------|----------|------------------|---------|----------|
| | Total | Feminin | Masculin | Total | Feminin | Masculin |
| AB | 77,4% | 82,7% | 72,0% | 77,0% | 79,7% | 74,1% |
| AG | 73,4% | 77,5% | 68,8% | 76,7% | 81,6% | 71,4% |
| AR | 65,4% | 71,1% | 59,0% | 69,0% | 74,3% | 63,3% |
| B | 75,1% | 78,6% | 71,4% | 76,3% | 80,0% | 72,6% |
| BC | 80,4% | 83,1% | 76,6% | 78,9% | 81,8% | 74,9% |
| BH | 66,7% | 73,0% | 59,6% | 71,9% | 76,4% | 67,0% |
| BN | 71,5% | 76,7% | 65,0% | 72,0% | 77,7% | 64,4% |
| BR | 76,4% | 81,9% | 69,8% | 76,0% | 79,3% | 72,2% |
| BT | 74,6% | 79,3% | 68,8% | 75,1% | 78,7% | 70,5% |
| BV | 76,1% | 79,8% | 72,2% | 77,4% | 80,2% | 74,3% |
| BZ | 75,4% | 80,6% | 69,4% | 77,1% | 81,8% | 71,8% |

| | | | | | | |
|----|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| CJ | 82,6% | 85,8% | 78,8% | 84,3% | 87,2% | 80,9% |
| CL | 60,1% | 66,5% | 53,0% | 63,0% | 68,4% | 56,8% |
| CS | 63,7% | 69,1% | 57,4% | 67,1% | 72,3% | 61,3% |
| CT | 67,3% | 72,7% | 61,6% | 70,5% | 74,5% | 66,3% |
| CV | 68,3% | 71,9% | 63,7% | 67,4% | 71,6% | 61,8% |
| DB | 67,2% | 70,1% | 63,7% | 66,7% | 70,9% | 61,5% |
| DJ | 72,9% | 76,6% | 68,9% | 72,5% | 77,3% | 67,2% |
| GJ | 66,4% | 70,3% | 62,4% | 69,9% | 76,3% | 63,5% |
| GL | 75,9% | 79,3% | 71,9% | 76,7% | 80,0% | 72,3% |
| GR | 51,2% | 57,5% | 44,8% | 54,9% | 57,2% | 52,6% |
| HD | 68,7% | 74,0% | 62,6% | 71,5% | 76,2% | 66,0% |
| HR | 63,1% | 66,2% | 59,0% | 66,6% | 71,8% | 59,8% |
| IF | 38,8% | 44,4% | 33,6% | 48,5% | 54,8% | 43,2% |
| IL | 68,5% | 73,1% | 62,7% | 72,4% | 78,4% | 65,1% |
| IS | 79,9% | 82,7% | 76,4% | 81,7% | 85,1% | 77,2% |
| MH | 63,9% | 69,0% | 58,5% | 61,7% | 69,1% | 54,1% |
| MM | 68,2% | 73,3% | 62,4% | 68,5% | 73,6% | 62,7% |
| MS | 68,3% | 72,2% | 63,6% | 68,9% | 73,7% | 63,4% |
| NT | 74,2% | 79,0% | 68,8% | 74,5% | 78,5% | 69,5% |
| OT | 70,1% | 74,5% | 64,9% | 72,9% | 78,2% | 67,0% |
| PH | 73,9% | 79,1% | 68,2% | 77,2% | 81,7% | 72,2% |
| SB | 78,6% | 84,4% | 71,9% | 78,6% | 80,5% | 76,4% |
| SJ | 67,8% | 75,0% | 59,9% | 69,7% | 75,4% | 63,5% |
| SM | 70,9% | 75,2% | 65,5% | 73,3% | 76,4% | 69,4% |
| SV | 74,0% | 79,2% | 67,7% | 73,5% | 78,3% | 67,9% |
| TL | 68,1% | 72,9% | 61,4% | 69,8% | 72,8% | 65,9% |
| TM | 68,9% | 72,9% | 64,4% | 70,5% | 74,2% | 66,2% |
| TR | 56,9% | 62,7% | 50,3% | 65,8% | 69,1% | 62,1% |
| VL | 70,1% | 74,3% | 65,3% | 71,7% | 76,3% | 66,7% |
| VN | 70,6% | 74,9% | 65,2% | 73,3% | 76,9% | 68,4% |
| VS | 72,5% | 76,2% | 67,8% | 72,1% | 75,8% | 67,3% |

Sursa: MEN, 2019

În anul școlar 2018/2019, cea mai scăzută rată de promovabilitate a examenului de bacalaureat s-a înregistrat la nivelul filierei tehnologice (50,1%), iar cea mai mare în cazul celei teoretice (86,2%).

Tabelul 51. Rata de promovabilitate a examenului de bacalaureat, din total prezenți, pe filiere: teoretic, tehnologic, vocațional

| An școlar | Total | Filieri | | |
|-----------|-------|-----------|-------------|-------------|
| | | Teoretică | Vocațională | Tehnologică |
| 2013/2014 | 62,6% | 79,6% | 73,0% | 41,7% |
| 2014/2015 | 69,0% | 83,8% | 74,9% | 48,6% |
| 2015/2016 | 69,4% | 83,6% | 73,3% | 47,3% |
| 2016/2017 | 73,9% | 86,2% | 76,2% | 52,9% |
| 2017/2018 | 71,5% | 84,8% | 76,1% | 47,5% |
| 2018/2019 | 73,3% | 86,2% | 75,9% | 50,1% |

Sursa: MEN, 2019

III.C. Rezultatele elevilor din învățământul postliceal

Rata de absolvire a învățământului postliceal a crescut, în ultimii zece ani, de la 5,7% la 15,2%, fapt care poate semnala o creștere a interesului elevilor pentru finalizarea acestui nivel de educație.

Pe parcursul intervalului analizat, **rata de absolvire a învățământului postliceal** a înregistrat o tendință ascendentă până în anul 2014/2015, atât pe total, cât și pe sexe. În ultimii trei ani școlari, valorile indicatorului au fost în scădere ușoară, ajungând în 2017/2018 la 15,2%.

În ceea ce privește distribuția valorilor indicatorului pe sexe, se observă un net avantaj al populației feminine, scorurile acesteia fiind aproape duble față de ale populației masculine. Această situație se înregistrează pe tot intervalul de timp analizat.

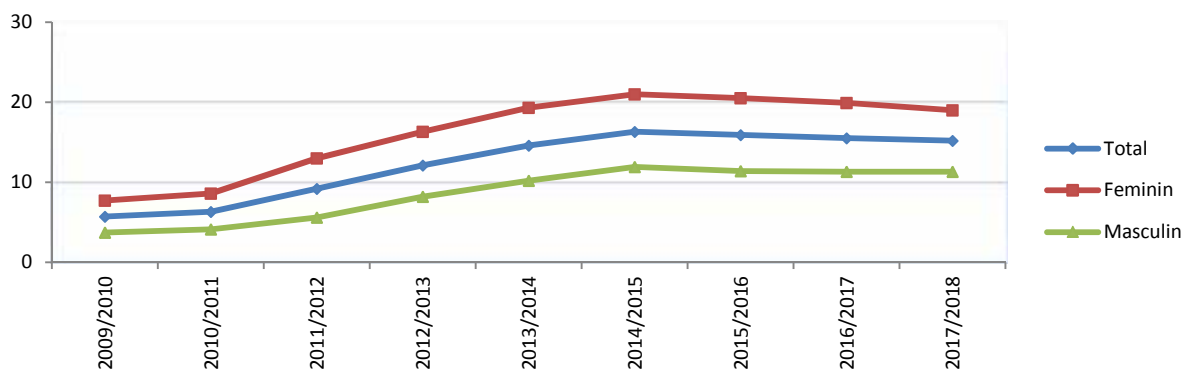
Tabelul 52. Rata de absolvire a învățământului postliceal

| | 2009/ 2010 | 2010/ 2011 | 2011/ 2012 | 2012/ 2013 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2017/ 2018 |
|-----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Total | 5,7 | 6,3 | 9,2 | 12,1 | 14,6 | 16,3 | 15,9 | 15,5 | 15,2 |
| Feminin | 7,7 | 8,6 | 13,0 | 16,3 | 19,3 | 21,0 | 20,5 | 19,9 | 19,0 |
| Masculin | 3,7 | 4,1 | 5,6 | 8,2 | 10,2 | 11,9 | 11,4 | 11,3 | 11,3 |

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2009-2019

Această rată relativ redusă de absolvire este determinată și de faptul că cea mai mare parte a persoanelor care frecventează această formă de învățământ au minim 21 de ani și absolvă mai târziu decât vârsta teoretică (21 de ani) folosită la calcularea indicatorului.

Figura 26. Evoluția ratei de absolvire a învățământului postliceal

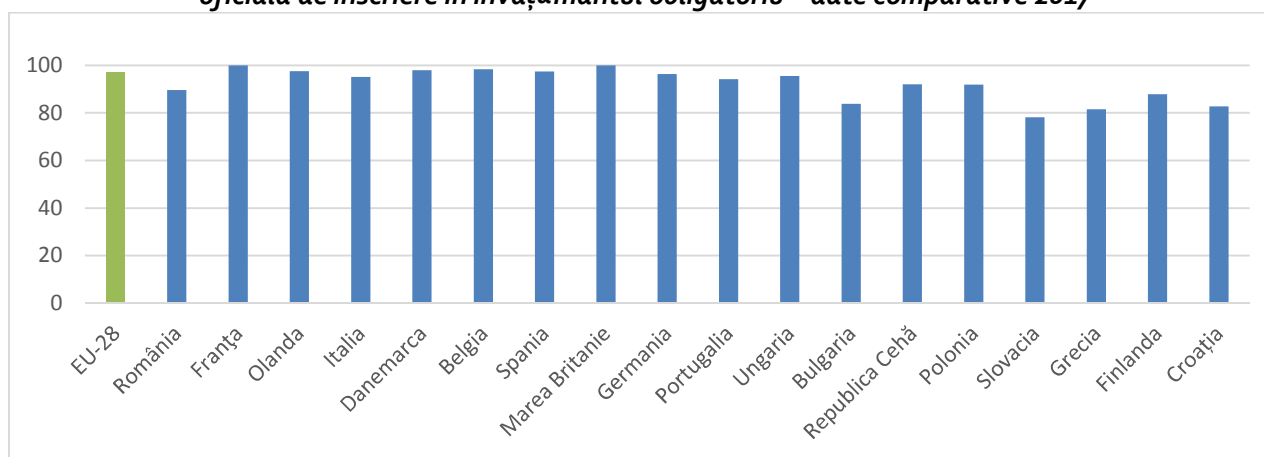


CAPITOLUL IV. SITUAȚIA EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR EUROPENI 2020

IV. 1. Rata de participare la învățământul preșcolar

Participarea la educația preșcolară a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu este un indicator european care are ca țintă, pentru anul 2020, valoarea de 95%. Cele mai recente date comparative la nivel european publicate de Eurostat pentru toate țările se referă la anul 2017. Media UE-28 privind acest indicator a fost de 96,9%, în creștere față de anii anteriori. Valorile cele mai crescute s-au înregistrat în Franța și Marea Britanie. Țările cu cele mai reduse valori ale indicatorului sunt Grecia, Slovacia și Croația. În România, s-au înregistrat creșteri importante ale valorii indicatorului de la 67,6% în 2000 la 89,6% în 2017.

Figura 27. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu – date comparative 2017



Sursa: Eurostat, 2019

Datele Eurostat oferă informații privind valorile indicatorului și pentru anul 2017, dar nu pentru toate țările. Pentru România, datele pentru 2018 nu sunt disponibile în momentul redactării prezentului raport.

Tabelul 53. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu

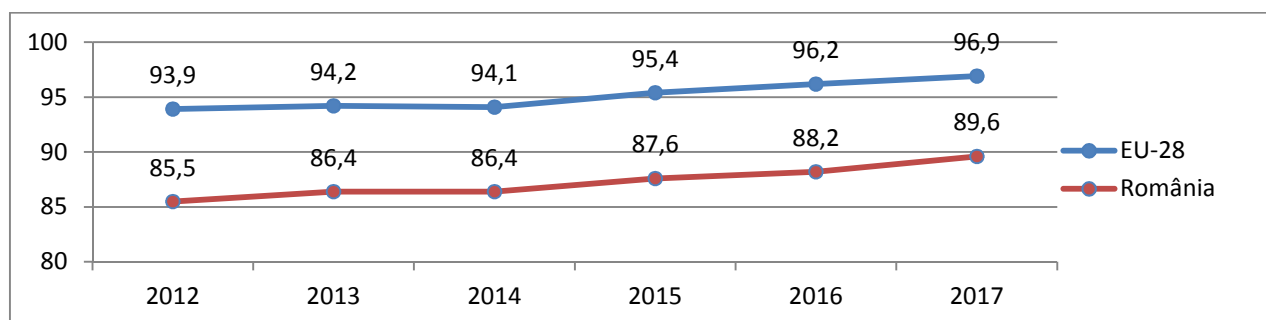
| Țara | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 |
|----------------|-------|-------|----------|-------|-------|-------|
| EU-28 | 93,9 | 94,2 | 94,1 | 95,4 | 96,2 | 96,9 |
| România | 85,5 | 86,4 | 86,4 | 87,6 | 88,2 | 89,6 |
| Franța | 100,0 | 100,0 | 99,6 (d) | 100,0 | 100,0 | 100,0 |
| Olanda | 99,6 | 99,5 | 97,6 | 97,6 | 97,6 | 97,6 |
| Italia | 99,2 | 98,7 | 96,5 | 96,2 | 96,1 | 95,1 |
| Danemarca | 98,3 | 98,3 | 98,1 | 98,6 | 98,1 | 98,0 |
| Belgia | 98,0 | 98,1 | 98,1 | 98,0 | 98,3 | 98,4 |
| Spania | 97,4 | 97,1 | 97,1 | 97,7 | 97,3 | 97,4 |
| Marea Britanie | 97,3 | 95,9 | 98,2 | 100,0 | 100,0 | 100,0 |
| Germania | 96,5 | 97,0 | 97,4 | 97,4 | 96,6 | 96,4 |
| Portugalia | 95,0 | 93,9 | 93,5 | 93,6 | 92,5 | 94,2 |
| Ungaria | 94,5 | 94,7 | 94,7 | 95,3 | 95,7 | 95,6 |
| Bulgaria | 87,1 | 87,8 | 89,3 | 89,2 | 86,5 | 83,9 |
| Republica Cehă | 86,1 | 85,7 | 86,4 | 88,0 | 90,7 | 92,0 |
| Polonia | 84,3 | 84,8 | 87,1 | 90,1 | 93,1 | 91,9 |

| | | | | | | |
|----------|------|------|------|------|------|------|
| Slovacia | 77,1 | 77,5 | 77,4 | 78,4 | 76,5 | 78,2 |
| Grecia | 76,9 | 76,2 | 76,2 | 80,5 | 86,7 | 81,5 |
| Finlanda | 75,1 | 84,0 | 83,6 | 83,6 | 87,4 | 87,9 |
| Croația | 71,7 | 71,4 | 72,4 | 73,8 | 75,1 | 82,8 |

Sursa: Eurostat, 2019

Începând cu anul 2015, România a înregistrat o creștere semnificativă a acestui indicator european, de la 87,6%, până la valoarea de 89,6% în 2017. Cel mai probabil, coborârea vârstei de debut școlar la 6 ani a determinat o implicare mai activă a părinților în înscrierea copiilor la grădiniță.

Figura 28. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu, date comparative UE – România, 2007-2017



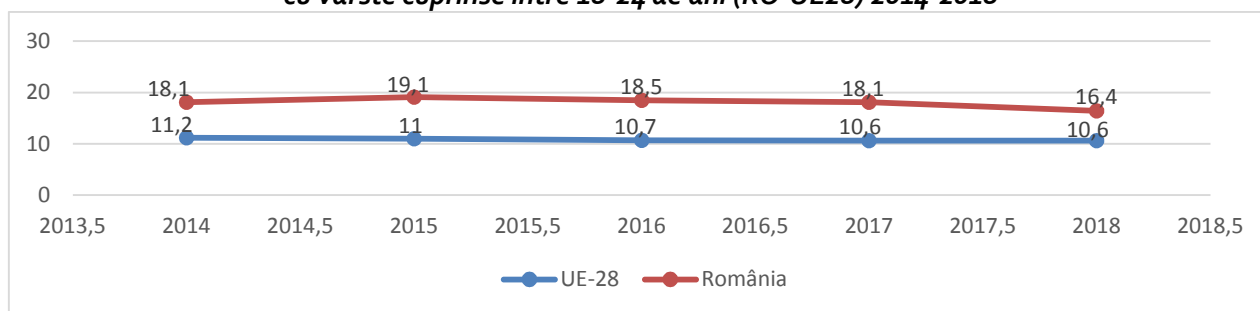
Sursa: Eurostat, 2019

IV. 2. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație

Acest indicator măsoară procentul tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani din totalul populației de această vârstă, care au cel mult studii gimnaziale și care nu sunt cuprinși în nicio formă de educație sau de formare profesională în cele patru săptămâni care preced ancheta statistică.

În perioada 2014-2018, rata de părăsire timpurie a sistemului de educație și formare profesională a înregistrat fluctuații, astfel că după creșteri și scăderi relativ mici, la finalul anului 2018, valoarea indicatorului este cea mai scăzută din seria de timp analizată, respectiv de 16,4%. Media UE28 a scăzut lent, dar constant în această perioadă de la 11,2% (în 2014) la 10,6% în 2017. În 2018 valoarea indicatorului este constantă față de anul anterior. Astfel, decalajul dintre România și media țărilor europene s-a redus de la 7,5 p.p. în 2017 la 5,8 n 2018. În topul UE28, România este printre țările cu cea mai mare rată de părăsire timpurie a sistemului de educație, alături de Spania și Malta.

Figura 29. Evoluția ratei de părăsire timpurie a sistemului de educație și formare profesională a tinerilor cu vârste cuprinse între 18-24 de ani (RO-UE28) 2014-2018



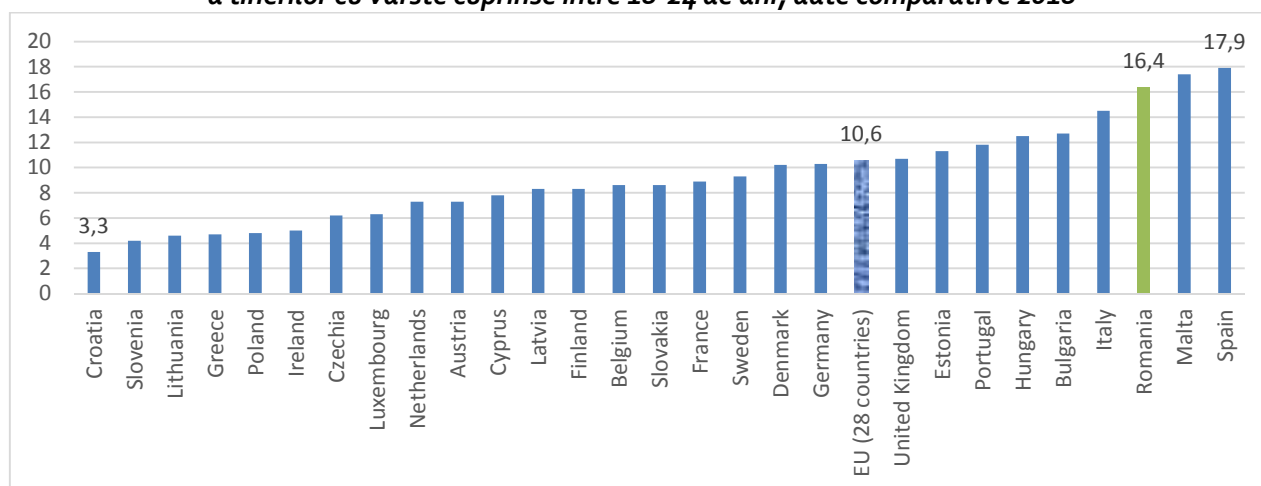
Sursa: Eurostat, 2019

Tabelul 54. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație și formare profesională a tinerilor cu vârste cuprinse între 18-24 de ani, perioada 2014-2018 (%)

| | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | Ținta 2020 |
|---------------------|------|------|------|------|------|------------|
| UE (28 țări) | 11,2 | 11,0 | 10,7 | 10,6 | 10,6 | 10,0 |
| Romania | 18,1 | 19,1 | 18,5 | 18,1 | 16,4 | 11,3 |

Sursa: Eurostat, 2019

Figura 30. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație și formare profesională a tinerilor cu vârste cuprinse între 18-24 de ani, date comparative 2018



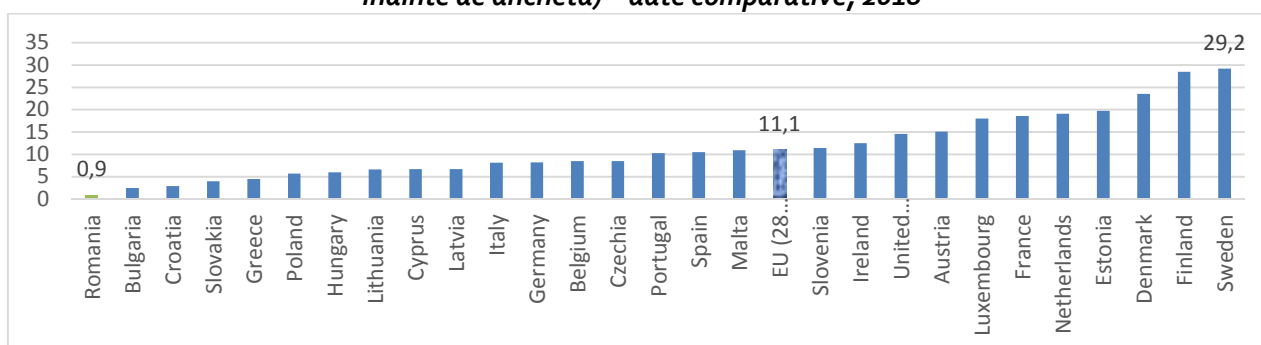
Sursa: Eurostat, 2019

IV.3. Participarea adulților la învățarea pe tot parcursul vieții

În ultimul deceniu, România nu a reușit să înregistreze un progres privind **participarea adulților cu vârste între 25-64 de ani la învățare pe tot parcursul vieții**, valoarea indicatorului înregistrând în 2018 cea mai scăzută valoare din întreaga perioadă analizată (0,9%).

La nivelul anului 2018, România ocupa ultimul loc între țările din Uniunea Europeană în ceea ce privește participarea adulților de 25-64 de ani la învățare pe parcursul întregii vieți (România - 0,9%, față de media UE28 de 11,1%). În aceste condiții, România se află încă departe de ținta europeană pentru anul 2020 proiectată la o pondere de 15%.

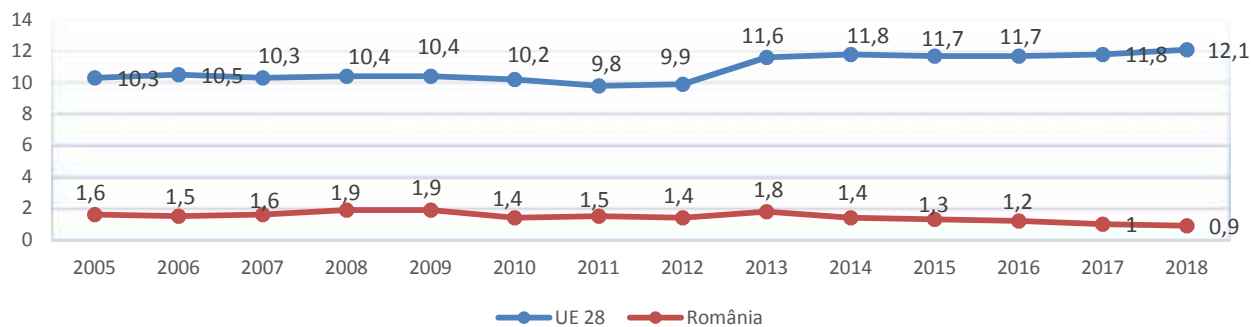
Figura 31. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională (în cele 4 săptămâni înainte de anchetă) – date comparative, 2018



Sursa: EUROSTAT, 2019

Deși cu mult superioară valorii înregistrate în România, media la nivelul UE28 urmează, de asemenea, un progres foarte lent, evidențiind faptul că participarea la învățarea pe parcursul întregii vieți este încă o provocare la nivel european, având în vedere că ținta UE pentru 2020 este de 15%. Conform graficului de mai jos, media europeană a înregistrat o creștere de 1,7 p.p. într-o perioadă de 10 ani.

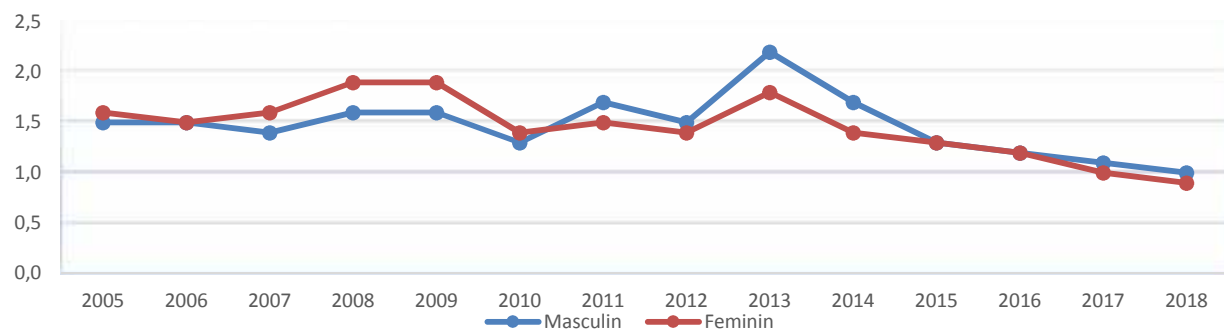
Figura 32. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională (în cele 4 săptămâni înainte de anchetă) – date comparative România-UE28, 2005-2018



Sursa: EUROSTAT, 2019

În România, defalcarea datelor pe sexe relevă, o tendință de echilibrare a participării între femei și bărbați în perioada 2015-2017 și un ușor dezavantaj al femeilor în 2018.

Figura 33. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională (în cele 4 săptămâni înainte de anchetă), distribuția pe sexe –România, 2005-2016



Sursa: EUROSTAT, 2019

Tabelul 55. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională (în cele 4 săptămâni înainte de anchetă), distribuția pe sexe – România, 2005-2018

| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 |
|-----------------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| Total | 1,6 | 1,5 | 1,5 | 1,8 | 1,8 | 1,4 | 1,6 | 1,4 | 2,0 | 1,5 | 1,3 | 1,2 | 1,1 | 0,9 |
| Masculin | 1,5 | 1,5 | 1,4 | 1,6 | 1,6 | 1,3 | 1,7 | 1,5 | 2,2 | 1,7 | 1,3 | 1,2 | 1,1 | 1,0 |
| Feminin | 1,6 | 1,5 | 1,6 | 1,9 | 1,9 | 1,4 | 1,5 | 1,4 | 1,8 | 1,4 | 1,3 | 1,2 | 1,0 | 0,9 |

Sursa: EUROSTAT, 2019

PARTEA A II-A - ACȚIUNI PRINCIPALE ȘI REZULTATE OBȚINUTE ÎN ANUL ȘCOLAR 2018 -2019

CAPITOLUL I. ASIGURAREA DE ȘANSE EGALE DE ACCES ȘI PARTICIPARE ȘCOLARĂ

I.1.Facilitarea accesului la educație

Pentru asigurarea de șanse egale de acces și participare la un învățământ incluziv și de calitate pentru copiii/elevii aparținând grupurilor cu risc ridicat (grupuri dezavantajate socio-economic, copiii/elevii din mediul rural, populația romă, tineri cu dizabilități) și stimularea participării acestora la niveluri superioare de educație, MEN a implementat, în anul școlar 2018-2019, o paletă largă de măsuri, programe sociale și programe pentru grupuri dezavantajate.

În vederea asigurării șanselor egale din punctul de vedere al egalității de gen, admiterea la toate nivelurile de educație, cu excepția unor licee teologice, se face pe baza unor criterii de admitere, unitare pentru băieți și fete. Admiterea la liceu se face computerizat, pe bază de medie și opțiune, și după caz, se completează cu probe de aptitudini, conform legislației în vigoare (metodologia de admitere elaborată în baza prevederilor art. 94 alin. (2) lit. e) și ale art. 361 alin. (3) lit. d) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare).

Pe durata școlarizării în învățământul preuniversitar, cu excepția învățământului postliceal, copiii sunt beneficiari ai alocației de stat pentru copii, în condițiile legii. Statul asigură, prin Programul pentru școli al României în perioada 2017-2023, alocarea unor alimente de bază tuturor copiilor din învățământul primar și gimnazial. Pentru asigurarea de șanse egale de acces și participare la un învățământ incluziv și de calitate pentru copiii/elevii aparținând grupurilor cu risc ridicat (grupuri dezavantajate socio-economic, copiii/elevii din mediul rural, populația romă, tineri cu dizabilități) și stimularea participării acestora la niveluri superioare de educație, MEN a implementat, în anul școlar 2018-2019, o paletă largă de programe sociale și programe pentru grupuri dezavantajate:

1. Programul guvernamental național Rechizite școlare:

Au fost acordate rechizite școlare unui număr de 274.409 beneficiari, în valoare totală de 5,062 de mil. lei. (suplimentări : Jud. Timiș – 30 de mii lei ; Jud. Alba- 1,8 mii lei)

2. Programul Euro 200:

A crescut plafonul necesar pentru achiziționarea de calculatoare în cadrul acestui program, de la 150 de lei la 250 de lei. Numărul de beneficiari pentru 2019 a fost de 4.080, iar bugetul alocat a fost de 10.663.200 de lei.

3. Programul pentru școli al României în perioada 2017-2023:

Pentru anul școlar 2018-2019, MEN a elaborat o schemă de raportare a măsurilor educative realizate la nivel județean și a solicitat o raportare, în sinteză, cu privire la cele mai relevante activități educative realizate la nivel local. Anual, se realizează corespondența cu MADR cu privire la completarea HG 640/2017, în cadrul căreia MEN furnizează numărul de beneficiari ai programului pentru următorul an școlar.

4. Programul Masa caldă:

Programul – pilot de acordare a unui suport alimentar a fost promovat prin OUG nr. 97/ 2018, act normativ potrivit căruia, în anul școlar 2018-2019, finanțarea programului s-a făcut pe an calendaristic, nu pe an școlar (ceea ce este mai avantajos din punct de vedere al achizițiilor), și totodată, a crescut valoarea alocării per elev de la 7 lei/zi la 10 lei/zi (cu 43%). Prin HG nr. 53/2019, s-au aprobat Normele metodologice de aplicare a programului. Au beneficiat de acest program 23.455 de elevi, suma alocată fiind de 46.693 de lei.

5. Programul Școală după Școală (ȘDȘ)

În anul școlar 2018-2019, programul ȘDȘ s-a derulat în 629 de unități de învățământ primar și gimnazial, în creștere cu 27 % față de anul școlar 2017-2018. Au beneficiat de program un număr de 49.737 elevi (însemnând o creștere de 43,74%), iar personalul din învățământ implicat în derularea programului a fost de 5.438 de persoane (personal didactic, didactic-auxiliar și nedidactic), ceea ce a reprezentat o creștere de 56,75%. A rezultat, de asemenea, că inspectoratele școlare au monitorizat și evaluat programele ȘDȘ derulate de unitățile de învățământ, mai ales în ceea ce privește gradul de îndeplinire a obiectivelor propuse în program și calitatea serviciilor educaționale oferite correlate cu analiza de nevoi pe care unitatea de învățământ a realizat-o, conform prevederilor legale, și care a reprezentat fundamentul organizării programului ȘDȘ în respectiva unitate de învățământ.

6. Programul național „Bani de liceu”

Acest program acordă sprijin pentru menținerea elevilor în școală, prin sprijinul financiar acordat elevilor și implicit familiilor acestora. Acest program furnizează sprijin financiar (180 lei pentru perioada anilor școlari 2015-2018, respectiv 250 lei începând cu anul școlar 2018-2019) lunar pentru elevii de liceu (clasele IX – XII) din segmentele cele mai sărace ale populației României. Numărul de beneficiari pentru 2018 este de 33.500.

7. Programul Tichete pentru grădiniță (Legea 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate),

Prin acest program se acordă vouchere pentru aproximativ 40.000 beneficiari anual.

CAPITOLUL II. PROMOVAREA UNEI EDUCAȚII INCLUZIVE ȘI DE CALITATE

La nivelul ministerului, se implementează proiectul *Crearea și implementarea serviciilor comunitare integrate pentru combaterea sărăciei și a excluziunii sociale*. Obiectivul general al proiectului este creșterea incluziunii sociale și combaterea sărăciei prin dezvoltarea și pilotarea serviciilor comunitare integrate în 139 de comunități rurale și mic urbane cu tip de marginalizare peste medie și severă. Proiectul urmărește consolidarea capacității administrației locale pentru inițierea, coordonarea și implementarea măsurilor de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială, consolidarea rețelei publice de asistență socială comunitară prin îmbunătățirea nivelului de competențe al specialiștilor care activează în echipele comunitare integrate.

Pentru identificarea și monitorizarea copiilor aflați în afara sistemului de educație, prin proiectul *Dezvoltarea unui plan de acțiune și a unei metodologii pentru colectarea de date în vederea prevenirii părăsirii școlii în România*, a fost realizată o metodologie pentru colectarea și folosirea de date privind situațiile de risc.

Prin OMEN nr. 3141/ 2019, s-a înființat Comisia Națională pentru Desegregare și Incluziune Educațională (CNDIE). Printre atribuțiile sale, se regăsesc:

- elaborarea de strategii și/sau norme metodologice privind desegregarea școlară și incluziunea educațională în conformitate cu nevoile specifice identificate în cadrul raportului anual privind segregarea școlară și calitatea serviciilor educaționale din România;
- avizarea Metodologiei de monitorizare a segregării școlare pentru toate criteriile de segregare școlară enunțate în OMENCȘ nr. 6134/ 2016 și a Metodologiei de prevenire și intervenție în situațiile de segregare școlară. Metodologia pentru monitorizarea segregării școlare se analizează de către Comisia Națională

pentru Desegregare și Incluziune Educațională (CNDIE), potrivit dispozițiilor OMENCȘ nr. 6134/ 2016, urmând să fie implementată începând cu anul școlar 2019-2020.

În ceea ce privește învățământul special și special integrat, au fost create mecanisme de colectare unitară a datelor privind accesul la educație a copiilor cu dizabilități și/sau CES – atât în învățământul special, cât mai ales în învățământul de masă. În SNIE (Sistemul Național de Indicatori privind Educația) al MEN, indicatori specifici privind participarea la educație a copiilor cu dizabilități au fost incluși, pentru prima dată, în anul 2014.

În ultimii ani numărul celor care au nevoie de sprijin a crescut sensibil. Astfel, în anul școlar 2018 – 2019 peste 58% din elevii cu dizabilități sunt școlarizați în învățământul de masă, iar cel al unităților de învățământ de masă care integrează copii/elevi cu cerințe educaționale speciale (CES) este de 4053, dintre care doar 51 de unități de masă integrează cu grupă/clasă de elevi cu deficiențe. În învățământul de masă, funcționează un număr total de 178 de grupe/clase speciale integrate în care sunt școlarizați un număr total de 1392 de elevi în grupe/clase speciale integrate. Menționăm faptul că 2065 de elevi sunt școlarizați la domiciliu. În unitățile de învățământ de masă care integrează individual, urmează curriculumul de masă, un număr total de 23532 de elevi cu CES care beneficiază de profesori de sprijin și un număr total de 12646 de elevi încadrați în grad de handicap și cu orientare școlară care nu beneficiază de profesor de sprijin. Conform datelor colectate prin intermediul inspectoratelor școlare, la nivel național funcționează 77 de centre școlare pentru educație incluzivă, 160 de unități școlare pentru învățământul special unde sunt școlarizați un număr total de 25 532 de elevi. La nivel național, datele statistice ne arată că un număr de 27.111 de elevi sunt cuprinși în terapie logopedică oferită în cadrul centrelor logopedice interșcolare și în cadrul cabinetelor logopedice.

La nivel național, numărul cadrelor didactice de sprijin este de 1.429, al profesorilor consilieri școlari este de 2.277, iar al profesorilor logopezi este de 649, număr prea mic ca să poată acoperi beneficiarii care au nevoie de servicii de sprijin.

Asigurarea calității în educație

În anul școlar analizat, a continuat aplicarea prevederilor OMENCȘ nr. 5291/2016 privind evaluarea externă periodică a calității educației în unitățile de învățământ preuniversitar de stat acreditate, respectiv:

- în baza contractului încheiat între Ministerul Educației și ARACIP au fost evaluate extern periodic 238 de unități de învățământ preuniversitar (acreditate prin efectul legii - conform OUG nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare), care nu au fost evaluate extern periodic. În urma derulării activităților de evaluare externă periodică, a rezultat un număr total de 145 de școli care nu îndeplineau, la nivel minimal și obligatoriu, cel puțin un indicator din cei 43 prevăzuți în HG nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar.
- s-au derulat procedurile pentru încheierea unui nou contract cu Ministerul Educației Naționale, pentru derularea de activități de evaluare externă periodică pentru un număr de 240 de unități de învățământ preuniversitar de stat, care intră sub incidența art. 40 din OUG nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare și nu au fost evaluate extern periodic.

Au fost realizate, în total, 539 de evaluări externe pentru unitățile școlare de nivel preuniversitar, de stat și particular, din care:

- ✓ Vizite de evaluare externă în vederea autorizării: 85 propuneri de autorizare și 8 propuneri de neautorizare;

- ✓ Vizite de evaluare externă în vederea acreditării: 83 propuneri de acreditare și 19 propuneri de neacreditare;
- ✓ Vizite de evaluare externă periodică: pentru 189 de unități: la 189 de unități s-a constatat îndeplinirea standardelor naționale, fiind emise Atestatele privind nivelul calității educației, iar la 155 de unități s-a constatat neîndeplinirea standardelor naționale de evaluare, fiind emise Notificări în acest sens.

A fost inițiat proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea standardelor de autorizare de funcționare provizorie și a standardelor de acreditare pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar. Revizuirea standardelor naționale de evaluare se fundamentează pe necesitatea de a îmbogăți și de a rafina conceptul de calitate a educației, pentru a identifica și surprinde adecvat progresul și performanța (în învățare, în dezvoltare individuală și instituțională), precum și capacitatea școlilor de a obține rezultatele așteptate și de a le îmbunătăți continuu.

A fost inițiat proiectul de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Metodologiei de evaluare instituțională în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a organizațiilor furnizoare de educație. Având în vedere aplicarea metodologiei de evaluare instituțională, aprobată prin HG nr. 22/2007, începând cu anul 2007, ARACIP a constatat că unele proceduri necesită îmbunătățire, pentru a facilita derularea mecanismelor de asigurare a calității și a asigura o reală protecție beneficiarilor direcți și indirecti ai serviciilor educaționale, fapt reflectat în noua metodologie propusă.

CAPITOLUL III. DEZVOLTAREA EDUCAȚIEI TIMPURII

În anul școlar 2018-2019, dezvoltări semnificative au fost înregistrate pe unul dintre segmentele importante ale sistemului de învățământ, respectiv educația timpurie. Există un consens larg cu privire la faptul că investiția în etapele timpurii ale educației aduce cele mai mari beneficii economice și sociale în timp, îndeosebi pentru copiii/tinerii din grupuri dezavantajate, caz în care pot fi evitate cheltuieli ulterioare mult mai costisitoare și mai puțin eficiente ale măsurilor remediale. Mai mult, o calitate crescută a serviciilor de educație timpurie contribuie pozitiv la o participare școlară crescută, la obținerea de rezultate școlare bune și la reducerea riscului de părăsire timpurie a școlii, una dintre principalele provocări, încă, la nivel european și una dintre țintele asumate de România, în cadrul Strategiei Europa 2020.

În acest sens, au avut loc mai multe activități, precum:

- întâlniri de lucru pentru continuarea demersurilor de restructurare a informațiilor din cadrul Strategiei pentru educație timpurie;
- demersuri pentru asigurarea cadrului normativ privind organizarea unităților de educație timpurie și pentru asigurarea și implementarea cadrului curricular adecvat;
- definitivarea Curriculumului pentru educație timpurie (copii de la naștere la 6 ani) și promovarea acestuia prin OM nr. 4694/02.08.2019;
- definitivarea și transmiterea, în format electronic, către Inspectoratele Școlare Județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București, a Materialului-suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru educație timpurie 2019;
- întâlnire de lucru pentru revizuirea HG 1252/2012 pentru aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare a creșelor și a altor servicii de educație timpurie antepreșcolară, în contextul promovării OG.nr.9/23.09.2018 și a Legii nr. 201/01.09.2018, precum și a OUG nr.23/2019;

- discuții cu reprezentanții Unității de Finanțare a Învățământului Preuniversitar (UFIP) și ai MFP privind calcularea costului standard per antepreșcolar;
- definitivarea demersurilor pentru aprobarea fișei de proiect necompetitiv Educație timpurie incluzivă și de calitate și demararea activităților privind implementarea acestuia, începând cu 1 septembrie 2019 ;
- transmiterea, către grupul de lucru de la nivelul Președinției României – *România educată*, a unor materiale de sprijin privind radiografia sistemului de educație timpurie și participarea la întâlnirile derulate ;
- realizarea planificării demersurilor comune ale ministerului și ale partenerilor cu privire la dezvoltarea, organizarea și funcționarea serviciilor de educație timpurie, în vederea promovării acesteia, ca anexă, la propunerea de HG pentru declararea anului 2020 - anul educației timpurii;
- întâlniri de lucru pentru definitivarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a învățământului preșcolar;
- Asigurarea condițiilor pentru derularea, în continuare, a programului social *Tichete pentru grădiniță (Legea 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate)*, cu aproximativ 40.000 beneficiari anual, precum și monitorizării acestuia.

La nivelul ministerului se implementează proiectul Educație Timpurie Incluzivă și de Calitate care își propune să dezvolte cadrul operațional național în domeniul educației antepreșcolare, în vederea facilitării accesului la educație al copiilor sub trei ani din creșe și/sau grădinițe. În acest context, obiectivele specifice, asociate celor două componente ale proiectului, vizează:

- Dezvoltarea și promovarea cadrului instituțional și curricular pentru asigurarea creșterii participării copiilor antepreșcolari la serviciile de educație timpurie;
- Asigurarea resursei umane specializate și calificate pentru educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari din creșe și grădinițe, prin conceperea și derularea unor programe de formare continuă, adaptate nevoilor diferitelor categorii de personal didactic implicat în educația și îngrijirea timpurie a copiilor;
- Înființarea și funcționarea unui Comitet Național de Sprijin pentru Educație Timpurie (CNSET), care va cuprinde 20 de membri, persoane desemnate atât de la nivelul Ministerului Educației și Cercetării, cât și de la nivelul instituțiilor centrale și ONG-urilor cu relevanță în domeniul educației și îngrijirii timpurii a copiilor;
- Elaborarea unui document cadru de diagnoză și prognoză privind organizarea și funcționarea unor servicii de calitate în domeniul educației timpurii în România și de sprijinire a implementării acestora, care va include o secțiune distinctă dedicată recomandărilor privind revizuirea și/ sau completarea legislației existente în domeniu, cu o serie de anexe în care să se regăsească proiectele documentelor care să alcătuiască un cadru instituțional coerent și unitar pentru educație timpurie (standarde, mecanisme de monitorizare, rute flexibile de formare pentru cadrele diactice din educația timpurie etc.);
- Dezvoltarea unei campanii de conștientizare, la nivel național, privind noul cadru instituțional și curricular, cu deschidere către servicii de calitate pentru copiii antepreșcolari, ca premisă a prevenirii părăsirii timpurii a școlii.

Proiectul, având o finanțare de 15,57 mil. lei va include programe de formare continuă, acreditate și cu un număr semnificativ de credite transferabile, elaborate și livrate de instituțiile de învățământ superior partenere, respectiv: Universitatea Aurel Vlaicu din Arad, Universitatea din Pitești și Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava.

Astfel, nevoile și, implicit, principalele probleme adresate prin acest proiect sunt:

- rată scăzută de cuprindere (îndeosebi pentru copiii sub 3 ani);
- cadre didactice calificate, insuficiente numeric (îndeosebi pentru copiii sub 3 ani);
- cadrul legislativ incomplet și nearmonizat (se lucrează după două legi – Legea nr.263/2007 și Legea educației naționale nr. 1/2011; copilul sub 3 ani intră în responsabilitatea mai multor ministere, însă nu sunt clar delimitate rolurile);
- rute de formare inițială (prea diversificate, fără principii unitare, necorelate cu standarde europene; necesitatea uniformizării și creșterii nivelului de calificare al personalului din EÎTC și o specializare unică pentru cei care lucrează cu copii 0-6 ani – profesor pentru educația timpurie, așa cum există la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene);
- finanțarea pentru antepreșcolari nu e prevăzută în Legea educației naționale nr. 1/2011;
- servicii flexibile (la nivel comunitar sau în familie) aproape inexistente;
- insuficienta cultivare a participării ca valoare și strategie educativă (*comunități de învățare/comunități care învață*).

CAPITOLUL IV. ÎNNOIREA/REVIZUIREA CURRICULEI ȘI A EVALUĂRII; SUSȚINEREA PERFORMANȚELOR ȘCOLARE

În cadrul proiectului necompetitiv *CRED „Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți”*, au avut loc următoarele activități privind înnoirea/revizuirea curriculumului:

- elaborarea, finalizarea și prezentarea către decidenți, experți și parteneri educaționali interesați a proiectului documentului *Reper pentru proiectarea și actualizarea curriculumului național*;
- elaborarea, finalizarea și prezentarea către decidenți, experți și parteneri educaționali interesați a proiectului *Metodologiei privind dezvoltarea curriculumului la decizia școlii, centrat pe dezvoltarea competențelor* ;
- participarea la elaborarea ghidurilor metodologice pe discipline (18 ghiduri pentru disciplinele din planul cadru pentru învățământul primar și gimnazial și pentru managementul curriculumului) și prezentarea elementelor specifice în cadrul consfătuirilor externe organizate cu inspectorii de limba și literatura română, respectiv de matematică.

Începând cu anul școlar 2018-2019, la **clasa a VI-a** a fost aplicată programa pentru **Educație socială - Educație interculturală**, care propune un demers didactic centrat pe valorile și principiile interculturalității, în contextul societății românești contemporane. Disciplina urmărește formarea elevilor ca persoane capabile să valorizeze propria cultură și să aprecieze pozitiv diferite alte culturi ce se regăsesc într-o societate interculturală.

În ceea ce privește programele extrașcolare și extracurriculare, au fost susținute cele referitoare la educația pentru sănătate, educație cultural artistică și științifică, educație ecologică, educație prin sport, educație rutieră, educație pentru dezvoltare durabilă, educație financiară; schimbări climatice, prevenirea și gestionarea deșeurilor, prevenirea și reducerea risipei alimentare, promovarea voluntariatului, a educației civice și a implicării sociale.

Pentru susținerea performanțelor școlare, în anul 2019, România a fost gazda unor olimpiade și concursuri internaționale, precum: Olimpiada internațională de lectură – la Brașov, Olimpiada internațională de

astronomie – la Piatra Neamț; Olimpiada internațională de limbă, literatură și cultură maghiară – la Baia Mare; Olimpiada internațională de matematică pentru liceele maghiare din Europa – la Târgu Mureș; Concursul European IYPT-JUNIORS TRAINING – la Timișoara.

În anul școlar 2018-2019, s-au desfășurat 58 de olimpiade naționale, din care 12 olimpiade școlare au fost pentru elevii aparținând minorităților naționale finanțate de MEN pentru limbile materne: maghiară, germană, slovacă, ucraineană, romani, turcă, rusă, sârbă, cehă, croată și polonă și Olimpiada de limba și literatura română pentru școlii/ secții cu predare în limbile minorităților și pentru românii din diaspora. Ca element de noutate și foarte bine primită de elevi și profesori a fost Olimpiada Națională de Creativitate Științifică, organizată la Suceava, în colaborare cu Universitatea „Ștefan cel Mare”.

La etapele naționale ale olimpiadelor școlare s-au obținut 2586 distincții dintre care 355 premii I, 336 premii II, 340 premii III și 1430 mențiuni. La acestea s-au adăugat, în special la disciplinele din domeniul științelor, premii speciale (medalii) acordate de către Societăți Științifice de specialitate (matematică, fizică, geografie). Pentru toate olimpiadele cu fază internațională a fost asigurată pregătirea elevilor calificați în loturi restrânse sau lărgite, de regulă în colaborare cu centrele universitare. Olimpiadele școlare –etapa națională cât și cea internațională - s-au desfășurat conform Calendarului aprobat prin ordin al ministrului. În cadrul olimpiadelor școlare - etapa internațională, elevii din România au obținut la 46 de competiții internaționale 60 de medalii de aur/premii I, 75 medalii de argint/premiul II, 36 medalii de bronz/premiul III și 27 mențiuni.

De asemenea, în anul școlar 2018-2019, s-au organizat o serie de concursuri la nivel național, care s-au adresat și elevilor din cadrul învățământului în limbile minorităților naționale, desfășurate conform Calendarului aprobat. Astfel, s-au desfășurat 63 de concursuri naționale finanțate de MEN, 139 de concursuri naționale fără finanțare MEN și 110 concursuri interjudețene/regionale fără finanțare MEN.

Absolvenții de liceu care au obținut media 10 la examenul de bacalaureat sesiunea iunie–iulie 2019, precum și absolvenții clasei a VIII-a care au obținut media 10 la evaluarea națională în anul 2019 au fost recompensați prin acordarea de stimulente financiare. Au primit premii, un număr de 235 de absolvenți cu media 10 la bacalaureat, inclusiv sesiunea specială (3.000 de lei fiecare) și un număr de 459 de absolvenți de clasa a VIII-a cu media 10 la evaluarea națională (1.000 de lei fiecare).

În prezent, la nivel național, sunt înființate 16 centre de excelență. Centrul de excelență, potrivit Metodologiei, este unitate de învățământ, cu personalitate juridică, care elaborează și aplică strategii și politici pentru selecția, pregătirea, susținerea, motivarea copiilor și a tinerilor capabili de performanțe înalte, precum și pentru selecția și motivarea cadrelor didactice pentru desfășurarea activităților de înaltă performanță.

Pregătirea și realizarea evaluărilor, examenelor și concursurilor naționale în anul școlar 2018-2019

În baza HG nr.1401/2009, cu modificările și completările ulterioare, Centrul Național de Evaluare și Examinare (CNEE):

- a elaborat/revizuit, împreună cu direcțiile specializate din Ministerul Educației Naționale, o serie de metodologii, proceduri și regulamente pentru organizarea și desfășurarea evaluărilor și examenelor naționale în învățământul preuniversitar:

 1. Procedură privind regimul și normele de utilizare a certificatului SSL necesar la transferul/preluarea arhivelor de subiecte pentru examenele, evaluările și concursurile naționale
 2. Procedură privind transferul/preluarea arhivelor de subiecte pentru examenele, evaluările și concursurile naționale

3. Metodologie privind organizarea și desfășurarea probelor specifice susținute de elevii secțiilor bilingve francofone în vederea obținerii mențiunii speciale „secție bilingvă francofonă” pe diploma de bacalaureat
 4. Procedură cu privire la documentele tip de înscriere la examenul de bacalaureat național 2019
 5. Procedură de lucru pentru utilizarea aplicației AUSI (administrare utilizatori școli și inspectorate)
 6. Procedura pentru organizarea și desfășurarea probelor de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română și în limba maternă (Probele A și B) ale examenului de bacalaureat național
 7. Procedura pentru organizarea și desfășurare a probei de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională studiată pe parcursul învățământului liceal (Proba C) - examenul de bacalaureat național
 8. Procedura pentru organizarea și desfășurare a probei de evaluare a competențelor digitale (Proba D) - examenul de bacalaureat național
- a asigurat coordonarea științifică și profesională a sistemului de examene din învățământul preuniversitar, inclusiv elaborarea probelor pentru evaluările, examenele și concursurile naționale, precum și pentru etapa județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor școlare pe discipline, prin:
- coordonarea grupurilor de lucru conform *Procedurii operaționale pentru organizarea și desfășurarea activităților specifice evaluărilor, examenelor și concursurilor naționale în anul școlar 2018-2019*, în conformitate cu Contractele de furnizare de servicii, încheiate în baza prevederilor legale în vigoare, a *Procedurii operaționale de utilizare a Aplicației de colaborare Alfresco_2 de către coordonatorii grupurilor de lucru* și a *Procedurii operaționale de utilizare a Aplicației de colaborare Alfresco_2 de către membrii grupurilor de lucru*;
 - revizuirea și transmiterea în teritoriu a *Manualului de proceduri pentru administrarea Evaluărilor Naționale (EN) la finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a*;
 - monitorizarea încărcării datelor rezultate din administrarea EN (aprox. 4000 de unități de învățământ care au administrat EN în anul școlar 2018-2019) pe baza următoarelor proceduri:
 - *Procedură privind regimul și normele de utilizare a certificatului SSL necesar la transferul/preluarea arhivelor de subiecte pentru examenele, evaluările și concursurile naționale*;
 - *Procedură privind transferul/preluarea arhivelor de subiecte pentru Evaluările naționale de la finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a*;
 - *Procedură privind utilizarea aplicației AUSI*.

În anul școlar 2018-2019, CNEE a proiectat, conform necesarului identificat prin analiza datelor preluate din SIIR, următoarele categorii de instrumente de evaluare:

Pentru Evaluările naționale (clasele a II-a, a IV-a și a VI-a):

a. Evaluarea națională la finalul clasei a II-a 2019

| Limba de predare | Teste elaborate | Caietul cadrului didactic | Nr. de variante |
|------------------|-----------------|---------------------------|-----------------|
| Română | Test Citit | 4 | 2+2 rezerve |
| | Test Scris | 4 | 2+2 rezerve |
| | Test Matematică | 4 | 2+2 rezerve |

b. Evaluarea națională la finalul clasei a IV-a 2019

| Limba de predare | Teste elaborate | Caietul cadrului didactic | Nr. de variante |
|------------------|-----------------|---------------------------|-----------------|
| Română | Limba română | 4 | 2 + 2 rezerve |
| | Matematica | 4 | 2 + 2 rezerve |

c. Evaluarea Națională la finalul clasei a VI-a 2019

Proba pentru Aria curriculară "Limbă și comunicare"

| Combinăția pe arie curriculară | Caietele cadrului didactic | Nr. de variante |
|--------------------------------|----------------------------|-----------------|
| Limba română - Limba engleză | 4 | 2 + 2 rezerve |
| Limba română - Limba franceză | 4 | 2 + 1 rezerve |
| Limba română - Limba germană | 4 | 2 + 2 rezerve |
| Limba română - Limba spaniolă | 4 | 2 + 2 rezerve |
| Limba română - Limba italiană | 4 | 2 + 2 rezerve |

Proba pentru Aria curriculară "Matematică și științe ale naturii"

| Limba de predare | Teste elaborate | Caietul cadrului didactic | Nr. de variante |
|------------------|-----------------------------------|---------------------------|-----------------|
| Română | Matematică și Științe ale naturii | 4 | 2 + 2 rezerve |

Pentru Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a

| discipline | număr de variante de subiecte* |
|----------------------------|--------------------------------|
| Limba și literatura română | 7 variante |
| Matematică | 7 variante |

* inclusiv modele de subiecte postate pe site-ul www.subiecte2019.edu.ro

Consilierii de specialitate ai CNEE au asigurat asistență și consultanță structurilor Ministerului Apărării Naționale în vederea elaborării variantelor de subiecte de admitere la Colegiile Naționale Militare pentru limba și literatura română și pentru matematică, precum și în realizarea Ghidului pentru admitere.

Pentru Examenul de bacalaureat național (variante de subiecte pe baza programelor de examen dissociate pe filiere - teoretică, tehnologică și vocațională, respectiv pe tipuri de profil - real, uman):

| Proba | Observații | specificări/discipline | număr de bilete/ variante de subiecte* | |
|-------|---|---|---|---|
| A | | română | 190 de bilete | |
| C | Competențe lingvistice de comunicare în limba | Modernă (11 limbi moderne) | proba orală | 230 de bilete |
| | | | proba de înțelegere a unui text audiat | - 88 seturi de fișiere audio - 88 teste scrise |
| | | | proba scrisă | 88 de variante |
| D | competențe digitale | - | 140 de fișiere de lucru (repartizate în două variante, corespunzătoare celor două categorii de sisteme de operare) 10 variante de subiecte | |
| E | a | Limba și literatura română (2 tipuri de programă) | 16 variante | |
| | c | Matematică (4 tipuri de programă) Istorie | 40 de variante | |
| | d | Fizică (2 tipuri de programă a câte 2 domenii) Chimie (2 tipuri de programă) Biologie (2 tipuri de programă) Informatică (2 tipuri de programă, fiecare) | 144 de variante | |

| Proba | Observații | specificări/discipline | număr de bilete/ variante de subiecte* |
|-------|------------|---|---|
| | | corespunzătoare pentru 2 limbaje de programare) Geografie Discipline socio-umane (5 discipline) | |

* inclusiv modele de subiecte postate pe site-ul www.subiecte2019.edu.ro

Pentru Simulările naționale ale probelor scrise

- simularea Evaluării Naționale pentru elevii clasei a VIII-a

În anul școlar 2018-2019, simularea națională a cuprins subiecte pentru clasele a VII-a și a VIII-a.

| discipline | număr de variante de subiecte |
|----------------------------|-------------------------------|
| Limba și literatura română | 2 variante |
| Matematică | 2 variante |

- simularea Examenului național de bacalaureat (clasa a XI-a și a XII-a)

| Proba | specificări/discipline | număr de variante de subiecte | |
|-------|------------------------|--|-------------|
| E | a | Limba și literatura română | 4 variante |
| | c | Matematică/Istorie | 10 variante |
| | d* | Fizică Chimie Biologie Informatică Geografie Discipline socio-umane (5 discipline) | 18 variante |

* simularea națională a probei Ed) s-a desfășurat doar pentru elevii clasei a XII-a

Pentru Examenul național de definitivare în învățământ: 97 de discipline (291 de variante)

Pentru Concursul național pentru ocuparea posturilor/catedrelor declarate vacante/rezervate în învățământul preuniversitar: 113 discipline (339 de variante)

Observație: Ca activitate pregătitoare, CNEE a asigurat tipărirea și distribuția în teritoriu a tuturor celor 45.000 de etichete autocolante conținând codurile de bare specifice pentru secretizarea lucrărilor cadrelor didactice participante la DEFINITIVAT 2019 și la TITULARIZARE 2019.

Pentru Olimpiadele școlare:

În 2019, CNEE a coordonat științific proiectarea subiectelor pentru etapa județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare, pentru:

| Nr. crt | Olimpiada școlară |
|---------|--|
| 1 | LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ (cls. V-VIII); Secțiunea A – Limba și literatura română; Secțiunea B – Lectura, ca abilitate de viață |
| 2 | LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ (cls. IX-XII) Secțiunea A – Limba și literatura română; Secțiunea B – Lectura, ca abilitate de viață |
| 3 | LIMBA NEOGREACĂ |
| 4 | LIMBI ROMANICE: LIMBA FRANCEZĂ |
| 5 | LIMBI ROMANICE: SPANIOLĂ, PORTUGHEZĂ, ITALIANĂ |

| Nr. crt | Olimpiada școlară |
|---------|--|
| 6 | LIMBA GERMANĂ MODERNĂ |
| 7 | LIMBA ENGLEZĂ |
| 8 | LIMBA RUSĂ MODERNĂ |
| 9 | LIMBI CLASICE: GREACA VECHE, LATINĂ |
| 10 | MATEMATICĂ |
| 11 | OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ pentru școlile/secțiile cu predare în limba maghiară (cls. V -XII) |
| 12 | ASTRONOMIE ȘI ASTROFIZICĂ |
| 13 | FIZICĂ |
| 14 | CHIMIE |
| 15 | BIOLOGIE |
| 16 | GEOGRAFIE (cls. VIII-XII) |
| 17 | INFORMATICĂ |
| 18 | TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI |
| 19 | ISTORIE |
| 20 | ȘTIINȚE SOCIO-UMANE |
| 21 | RELIGIE - Cultul Ortodox (cls. V -XII) |
| 22 | RELIGIE - Cultul ROMANO-CATOLIC – limba română și Greco-Catolic |
| 23 | RELIGIE - Alianța Evanghelică, Culte baptist, pentecostal și creștin după Evanghelie (cls.V -XII) |
| 24 | PREGĂTIRE SPORTIVĂ TEORETICĂ |

| 25 | DISCIPLINE TEHNOLOGICE |
|-------|---|
| 25.1 | EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ/EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ ȘI APLICAȚII PRACTICE |
| 25.2 | MECANICĂ |
| 25.3 | CONSTRUCȚII, INSTALAȚII ȘI LUCRĂRI PUBLICE |
| 25.4 | ELECTRIC, ELECTROTEHNIC, ELECTROMECHANIC |
| 25.5 | ELECTRONICĂ, AUTOMATIZĂRI, TELECOMUNICAȚII |
| 25.6 | INDUSTRIE TEXTILĂ ȘI PIELĂRIE |
| 25.7 | FABRICAREA PRODUSELOR DIN LEMN |
| 25.8 | ECONOMIC, ADMINISTRATIV, COMERȚ |
| 25.9 | TURISM ȘI ALIMENTAȚIE |
| 25.10 | AGRICULTURĂ – CREȘTEREA ANIMALELOR |
| 25.11 | AGRICULTURĂ – CULTURA PLANTELOR |
| 25.12 | PROTECȚIA MEDIULUI |
| 25.13 | INDUSTRIE ALIMENTARĂ |
| 25.14 | ANALIZA PRODUSELOR ALIMENTARE |

Alte olimpiade școlare

| Nr. crt | Olimpiada școlară |
|---------|--|
| 26 | OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LINGVISTICĂ „Solomon Marcus” Secțiunea I <i>De Exercițiu</i> (cls.V-VIII); Secțiunea II <i>De Performanță</i> (cls.IX-XII) |
| 27 | OLIMPIADA PENTRU ELEVII DIN MEDIUL RURAL „Universul cunoașterii prin lectură” |
| 28 | OLIMPIADA DE ȘTIINȚE PENTRU JUNIORI |
| 29 | OLIMPIADA NAȚIONALĂ INTERDISCIPLINARĂ „Științele Pământului” |

În primăvara anului 2019, consilieri de specialitate ai CNEE au avut atribuții de vicepreședinți, secretari științifici sau membri în Comisiile Centrale ale olimpiadelor naționale (matematică, fizică, chimie, economie, psihologie, istorie, biologie, geografie, informatică, TIC, pregătire sportivă teoretică, religie ortodoxă, limba și literatura română, limba franceză, limba engleză, limba italiană).

A. Asigurarea manualelor școlare pentru elevii din învățământul preuniversitar

În anul 2018, au fost asigurate manuale școlare pentru 119 titluri, dintr-un total de 266 titluri pentru care a fost lansat apelul, reprezentând un procent de 44,74%, comparativ cu situația anului anterior, când din 178 de loturi doar 26 au fost oferite și comparativ cu situația perioadei 2014-2018 per ansamblu, când au fost oferite doar 19,47% din loturi. De asemenea, pentru prima dată au fost elaborate manuale școlare pentru minorităților naționale.

Centrul Național de Evaluare și Examinare (CNEE):

- a elaborat/revizuit o serie de metodologii și proceduri pentru organizarea asigurării cu manuale școlare pentru elevii din învățământul preuniversitar: Metodologia de evaluare a calității proiectelor de manuale școlare pentru învățământul preuniversitar Anexa nr.1 la ordinul ministrului educației naționale nr.3103/28.01.2019,
- Metodologia de asigurare și de gestionare a manualelor școlare pentru învățământul preuniversitar Anexa nr.2 la ordinul ministrului educației naționale nr.3103/28.01.2019,
- Metodologia de achiziție a manualelor școlare pentru învățământul preuniversitar Anexa nr.3 la ordinul ministrului educației naționale nr.3103/28.01.2019,
- 12 proceduri operaționale.

În conformitate cu prevederile HG nr. 1401/2009, cu modificările și completările ulterioare, CNEE:

- coordonează derularea mecanismelor de evaluare a proiectelor de manuale școlare pentru învățământul preuniversitar, conform metodologiei aprobate prin ordin al ministrului educației naționale;
- coordonează, potrivit art. 69 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, activitățile în vederea aprobării auxiliarelor didactice pentru învățământul preuniversitar;
- coordonează activitatea de derulare a mecanismelor de reevaluare a manualelor școlare.

În anul 2019, Centrul Național de Evaluare și Examinare (CNEE), în calitate de autoritate contractantă, a desfășurat procesul de „Achiziție de manuale școlare prin procedură de atribuire prin licitație deschisă” cu o valoare estimată de 56,701 mil. lei.

CNEE a încheiat contracte subsecvente acordurilor cadru mai sus menționate pentru un număr de 3.488.663 manuale noi. Derularea acordurilor cadru încheiate în anii precedenți s-a concretizat prin încheierea de contracte subsecvente pentru 1.075.975 manuale școlare. În procesul de evaluare desfășurat până la aprobarea OMEN 4500/18.07.2019 CNEE a coordonat și administrat procesul de evaluare în care au fost cooptați 191 evaluatori, gestionând și urmărind completarea unui număr de 853 fișe de evaluare conformități și un număr de 772 fișe de evaluare a calității științifice.

În tabelul de mai jos, este prezentată situația sintetică privind numărul evaluatorilor externi cooptați, precum și numărul fișelor de evaluare administrate.

| Număr experți cooptați | Număr proiecte manuale depuse | Număr Fișe evaluare tip A | Număr Fișe evaluare tip B | Număr Loturi |
|------------------------|-------------------------------|---------------------------|---------------------------|--------------|
| 191 | 176 | 853 | 772 | 53 |

În urma reevaluărilor efectuate, ca urmare a dispozițiilor Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor (CNSC), au fost reevaluate 34 de proiecte de manuale, numărul evaluatorilor fiind de 74.

Întrucât prin procedura curentă de licitație deschisă nu au fost acoperite cu proiecte de manuale școlare din partea editurilor, un total de 149 de loturi aferente pentru 67 discipline din învățământul primar și 83 discipline din învățământul gimnazial, acestea au fost transmise de către MEN către Editura Didactică și

Pedagogică (EDP), în conformitate prevederile art. 31 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice cu modificările și completările ulterioare.

În urma derulării acestei proceduri și un număr de 7 proiecte de manuale școlare depuse de către EDP au îndeplinit condițiile de conformitate și de calitate a conținutului științific și au fost aprobate prin ordin al ministrului educației. La aceste evaluări au participat 30 de experți cooptați, după cum urmează:

| Număr experți cooptați | Număr total proiecte manuale depuse la evaluare/reevaluare | Număr Fișe evaluare tip A | Număr Fișe evaluare tip B | Număr Loturi |
|------------------------|--|---------------------------|---------------------------|--------------|
| 30 | 11 | 33 | 33 | 7 |

În urma derulării procedurii de licitație deschisă, 21 de ofertanți au fost declarați câștigători cu aceștia încheindu-se acorduri cadru pentru 53 de discipline, inclusiv pentru traducerea manualelor în limbile minorităților naționale. CNEE a încheiat contracte subsecvente acordurilor cadru mai sus menționate pentru un număr de 3.488.663 manuale școlare noi. Derularea acordurilor cadru încheiate în anii precedenți s-a concretizat prin încheierea de contracte subsecvente pentru 1.075.975 manuale școlare. Astfel, în anul 2019, au fost tipărite și livrate pentru elevii din învățământul preuniversitar - clasele I-VII un total de 4.564.638 manuale școlare.

B. Aprobarea auxiliarelor didactice din învățământul preuniversitar

Centrul Național de Evaluare și Examinare, în baza OMEN 5062/2017 și a OMEN 3238/2019 a efectuat verificarea criteriilor de conformitate și a propus pentru aprobare, lista auxiliarelor didactice disponibile pentru utilizarea în sistemul de învățământ preuniversitar. În vederea utilizării în sistemul de învățământ preuniversitar, auxiliarele didactice supuse aprobării au fost evaluate în sensul respectării formării competențelor generale și/sau specifice ale elevilor, urmărindu-se să corespundă cerințelor curriculumului național și programelor pentru olimpiadele școlare, aprobate prin ordin de ministru, în vigoare. În vederea aprobării auxiliarelor didactice, s-a avut în vedere ca acestea să se adreseze în mod explicit tipurilor de activități didactice precum și altor activități care vizează dezvoltarea competențelor-cheie, multi/pluri disciplinare, transdisciplinare.

CNEE a înregistrat spre aprobare prin OMEN un număr de 281 de auxiliare didactice din sesiunea curentă de evaluare a anului 2019, de la 35 solicitanți (edituri și autori individuali) și 26 auxiliare didactice din sesiuni anterioare, de la 9 solicitanți (edituri), pentru care a gestionat un proces de evaluare în care au fost implicați 188 evaluatori și a urmărit completarea unui număr de 895 fișe de evaluare de conformitate.

În tabelul de mai jos, este prezentată situația sintetică a evaluării auxiliarelor didactice supuse aprobării prin OMEN din sesiunea anului 2019:

| Nr. auxiliare | Nr. solicitanți | Nr. evaluatori | Nr. fișe evaluare | Nr. auxiliare aprobate prin OMEN |
|---------------|-----------------|----------------|-------------------|----------------------------------|
| 307 | 44 | 188 | 895 | 272 |

Grupuri de lucru pentru proiectarea itemilor pentru evaluările, examenele și concursurile naționale

În scopul realizării în bune condiții, în termenele oficiale stabilite prin actele normative în vigoare (metodologii, note, proceduri), a tuturor demersurilor privind finalizarea variantelor de subiecte și ale baremelor de evaluare și de notare pentru evaluările, examenele și concursurile naționale, se lucrează în cadrul unor grupuri de lucru. CNEE a constituit **grupuri de lucru** – formate din creatori de itemi, precum și grupuri de lucru formate din profesori, care au realizat verificarea itemilor și a subiectelor/testelor și baremelor/caietelor cadrului didactic.

Membrii grupurilor de lucru provin din toate zonele teritoriale ale țării. Criteriul acestei distribuții a avut ca fundament cuprinderea în echipele de realizare a sistemului de evaluare educațională a cadrelor didactice din toate tipurile de instituții de învățământ (cicluri, profile, filiere, specializări, niveluri de

școlaritate, calitate informală a procesului de învățământ, echilibru rural-urban, centru-suburban-adiacent, capitală-municipiu-oraș etc.). Mai mult, pentru unele discipline (de exemplu, cele din aria curriculară *Limbă și comunicare*, a fost necesară consultarea profesorilor aparținând diferitelor școli de formare, pentru a acoperi - prin itemii proiectați pentru examenul de definitivat și pentru concursul de titularizare - specificul fiecărui curent de opinie științifică.

Aceste grupuri de lucru au fost formate din cadre didactice care activează efectiv în procesul de predare-învățare-evaluare și din experți, specialiști în evaluarea de proces, în curriculum, în evaluarea manualelor, în management educațional sau specialiști cu expertiză recunoscută la nivelul comunității științifice din care provin, în domeniul disciplinei respective. Pentru anul școlar 2018-2019, grupurile de lucru pentru proiectarea itemilor, respectiv de monitorizare a subiectelor de examen și a baremelor de evaluare și de notare au fost formate din **500 de cadre didactice** pentru toate evaluările, examenele și concursurile naționale.

CNEE a pus la dispoziția comunității educaționale rapoartele tehnice ale administrării Evaluărilor Naționale de la finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a 2019, pe website-ul www.rocnee.eu, pentru o comunicare transparentă a rezultatelor agregate la nivel național ale acestor evaluări.

CAPITOLUL V. PROMOVAREA ȘI DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC

Ministerul Educației acordă o importanță deosebită acțiunilor de promovare și dezvoltare a învățământului profesional și tehnic (IPT), adresate tuturor factorilor interesați, în rândul cărora elevii de gimnaziu reprezintă o categorie extrem de importantă. În acest sens, principalele măsuri au constat în:

Accesarea și contractarea unui proiect necompetitiv pentru învățământul profesional și tehnic

Având în vedere rolul Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT) de coordonator al activităților în cadrul sistemului de învățământ profesional și tehnic din România, precum și de coordonator al elaborării și implementării *Strategiei educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020*, pentru atingerea obiectivelor strategiei și a indicatorilor de performanță stabiliți prin Planul de acțiune, accesarea unui proiect necompetitiv prin Programul Operațional Capital Uman (POCU) pentru învățământul profesional și tehnic este soluția de asigurare a fondurilor necesare implementării în condiții optime a acțiunilor specifice din planul de acțiune.

Obiectivul general al proiectului este creșterea competitivității și sprijinirea dezvoltării societății bazate pe cunoaștere prin îmbunătățirea relevanței sistemului de educație profesională pentru piața muncii și îmbunătățirea calității formării profesionale prin procese, sisteme și mecanisme de calitate, armonizate cu sistemele europene de calitate.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- Îmbunătățirea anticipării competențelor solicitate pe piața muncii prin crearea de mecanisme specifice, care să sprijine adaptarea acestora la nevoile și tendințele de dezvoltare ale pieței muncii, prin îmbunătățirea competențelor persoanelor cu atribuții în furnizarea programelor educaționale și asigurarea unui cadru care permite recunoașterea și menținerea calității în formarea profesională inițială, pentru îmbunătățirea relevanței învățământului profesional și tehnic pentru piața muncii.
- Îmbunătățirea calității formării profesionale prin activități specifice de actualizare a instrumentelor de descriere a ocupațiilor și calificărilor, a instrumentelor curriculare ce derivă din acestea, prin îmbunătățirea competențelor persoanelor cu atribuții în furnizarea programelor de formare

profesională și asigurarea unui cadru care permite recunoașterea și menținerea calității în formarea profesională inițială.

- Dezvoltarea unui mecanism de monitorizare unitară, consecventă, periodică, la nivel național, a inserției socio-profesionale a absolvenților IPT, care să vizeze întreaga populație de absolvenți, valorizând atât monitorizarea administrativă cât și monitorizarea prin anchete.
- Creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională prin dezvoltarea marketingului programelor de formare profesională din IPT accentuând elaborarea și implementarea unei strategii de promovare și conștientizare a beneficiilor asupra dezvoltării carierei, dezvoltarea și implementarea unui cadru de identificare și popularizare la nivel național/regional a bunelor practici din formarea profesională inițială și prin campanii de promovare a IPT.

Formarea competențelor antreprenoriale prin firma de exercițiu/întreprinderea simulată și organizarea de concursuri antreprenoriale

Curriculumul de specialitate pentru calificările aparținând profilului economic conține module alocate pentru formarea competențelor antreprenoriale, prin metoda „Firma de Exercițiu” (FE). Firma de exercițiu este o metodă didactică modernă, care are ca scop dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale elevilor prin simularea proceselor interne desfășurate într-o firmă reală și a relațiilor sale cu alte firme și instituții. Pe această cale li se oferă elevilor ocazia de a lua contact cu cultura economică a partenerilor lor din țară și străinătate. În anul școlar 2018-2019, au fost autorizate 1.459 firme de exercițiu/întreprinderi simulate din care 507 firme noi, 390 firme continuate și 562 firme preluate, acestea au desfășurat activitatea curentă prevăzută în curriculum și activități extra curriculare.

Competiția Business Plan s-a derulat, în anul școlar 2018 – 2019, în baza *Regulamentului specific privind organizarea și desfășurarea Competiției Business Plan*. La nivel local, în luna februarie 2019, au participat 304 firme de exercițiu (FE) și 615 elevi; la nivel județean, în luna martie 2019, au participat 91 de FE și 195 de elevi; la nivel regional, în luna aprilie 2019, au participat 38 de FE și 73 de elevi și la nivel național, în luna mai 2019, au participat 8 FE și 19 elevi.

În baza *Metodologiei privind aplicarea standardelor de calitate pentru activitatea firmelor de exercițiu din învățământul profesional și tehnic*, s-a desfășurat concursul *Marca de calitate*. La competiție s-au înscris 64 de firme de exercițiu, dintre care au obținut certificatul *Marca de calitate*, un număr de 52 de firme (25 nivel bază și 27 nivel avansat).

În anul școlar 2018-2019, s-au organizat 28 târguri locale/ județene/ regionale/ naționale ale firmelor de exercițiu la care au participat peste 1750 de elevi și studenți care activează în firmele de exercițiu/întreprinderi simulate. Firmele de exercițiu înscrise în rețeaua națională Centrala Rețelei Firmelor de Exercițiu/Întreprinderilor Simulate din România (ROCT) au participat la următoarele târguri internaționale, obținând numeroase premii: Târgul Internațional de la Gyor (Ungaria) – 3 firme de exercițiu, Târgul Internațional de la Olomouc (Cehia) – 5 firme de exercițiu; Târgul Internațional din Praga, (Cehia) – 5 firme de exercițiu; Târgul Internațional de la New York (S.U.A). – 1 firmă de exercițiu; Târgul Internațional de la Viena (Austria) – 1 firmă de exercițiu; Târgul Internațional de la Vilnius (Lituania) – 1 firmă de exercițiu.

Continuarea implementării activităților cuprinse în Master-planul 2015-2020, în vederea dezvoltării programelor în sistemul de formare profesională inițială

În anul școlar 2018 – 2019, CNDIPT a elaborat calendarul admiterii în învățământul profesional de stat și în învățământul dual pentru anul școlar 2019-2020, aprobat prin OMEN nr. 5031/ 2018.

De asemenea, s-a elaborat calendarul etapelor și acțiunilor pentru stabilirea cifrei de școlarizare în învățământul dual și în învățământul profesional pentru anul școlar 2019-2020, precum și a modelelor pentru avizare, de către Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social (CLDPS), Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic și unitatea administrativ – teritorială, a Proiectului cifrei de școlarizare în învățământul dual și în învățământul profesional, aprobate prin OMEN nr. 5402/2018.

Față de anul școlar 2017-2018, în anul școlar 2018-2019, s-a constatat o creștere a implicării operatorilor economici în formarea profesională inițială prin IPT. Astfel, dacă în anul școlar 2017-2018 au fost încheiate contracte de parteneriat cu 4730 de operatori economici pentru formarea profesională prin învățământul profesional, în anul școlar 2018-2019 au fost încheiate contracte cu 5597 de operatori economici.

Implicarea operatorilor economici în formarea profesională a elevilor din învățământul profesional a constat în asigurarea resurselor umane și materiale necesare formării elevilor în stagiile de practică organizate la operatorii economici, asigurarea echipamentelor de lucru și de protecție, elaborarea în parteneriat cu unitatea de învățământ a curriculei pentru stagiile de practică, evaluarea curentă a elevilor, examenele de certificare a competențelor dobândite de elevi. O serie de operatori economici au avut o mai puternică implicare, asigurând pentru elevii din învățământul profesional burse, masă, cazare la internate, decontarea transportului, etc.

Dacă la începutul anului școlar 2017-2018, primul an în care s-a introdus învățământul dual în România, au fost înscriși în clasa a IX-a un număr de 2568 elevi, la începutul anului școlar 2018 – 2019 au fost înscriși în clasa a IX-a un număr de 4244 elevi, ceea ce reprezintă o creștere cu 65%. De asemenea, s-a înregistrat o creștere a numărului de operatori economici implicați în formarea profesională inițială prin învățământul dual, care au încheiat contracte de parteneriat cu unitățile de învățământ și cu unitățile administrativ teritoriale pe raza cărora sunt situate unitățile de învățământ, de la 227 de operatori economici în anul școlar 2017-2018, la 527, în anul școlar 2018 – 2019, ceea ce reprezintă o creștere cu 132%.

Fundamentarea planurilor de școlarizare, în funcție de nevoile pieței muncii

Pentru anul școlar 2018-2019, solicitările operatorilor economici pentru școlarizarea în învățământul profesional au fost cuprinse în planul de școlarizare în procent de peste 85%, în timp ce la învățământul dual procentul a fost de peste 90%. Cauzele nesatisfacerii integrale a cererii operatorilor economici au fost generate de solicitarea unor calificări inexistente în nomenclatorul calificărilor profesionale, a unui număr mic de locuri pentru anumite calificări, ceea ce a condus la imposibilitatea constituirii unei formațiuni de studiu, a unor calificări la care nu au existat unități de învățământ autorizate sau acreditate.

Diseminarea și promovarea, în continuare, a bunelor practici din domeniul învățământului profesional și tehnic, implicând mediul economic

Pentru promovarea IPT în cadrul *Săptămânii Europene a Competențelor Profesionale*, în noiembrie 2018 s-a organizat la București o sesiune națională de informare cu tema *IPT – o șansă pentru a-ți descoperi talentul și a-ți împlini visul*, la care au fost diseminate exemple de bună practică din unitățile școlare IPT și la care au fost invitați să participe profesori, inspectori, reprezentanți ai mediului economic și ai instituțiilor naționale din educație.

Finalizarea curriculumului revizuit pentru învățământul profesional și tehnic, din perspectiva dobândirii de competențe relevante pentru piața muncii

Au fost elaborate următoarele ordine:

- OMEN nr. 3122/2019 - privind stabilirea tipurilor de calificări profesionale de nivel 3 și 4 al Cadrului național al calificărilor și a corespondenței dintre acestea, din cadrul aceluiași profil la învățământul liceal filiera tehnologică și din cadrul învățământului profesional;
- OMEN nr. 3207/2019 - privind măsuri de aplicare și corelare a planurilor de învățământ pentru învățământul profesional, liceal – filiera tehnologică și postliceal cu structura anului școlar 2019-2020.

Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT) asigură suportul metodologic unităților de învățământ în vederea dezvoltării de noi calificări profesionale, respectiv elaborării de standarde de pregătire profesională și curriculum pentru Lutier, Designer pentru publicitate, Electrician electronist auto, Agent de penitenciare, Mecatronist, Montator subansamble, Prelucrător piele interior auto, Tehnician tehnolog mecanic, Tehnician operator comanda numerică etc.

Activități de informare și consiliere pentru creșterea participării în învățământul profesional

Principalele măsuri de promovare a învățământului profesional și tehnic se referă la:

- Realizarea unui site de promovare a învățământului profesional „Alege-ți drumul!” <http://www.alegetidrumul.ro/>, care conține toate informațiile referitoare la oferta educațională pentru proiectul planului de școlarizare pentru învățământul profesional;
- Participarea la emisiuni radio și televizate în care este promovat învățământul profesional și tehnic la nivel național prin intermediul mass media;
- Sprijin acordat inspectoratelor școlare pentru organizarea și derularea acțiunilor de prezentare și promovare a ofertei de educație și formare profesională prin IPT la nivel județean și local, acțiuni organizate împreună cu unitățile de învățământ și cu operatorii economici/instituțiile publice partenere:
 - organizarea acțiunii „Săptămâna meseriilor” în perioada dedicată activităților de consiliere și orientare profesională a elevilor;
 - organizarea acțiunii „Târgul meseriilor” pentru prezentarea ofertei la nivel regional/ județean;
 - promovarea învățământului profesional și tehnic și a numărului de locuri disponibile în mijloacele locale de comunicare în masă.
- Elaborarea și diseminarea unui spot de promovare a învățământului profesional și tehnic realizat în cadrul proiectului ERASMUS+, EQAVET-NRP-RO 2017.

În mod specific, pentru promovarea învățământului profesional și a învățământului dual, în rândul diferitelor categorii de factori interesați, CNDIPT a întreprins, în anul școlar 2018-2019, o amplă campanie de promovare, în principal prin întâlniri de informare și consiliere organizate în cadrul CLDPS și a Consorțiilor regionale.

Ca efect al măsurilor de informare și consiliere, față de anul școlar 2017-2018, în anul școlar 2018-2019 se constată o creștere a atractivității învățământului profesional, argumentată de creșterea ponderii elevilor cuprinși în clasa a IX-a la învățământul profesional (inclusiv dual), din totalul elevilor cuprinși în clasa a IX-a învățământ de zi, de la 19,4% în anul școlar 2017-2018, la 19,7% în anul școlar 2018-2019.

Tabelul 56. Situația elevilor cuprinși în învățământul profesional, curs de zi, la începutul anului școlar

| Anul școlar | Total elevi cuprinși în clasa a IX-a, în învățământul liceal și profesional, curs de zi ¹ | Învățământ profesional, inclusiv dual | | |
|-------------|--|---|--|---|
| | | Nr. de locuri în planul de școlarizare pentru clasa a IX-a ² | Nr de elevi cuprinși la începutul anului școlar în clasa a IX-a ³ | Ponderele elevilor cuprinși în învățământul profesional |
| 2016 - 2017 | 177506 | 36392 | 32904 | 18,5% |
| 2017 - 2018 | 170457 | 37872 | 33057 | 19,4% |
| 2018 - 2019 | 170657 | 38345 | 33627 | 19,7% |

Întărirea colaborării internaționale prin proiecte la nivel european (ERASMUS +, ș.a.):

- În domeniul dezvoltării calificărilor și competențelor pentru IPT - dezvoltarea de calificări și instrumente de predare, învățare, evaluare

Proiectul Erasmus+ KA2 – Sector Skills Alliances for implementing a new strategic approach (Blueprint) to sectoral cooperation on skills - SKILLS 4 SMART TCLF INDUSTRIES 2030 care va fi implementat în perioada ianuarie 2018 – decembrie 2021, vizează crearea unei comunități dinamice și durabile a diferiților actori privați/publici, angajați să sprijine dezvoltarea competențelor necesare pentru inovarea și realizarea de produse cu valoare adăugată mare și să determine creșterea oportunităților de angajare în UE în sectorul textile-îmbrăcăminte-pielărie-încălțăminte.

Consortiul, format din 21 de organizații din 9 țări și-a propus să actualizeze oferta de formare prin dezvoltarea de noi calificări și instrumente inovatoare de formare profesională, să elaboreze o Strategie a competențelor sectoriale, la nivelul UE, "TCLF Skills Strategy 2030", susținută de actorii publici și privați din Europa și să contribuie la îmbunătățirea imaginii carierei în sectorul textile-îmbrăcăminte-pielărie-încălțăminte, pentru a atrage noile generații spre un domeniu aflat în continuă dezvoltare.

În anul 2019, a fost elaborată, prima versiune a **Strategiei competențelor sectoriale**, luând în considerare 7 vectori care generează schimbare în industria modei: (1) tendințele de dezvoltare a economiei și globalizarea, (2) legislația și guvernarea, (3) schimbările demografice, (4) schimbările de mediu, (5) schimbările tehnologice, (6) valorile și tradițiile, (7) un nou tip de consumator.

Pe baza cartografierii companiilor din industria modei din țările membre ale Consortiului și a nevoilor de competențe exprimate de acestea, au fost elaborate 8 noi profiluri de calificări pentru sectorul textile-îmbrăcăminte-pielărie-încălțăminte, transnaționale, precum și programele de formare respective, axate pe digitalizare, pentru a se adapta provocărilor noilor tehnologii.

- În domeniul asigurării calității educației și formării profesionale

Prin proiectele ERASMUS+ „EUROPEAN QUALITY ASSURANCE FRAMEWORK FOR VET NRP” - 586481-EPP-1-2017-1-RO-EPPKA3-EQAVET-NRP și 608946-EPP-1-2019-1-RO-EPPKA3-EQAVET-NRP s-a urmărit punerea în aplicare a sarcinilor care le sunt atribuite țărilor membre UE în Recomandarea EQAVET, privind stabilirea buclelor de informare și feedback continuu în formarea profesională inițială și continuă, bazate pe rezultatele învățării și întărirea cooperării între punctele naționale de referință (PNR) și evidențierea activității acestora privind furnizorii de ÎPT. În cadrul celor două proiecte au fost organizate vizite de studiu

¹ Sursa datelor: INS

² Sursa datelor: inspectoratele colare

³ Sursa datelor: INS

În colaborare cu punctele naționale de referință din Italia, Finlanda, Grecia, Olanda și Suedia. Reprezentanții CNDIPT au participat în anul școlar 2018-2019 la vizitele de studiu organizate de:

- Finlanda, cu tema *Utilizarea informațiilor privind traseul absolvenților la nivel de furnizor de formare profesională și de sistem în dezvoltarea calificărilor și a IPT-ului (feedback)*, în perioada 25-26 octombrie 2018
- Grecia, cu tema *"Urmărirea absolvenților de IPT pe piața muncii"*, în perioada 7-8 martie 2019.

Deoarece feedback-ul este foarte important în etapa de revizuire a programelor de formare profesională, a activităților și instrumentelor de asigurare a calității, în 2019 a fost dezvoltată o platformă de colectare și analiză a feedback-ului din partea elevilor, conectată la site-ul GNAC www.gnac.ro (versiunea nouă a site-ului găzduită temporar la adresa www.montivagant.gnac.ro) și a fost elaborată o metodologie de colectare a feedback-ului, urmând a fi pilotată în anul școlar 2019-2020 în unitățile școlare din rețelele parteneriale. Prin chestionarul aplicat elevilor din IPT se va urmări și gradul de îndeplinire a descriptorilor indicativi EQAVET+, la nivel de furnizor:

- programele furnizorilor de educație și formare profesională răspund rezultatelor așteptate ale învățării și permit elevilor să se implice în procesul de învățare;
- furnizorii de educație și formare profesională răspund nevoilor de învățare ale elevilor prin utilizarea abordărilor pedagogice și a metodelor de evaluare care permit elevilor să atingă rezultatele învățării așteptate;
- furnizorii de educație și formare profesională utilizează metode valide, corecte și fiabile pentru evaluarea individuală a rezultatelor învățării.

- În domeniul dezvoltărilor de politici și strategii

Începând din anul 2015, CNDIPT este membru în Rețeaua europeană de expertiză în educație și formare profesională, ReferNet, coordonată de Centrul European de Dezvoltare a Formării Profesionale, CEDEFOP, agenție de specialitate a Comisiei europene. În perioada 2018-2019, echipa punctului național de contact ReferNet România a elaborat:

- Raport privind politicile specifice sistemului de educație și formare profesională din România;
- Raport de țară privind educația și formarea profesională, intitulat „Vocational education and Training in Romania: Short Description”, a fost elaborat ca document reprezentativ pe durata mandatului Președinției României la Consiliul UE. Acesta este disponibil în limba engleză și în limba română, online, pe site-ul Cedefop și pe site-ul www.refernet.ro;
- Spotlight - prezentare succintă a sistemului de educație și formare profesională din România. Acesta este disponibil online în limba engleză și în limba română pe site-ul Cedefop și pe site-ul www.refernet.ro;
- contribuții privind elaborarea conținutului pentru instrumentul online referitor la ucenicie și programe de educație și formare profesională care îmbină componenta de învățare la locul de muncă. Acest instrument online este disponibil pe site-ul Cedefop;
- Prelucrarea și transpunerea conținutului raportului de țară „Vocational education and Training in Romania: Short Description” în format interactiv, online, pe site-ul Cedefop;
- compilație aniversară Spotlight. ReferNet România a elaborat secțiunea privind sistemul național de educație și formare profesională. Această compilație conține reprezentarea grafică și caracteristicile principale ale tuturor sistemelor de educație și formare profesională din Statele Membre ale UE, Islanda și Norvegia. Documentul este disponibil în limba engleză, online, pe site-ul Cedefop și pe site-ul www.refernet.ro;

- articole tematice din domeniul educației și formării profesionale: măsuri de sprijinire și orientare pentru NEETs și șomeri pe termen lung, opinia publică privind învățământul profesional și tehnic pe baza chestionarului elaborat și aplicat cu sprijinul Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale CEDEFOP), etc. ;
 - buletine informative succinte privind știri relevante din educație și formare profesională. Acestea sunt disponibile în limba engleză, online, pe site-ul Cedefop;
 - a fost actualizat website-ul www.refernet.ro;
 - a fost elaborat și actualizat contul de socializare media facebook: CndiptReferNetRO;
 - a diseminat rezultatele și activitatea punctului național de contact ReferNet România în sesiunile naționale de informare organizate de CNDIPT, a promovat sistemul de educație și formare profesională inițială prin intermediul documentelor elaborate, disponibile online și prin promovarea exemplelor de bune practici și a rezultatelor elevilor din IPT, la diverse concursuri sau olimpiade la nivel internațional.
- *Realizarea unor instrumente transferabile și accesibile țărilor partenere, pentru sprijinirea învățământului profesional și tehnic în Regiunea Dunării, prin proiectul Interreg Danube Transnational Programme "Learning by Doing"*

Obiectivul principal al proiectului a fost dezvoltarea capacității tuturor actorilor relevanți în educație și formare profesională prin consolidarea parteneriatelor la nivel regional, național și transnațional, pentru a facilita dezvoltarea și consolidarea sistemelor existente de educație și formare profesională din țările din Regiunea Dunării, iar unul dintre obiectivele specifice vizează dezvoltarea de instrumente transnaționale care să sprijine tranziția sistemelor VET pe termen lung.

Instrumentul principal dezvoltat, cu rol de asigurare a sustenabilității demersurilor pilotate, este rețeaua de cooperare la nivelul Regiunii Dunării prin Observatorul WBL Regional Dunărea (Danube Work Based Observatory), care va asigura continuarea parteneriatului dintre cele 14 state, reprezentate la nivel de Cameră de Comerț în colaborare cu o instituție IPT relevantă și cu impact la nivel național. CNDIPT a semnat acordul de colaborare ca membru al acestei rețele, prin care este posibilă multiplicarea rezultatelor pilotate la nivel regional dintre care amintim Instrumentul de asigurare a calității prin Schema Titlul de excelență precum și Campaniile de sensibilizare implementate la nivel local, cu metodologie adecvată parteneriatelor cuprinzând autorități locale și angajatori.

Promovarea unor investiții în infrastructura educațională a școlilor din învățământul profesional și tehnic
Comisia Europeană, în Documentul Commission Services Position Paper privind Acordul de Parteneriat 2014-2020, recomandă următoarele:

- Sprijinirea infrastructurii educaționale printr-o strategie națională și prin planificarea nevoilor de formare la nivel local;
- Punctul de plecare pentru strategie și planificare ar trebui să se bazeze pe o cartografiere a structurilor existente și a adecvării acestora, în funcție de tendințele demografice proiectate ale populației școlare și de capacitatea de răspuns a sistemului de educație și formare profesională la nevoile pieței muncii.

Ca răspuns la aceste recomandări CNDIPT, sprijinit de MEN și cu asistență tehnică din partea Băncii Mondiale, a implementat proiectul ***Cadrul strategic pentru infrastructura educațională și sprijin în planificarea strategică a educației și formării profesionale – INFRAED***, finanțat prin POCA, care a avut drept obiectiv dezvoltarea și introducerea de strategii, mecanisme, standarde și proceduri comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale de alocare a resurselor financiare pentru investițiile în infrastructura publică de învățământ.

Două dintre rezultate foarte importante ale proiectului, realizate cu sprijinul experților Băncii Mondiale sunt **Cadrul strategic pentru infrastructura educațională** care cuprinde o Strategie privind infrastructura educațională, care acoperă comprehensiv toate ciclurile de învățământ și două instrumente informatice, respectiv *Sistemul Informatic Geospațial pentru Educație (GIS)* și *Sistemul de Simulare de Criterii (CSS)*.

Sistemul Informatic Geospațial pentru Educație (GEIS) este un instrument construit pentru a susține procesul de luare a deciziilor privind investițiile în infrastructură în educație, prin oferirea utilizatorilor unei prezentări generale a stadiului infrastructurii în sistemul educațional cât și al gradului de ocupare al școlilor, dar și o prezentare detaliată a acestor elemente, la nivel de județ, comună și școală. *Sistemul de Simulare de Criterii (CSS)* reprezintă o aplicație web care permite identificarea localităților/regiunilor ce necesită investiții în infrastructura unităților de învățământ și prioritizarea acestora, în funcție de punctajul obținut prin aplicarea criteriilor de priorizare din cadrul strategiei. Aplicația GEIS se accesează prin introducerea adresei <http://sig.forhe.ro> în browser-ul preferat, iar aplicația CSS prin accesarea următorului link: <http://sig.forhe.ro/css-app/>.

Datele prezentate în cadrul celor două instrumente sunt raportate la indicatorii și criteriile de priorizare definite prin Strategia privind infrastructura educațională.

Pachetul de instrumente pentru învățământul profesional și tehnic – care cuprinde o Analiză funcțională a sistemului de educație și formare profesională inițială din România, documente de planificare strategică a IPT, la nivel regional, actualizate și un modul complex de administrare în cadrul platformei de informare www.alegetidrumul.ro, care facilitează gestionarea ofertei educaționale și a procedurilor de raportare adiacente.

Analiza funcțională a IPT realizată de experții Băncii Mondiale vizează impactul politicilor de dezvoltare și reformă dezvoltate și implementate în ultimii ani asupra sistemului IPT precum și rolul și atribuțiile principalilor decidenți în domeniul educației și formării profesionale inițiale și oferă o serie de recomandări pentru îmbunătățirea politicilor IPT.

Prin intermediul proiectului au fost actualizate Planurile Regionale de Acțiune pentru Învățământ care au drept scop îmbunătățirea corelării dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel regional și de creștere a contribuției învățământului superior la dezvoltarea regională, la orizontul anului 2020 și în perspectiva anului 2025. Au fost susținute sesiuni de instruire privind utilizarea documentelor de planificare PRAI pentru reprezentanții inspectoratelor școlare, ai autorităților locale și a angajatorilor și sindicatelor nominalizați la nivel regional pentru a face parte din Consorțiile Regionale (structuri manageriale consultative care activează ca o interfață între Consiliile de Dezvoltare Regională – CDR și instituțiile de la nivel județean cu atribuții în dezvoltarea resurselor umane).

Totodată, prin intermediul proiectului, CNDIPT a realizat dezvoltarea și actualizarea platformei [alegetidrumul.ro](http://www.alegetidrumul.ro) care reprezintă unul din principalele instrumente de informare și de promovare a politicilor IPT, o platformă care se adresează printr-un limbaj prietenos și mai puțin formal cu precădere elevilor, părinților acestora și operatorilor economici dornici să se implice în dezvoltarea programelor de formare profesională inițială. Toate rezultatele proiectului sunt accesibile pe site-ul proiectului www.infraed.ro.

CAPITOLUL VI. SUSȚINEREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

În anul școlar 2018-2019, situația elevilor care învață în limba maternă și situația elevilor care studiază limba maternă, istoria și tradițiile minorităților naționale conform prevederilor art. 45 și art. 46 din Legea educației Naționale nr. 1/2011 și având în vedere OMECT nr. 5671/2012 se prezintă astfel:

- 180.000 de elevi din 22 de județe (*Alba, Arad, Bacău, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brașov, București, Buzău, Caraș-Severin, Cluj, Covasna, Harghita, Hunedoara, Ilfov, Maramureș, Mureș, Olt, Sălaj, Satu-Mare, Sibiu, Suceava, Timiș*), învață în cele 11 limbi materne ale minorităților naționale (*maghiară, germană, rromani, ucraineană, slovacă, sârbă, croată, italiană, bulgară, cehă, polonă*);
- 41.000 de elevi din 41 de județe și municipiul București, studiază în cele 14 limbi materne (*rromani, neogreacă, rusă, turcă, ucraineană, polonă, cehă, croată, sârbă, maghiară, germană, bulgară, slovacă, armeană (limba armeană se studiază în comunitate)*). Limba rromani nu se studiază în județele: Argeș, Bistrița-Năsăud, Sibiu.

Numărul total al posturilor/normelor didactice cu predare în limbile minorităților naționale și studiul în limbile minorităților naționale a fost de 14.508,67, reprezentând 7% din totalul de posturi din învățământul preuniversitar. Astfel, 2.698,52 (18,60 %) sunt norme / posturi didactice de educatoare, 3.723,16 (25,66 %) sunt norme / posturi didactice de învățători, 1.112,24 (7,67 %) sunt norme / posturi didactice pentru limba și literatura maternă și 6.974,75 (48,07 %) norme/discipline cu predare în limba maternă.

Situația învățământului din România, în limbile minorităților naționale, din punct de vedere al formei de învățare, este următoarea:

- numai predare în limba maternă: italiană;
- predare în limba maternă și studiul limbii materne: maghiară, germană, rromani, ucraineană, slovacă, sârbă, croată, bulgară, cehă, polonă;
- numai studiul limbii materne: rusă, turcă și neogreacă.

În anul școlar 2018-2019, au fost realizate atât activități specifice învățământului în limbile minorităților, cât și activități în context educațional extins adresate romilor, dintre care amintim:

-Monitorizarea aplicării metodologiilor, în principal a Metodologiei privind studiul în limba maternă și al Limbii și literaturii materne, al Limbii și literaturii române, studiul Istoriei și tradițiilor naționale și al Educației muzicale în limba maternă, aprobată prin Ordinul de Ministru nr. 5671 din 10 septembrie 2012 și completarea celorlalte metodologii, (unde era cazul), cu aspecte ce privesc învățământul în limbile minorităților naționale. - Monitorizarea aplicării ordinului de ministru privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Educație interculturală” (curriculum la decizia școlii pentru învățământul gimnazial) și a programei școlare revizuite pentru disciplina opțională „Drepturile omului” (curriculum la decizia școlii pentru liceu), cât și a ordinului privind dezvoltarea diversității în curriculumul național;

-Coordonarea asigurării cadrelor didactice care elaborează subiecte pentru examenele naționale EN II, IV, VI, VIII, Bacalaureat pentru elevii care frecventează unități de învățământ cu limba de predare maternă;

-Coordonarea asigurării profesorilor traducători pentru examenele naționale (EN II, EN IV, EN VI, EN VIII, Bacalaureat, Definitivat) și concursurile pentru ocuparea posturilor vacante;

-La nivelul Direcției Minorități, funcționează comisii de evaluare a mijloacelor de învățământ. Acestea evaluează calitatea acestor mijloace, concepute de autori din toată țara, în vederea sprijinirii aplicării programelor școlare.

Au fost propuse trei programe de curs opțional, destinate dezvoltării competenței interculturale. Acestea au fost înaintate către ISE, în vederea asigurării corectitudinii terminologiei pedagogice și pentru validarea formelor finale, în vederea aprobării acestora prin ordin urmată de postarea pe site, astfel încât, în anul școlar viitor, profesorii să aibă la dispoziție oferta națională de CDS, fie pentru preluarea ca atare a acestor programe, fie ca model pentru elaborarea altora, originale. Aceste programe susțin cultivarea respectului pentru diversitatea culturală, dezvoltând coerent universul cognitiv al elevilor, astfel încât aceștia să conștientizeze faptul că deviza UE, Unitate în diversitate, se justifică în configurația multiethnică a Europei contemporane;

- Coordonarea elaborării/realizării/finalizării programelor pentru obținerea gradelor didactice în colaborare cu facultățile (pentru educatoarele, profesorilor pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, pentru profesorii care predau limba maternă și disciplina Istoria și tradițiile minorităților);
- Elaborarea, reeditarea și retipărirea, după caz, de manuale școlare pentru minorități, în condițiile noului curriculum pentru limba maternă, istoria și tradițiile minorităților, pentru educația interculturală și diversitate și pentru educație muzicală. Pentru anul școlar 2019-2020 au fost aprobate, prin ordin de ministru, 14 manuale școlare din 240 titluri specifice pentru minoritățile naționale: 3 la sârbă, 3 la maghiară, 3 la germană, 2 la slovacă, 1 la rusă, 1 la ucraineană, 1 la croată, dintre care au fost editate 8 manuale, iar 6 manuale școlare aprobate prin ordin de ministru, destinate minorităților naționale, nefiind achiziționate de MEC. Sunt în proces de traducere 10 manuale școlare din limba română în limbile maghiară, germană, slovacă și sârbă. Pentru prima dată, pe baza programelor diferite (L1 – L2), la disciplina Limba și literatura română, minoritatea maghiară învață după manuale diferite față de cele de la școlile cu predare în limba română. La nivel gimnazial, la clasa a V-a și a VI-a, au fost elaborate câte două manuale de limba și literatura română pentru școli cu predare în limba maghiară de către două echipe de autori care au făcut parte și din grupurile de lucru pentru elaborarea noilor programe;
- Monitorizarea eficientă, curentă, a respectării ordinului privind interzicerea segregării școlare a copiilor romi și aprobarea Metodologiei pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi. Anual, din 2007 și până în prezent, ministerul cere inspectoratelor școlare respectarea cu strictețe a ordinului privind interzicerea segregării (cu prilejul structurării claselor de început) precum și respectarea planurilor de desegregare;
- Continuarea măsurilor de prevenire a segregării copiilor și elevilor rromi și a celor de eliminare a eventualelor segregări produse în sistemul educațional; Comisia Națională pentru Desegregare și Incluziune Educațională (CNDIE) a analizat draftul Metodologiei de prevenire a segregării școlare în unitățile de învățământ preuniversitar din România, precum și cadrul integrat de indicatori în baza cărora se va calcula riscul de segregare școlară/ unitate de învățământ/ criteriu de segregare școlară, urmând ca începând cu 1 octombrie 2019 să fie pilotată în trei județe ale țării (Constanța, Maramureș și Iași);
- Stabilirea cadrului de continuare a cursurilor de vară de limba și metodică predării limbii rromani, care s-au desfășurat, pe trei module succesive, în perioada 18 august – 01 septembrie 2019, la Costinești pentru profesori și potențiali profesori de limba rromani, educatori și învățători care predau sau vor predă în limba maternă rromani (Direcția Minorități, CCD Constanța, Fundația Ruhama din Oradea, Școala Costinești). De asemenea la Baia-Mare, CCD Maramureș și consilieri din cadrul MEN au organizat un curs similar pentru alte 60 de persoane din județul Maramureș;
- Continuarea măsurilor pentru prezervarea limbii, istoriei și culturii rromani în context didactic (prin asigurarea predării, în continuare, a câte 3-4 ore/ săptămână de limbă maternă rromani, la cl. I-XII, respectiv 1 oră/săpt. de istoria și tradițiile rromilor, la cl. a VI-a și a VII-a în 39 de județe);
- Continuarea măsurilor în vederea predării în limba maternă rromani, la nivelul învățământului preșcolar, inclusiv prin abordări bilingve (rromani-română, rromani-maghiară), în ultimii trei ani existând, anual, cca 7-10 grupe de grădiniță de acest tip (Alba, Bacău, Bihor, Buzău, Cluj, Iași, Olt, Mureș, Timiș), cumulând între 210-225 de preșcolari, anual;
- Continuarea măsurilor în scopul predării în limba maternă rromani, la clasele pregătitoare și la cl. I-IV (cu 4 ore/ săptămână obligatorii de limba și literatura română). Anual, între 300-420 de elevi rromi au ales studiul în limba rromani la clasele pregătitoare și la clasele I-IV (în anul școlar, 2018-2019, în județele: Alba, Bihor, Brăila, Cluj, Hunedoara, Ialomița, Mureș, Timiș). La clasele a V-a – a VIII-a, studiul în limba rromani există, la nivel de țară, doar într-o singură unitate școlară, la Școala gimnazială nr. 12 Măguri – Lugoj, județul Timiș (între 85-107 elevi, anual);

- Întreprinderea măsurilor necesare pentru continuarea pregătirii inițiale, la nivel universitar, a viitorilor profesori de limba romani și de specialiști în domeniul lingvistic rom. În cadrul Facultății de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București, anual au fost alocate de către MEN 15 locuri, completate de Universitatea din București cu alte 6 locuri.

CAPITOLUL VII. PROFESIONALIZAREA CARIEREI DIDACTICE ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA FORMĂRII CONTINUE A PROFESORILOR

Concursul de ocupare a posturilor didactice/catedrelor în învățământul preuniversitar

Concursul de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar, sesiunea 2019, s-a organizat și s-a desfășurat în baza următoarelor reglementări:

- Centralizatorul privind disciplinele din învățământul preuniversitar, domeniile și specializările absolvenților învățământului liceal pedagogic, postliceal și superior, probele de concurs pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, precum și disciplinele pentru examenul național de definitivare în învățământ 2019, aprobat prin OMEN nr. 3635/2019;
- Metodologia-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar pentru anul școlar 2019-2020, aprobată prin OMEN nr. 5460/2018, cu modificările și completările ulterioare.

Documentele menționate anterior au fost postate pe pagina de web a Ministerului Educației Naționale, la adresa www.edu.ro, secțiunea „TITULARIZARE”.

Conform Metodologiei-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar pentru anul școlar 2019-2020, aprobată prin O.M.E.N nr. 5460/2018, cu modificările și completările ulterioare, elaborate în baza Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, concursul național pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor declarate vacante/ rezervate în învățământul preuniversitar, sesiunea 2019, a constat în probă practică sau inspecție specială la clasă și probă scrisă, potrivit programelor specifice pentru concurs, aprobate prin ordin al ministrului. Proba scrisă, cu o durată de 4 ore, s-a susținut în data de 17 iulie 2019.

Probele practice și inspecțiile speciale la clasă s-au susținut în perioada 03 – 28 iunie 2019 și s-au evaluat prin note de la 10 la 1. Nota obținută la proba practică sau la inspecția specială la clasă a avut o pondere de 25% în media de repartizare. Candidații care nu au obținut la inspecția specială la clasă sau la proba practică minimum nota 5 (cinci) nu au avut posibilitatea de a participa la proba scrisă. Proba scrisă s-a evaluat prin note de la 10 la 1. Nota obținută la proba scrisă a avut o pondere de 75% în media de repartizare. Subiectele și baremele de evaluare pentru proba scrisă au fost elaborate de Centrul Național de Evaluare și Examinare. Lucrările scrise au fost evaluate de comisii de evaluare a lucrărilor scrise constituie pe discipline, la nivel național, în 11 centre de evaluare stabilite de Ministerul Educației Naționale.

Au avut posibilitatea de a ocupa posturi didactice vacante publicate pentru angajare pe perioadă nedeterminată candidații care au obținut minimum nota 7 (șapte), atât la proba scrisă, cât și la proba practică/inspecția specială la clasă, De asemenea, au avut posibilitatea de a ocupa posturi didactice posturi didactice vacante/rezervate publicate pentru angajare pe perioadă determinată candidații care au obținut minimum nota 5 (cinci) atât la proba scrisă, cât și la proba practică/inspecția specială.

Ședințele publice de repartizare pe posturile pentru angajare pe perioadă nedeterminată s-au organizat la nivel județean/nivelul municipiului București și s-au derulat în perioada 31 iulie - 01 august 2019.

Examenul național de definitivare în învățământ

Sesiunea 2019 a examenului s-a organizat în baza Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a examenului național de definitivare în învățământ aprobată prin OMEN nr. 5211/2018.

Structura examenului este următoarea:

1. etapa I - eliminatorie: a) susținerea a două inspecții de specialitate; b) evaluarea portofoliului profesional;
2. etapa a II-a - finală: o probă scrisă.

Nota minimă de promovare a examenului este 8 (opt).

Sesiunea 2019:

- Număr candidați înscriși: 7485, din care 6485 cu note la proba scrisă;
- Număr candidați promovați: 5051 (medii peste 8) ;
- Procentul de promovabilitate pe țară: 77.89% ;
- Note de 10: 128.

Formarea continuă a cadrelor didactice

Casele corpului didactic au derulat programe în concordanță cu obiectivele strategice în domeniul resurselor umane ale Ministerului, acordând interes sporit asigurării calității și diversității programelor de formare continuă acreditate, pe domenii tematice precum: proiectare curriculară, strategii didactice de predare – învățare – evaluare, abilitare curriculară, managementul clasei de elevi, educație anti-bullying, consiliere și orientare școlară și în domeniul carierei, competențe TIC/digitale, educația copiilor cu CES, educația copiilor și tinerilor cu aptitudini înalte, egalitate de șanse și gen, educație nonformală, extrașcolară și informal, noile educații, dezvoltare durabilă și provocările globalizării, educație antreprenorială, educație pentru mediu, educație pentru sănătate, educație interculturală, educație pentru cetățenie democratică, educație pentru drepturile copilului, educație pentru drepturile omului, management și consiliere pentru cariera didactică, management și leadership în educație, marketing educațional, managementul calității educației, politici educaționale.

Principalele teme ale programelor s-au centrat pe organizarea, la solicitarea direcțiilor de specialitate din minister, a programelor: Pregătirea cadrelor didactice în vederea desfășurării Examenului național de definitivare în învățământ, Dezvoltarea competențelor profesionale și manageriale necesare metodiștilor, Abilitarea curriculară a cadrelor didactice care predau la clasa pregătitoare, Management și consiliere în cariera didactică, Curs de instruire și formare a profesorilor titulari cu gradul didactic I și II, propuși să corecteze lucrările scrise în cadrul concursului de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în unitățile de învățământ preuniversitar.

În anul școlar 2018-2019, Casele Corpului Didactic au acreditat la MEN un număr de 125 de programe de formare de înalta calitate, care au vizat, în principal, următoarele tematici: Asigurarea calității în educație, Management educațional, Management și comunicare, Managementul proiectelor, TIC, Metode didactice de predare și evaluare, Educație financiară și managementul resurselor umane, Școala incluzivă, medii dezavantajate, Managementul abandonului școlar și al absenteismului, Curriculum – modele de proiectare și implementare.

Programele de formare continuă, avizate de MEN, s-au derulat pe domenii distincte, conform analizei nevoilor de formare, rezultate în urma chestionarelor aplicate personalului didactic, uneori din analiza de conținut a evaluărilor, recomandărilor și solicitărilor personalului de conducere, îndrumare și control din cadrul inspectoratelor școlare precum și din valorificarea rezultatelor inspecțiilor școlare.

Formarea cadrelor didactice în domeniul interculturalității și a dialogului intercultural

La nivelul centrelor județene de formare (CCD), s-au lansat oferte de formare în vederea înțelegerii de către profesori a modului în care se formează la elevi competența interculturală (CCD Arad, CCD Harghita). Activitățile de formare prin casele corpului didactic județene sunt completate cu alte activități din zona educației nonformale, prin care profesorii își pot dezvolta abilitățile de construire a competenței interculturale. Un exemplu în acest sens sunt competițiile școlare din sfera disciplinelor umaniste și artistice (proba orală la olimpiada de limba română, elaborarea, în echipă, a portofoliului pentru etapa națională a olimpiadei *Universul cunoașterii prin lectură* pentru elevii din mediul rural–gimnaziu, participarea la concursul național *Cultură și civilizație în România*).

Perfecționarea cadrelor didactice din școlile sau clasele cu predare în limba maghiară s-a realizat în cadrul activităților organizate de inspectoratele școlare județene, casele corpului didactic, universități (ex. Universitatea "Babeș Bolyai" la Cluj-Napoca și în orașele unde are filiale: Odorheiu Secuiesc, Satu Mare, Târgu-Mureș, Târgu Secuiesc).

O mare parte a cursurilor de perfecționare pentru cadrele didactice maghiare au fost organizate de către Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România prin cursurile tematice organizate pe tot parcursul anului școlar pe teme de actualitate (ex. Competențele specifice mentorului, Managementul conflictelor, Metode moderne de predare a limbii române, Organizarea activităților integrate, Dezvoltarea competențelor de comunicare, Pedagogii alternative, Educația ecologică etc.) la Miercurea Ciuc, Târgu-Mureș, Sfântu Gheorghe, Sovata, Odorheiu Secuiesc, Satu Mare, Oradea, Timișoara, Marghita, Baia Mare, Aiud, Cluj-Napoca, Brașov, Sighetu Marmăției, Bistrița și Zalău. Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România organizează anual stagiul de perfecționare de o săptămână denumit Academia de Vară „Bolyai” în parteneriate cu universități din România și Ungaria.

De asemenea, în anul școlar 2018-2019 s-au organizat peste 100 activități de perfecționare, la care au participat peste 2300 cadre didactice care predau în limba germană, în cadrul Centrului pentru Formare Continuă în Limba Germană (CFCLG) din Mediaș, cu filială la Timișoara.

CFCLG Mediaș a desfășurat în anul școlar 2018-2019 activități de formare continuă pentru cadre didactice care predau în limba germană la nivel preșcolar, primar, gimnazial și liceal precum și pentru cadrele didactice care predau limba germană maternă sau limba germană ca limbă modernă. Seminariile s-au desfășurat regional în diverse localități din România (Sighișoara, Brașov, București, Miercurea Ciuc, Deva, Cluj-Napoca, Timișoara, Arad, Oradea, Satu-Mare) pentru a veni în întâmpinarea cadrelor didactice și pentru a reduce cheltuielile aferente desfășurării acestor cursuri. Activitățile au fost publicate în Caietul Program pentru anul școlar 2018-2019. Acest program se publică pe situl www.zfl.ro cu o săptămână înaintea începerii noului an școlar în format pdf precum și sub formă tabelară structurat pe arii de interes pe situl CFCLG. Caietul program 2018-2019 se găsește la adresa https://www.zfl.ro/2018/Programmheft2018_2019.pdf.

Monitorizarea programelor derulate a fost asigurată de specialiștii CFCLG, în parteneriat cu reprezentanți ai MEN. Toate programele derulate au fost evaluate pe bază de chestionare, după care s-au întocmit rapoartele de stagiul de către fiecare formator sau grup de formatori. Au fost organizate seminarii astfel:

Participanți din 01.09.2018 până la 31.08.2019

| L.Z. | Departament | Nr. seminarii | Nr. participanți |
|------|--|---------------|------------------|
| 1 | Preprimar | 16 | 363 |
| 2 | Primar | 26 | 554 |
| 3 | Lb. Germană | 38 | 642 |
| 4 | Profesori cu diferite materii în limba germană | 17 | 257 |

| | | | |
|-------|-----------------|----|------|
| 5 | Alte activități | 10 | 496 |
| 6 | Teatru | 0 | 0 |
| 7 | Străinătate | 0 | 0 |
| Total | | | 2312 |

Detalierea statisticii poate fi consultată adresa https://www.zfl.ro/raport_2018_2019.php. Membrii CFCLG s-au implicat activ elaborarea manualului de comunicare pentru clasa I în limba germană (FIBEL) precum și în traducerea unor manuale pentru clasa a V-a și a VI-a (matematică clasa a V-a, matematică clasa a VI-a, Geografie clasa a VI-a, Informatică și TIC clasa a VI-a, Biologie clasa a VI-a și Fizică clasa a VI-a).

În luna aprilie 2019 s-au organizat cursuri de perfecționare în Slovacia, pentru cadrele didactice care predau în limba slovacă, în conformitate cu programul interministerial de colaborare în domeniul educației.

Perfecționarea cadrelor didactice din școlile cu predare în limba ucraineană și a profesorilor de limba ucraineană s-a realizat în cadrul activităților organizate de: inspectoratele școlare județene, casele corpului didactic, universități (ex. Universitatea "Babeș Bolyai" la Cluj-Napoca și în orașul unde are filială: Sighetu Marmăției, județul Maramureș), precum și la Universitatea București.

S-au desfășurat cursuri de perfecționare la limba și literatura rusă pentru profesorii de limba rusă din unitățile de învățământ preuniversitare din România, organizate de profesorii universitari de la Universitatea București, Universitatea Al. Ioan Cuza, Iași și Universitatea de stat Prietenia Popoarelor din Moscova.

S-au asigurat, în noiembrie 2018, pregătirea a 40 de cadre didactice (educatori, învățători, profesori) care predau în limba rromani. În vara anului 2019, de asemenea, au fost pregătiți 40 de mediatori școlari rromi, la cursurile desfășurate la Costinești.

E. Constituirea Registrului Național al Experților în Management Educațional

Înscrierea în corpul național de experți în management educațional este reglementată de Metodologia privind organizarea și desfășurarea concursului de selecție a cadrelor didactice pentru constituirea corpului național de experți în management educațional, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5549/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Pe parcursul **anului școlar 2018-2019** s-a organizat și s-a desfășurat o serie a concursului de selecție a cadrelor didactice pentru constituirea corpului național de experți în management educațional, după cum urmează:

| Seria | Ordin de ministru | Număr de cadre didactice înscrise în Registrului Național al Experților în Management Educațional |
|--------|-------------------------|---|
| a 14-a | OM nr. 4236/ 07.06.2019 | 1095 |

Alte măsuri privind formarea continuă a profesorilor

- Finalizarea Codului de etică pentru cadrele didactice;
- Realizarea unei analize în vederea propunerii unei modificări legislative privind diferențierea între promovarea în cariera didactică din învățământul superior și atragerea de resurse umane externe în universități;
- Elaborarea la nivelul MEC a fișei de proiect noncompetitiv *PROF-profesionalism în cariera didactică*.

CAPITOLUL VIII. MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII EDUCAȚIONALE

Prin Unitatea de Management al Proiectelor pentru Modernizarea Rețelei Școlare și Universitare (UMPMRSU) se implementează *Proiectul privind Reforma Educației Timpurii în România (P.R.E.T.)*. Valoarea proiectului este de 105 mil.euro (bugetul componentei de infrastructură 80,75 mil. euro), având data inițială de finalizare la 31 decembrie 2009 și data actuală de finalizare - 31 decembrie 2021.

Obiectivele proiectului se referă la îmbunătățirea calității infrastructurii sistemului de educație preșcolară și asigurarea nevoilor de bază ale copiilor prin intermediul îmbunătățirii serviciilor, în conformitate cu standardele de educație europeană și internațională, respectiv construirea și dotarea cu mobilier a 386 grădinițe și construirea de clădiri noi pentru grădinițele care sunt amplasate în clădiri care fac obiectul retrocedării.

Printre rezultate, menționăm:

- Nr. unități finalizate până în prezent: 215 grădinițe
- Nr. unități dotate cu mobilier până în prezent: 215 grădinițe
- Nr. obiective finalizate în perioada ianuarie 2018 – decembrie 2019: 39 grădinițe
- Nr. obiective finalizate în anul școlar 2018-2019: 13 grădinițe.

De asemenea, UPMRSU derulează *Proiectul privind Reabilitarea Infrastructurii Școlare (P.R.I.S.)* și proiecte din Programul Operațional Regional 2014-2020. Valoarea P.R.I.S. este de 343,4 mil.euro, iar data de finalizare a fost 30 iunie 2019.

Obiectivele proiectului se referă la reabilitarea, modernizarea și mobilarea a 1.328 de școli din învățământul preuniversitar și 16 cămine studentești pentru restabilirea siguranței în exploatare a clădirilor școlare și a condițiilor igienico-sanitare și de confort, precum și eliminarea dezavantajelor educaționale ale elevilor care ocupă asemenea școli. Sursele de finanțare sunt : Banca Europeană de Investiții - 131 mil.euro; Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 43,5 mil.euro; Guvernul României – 168,9 mil.euro.

Printre rezultate, menționăm:

- Nr. obiective finalizate și dotate până în prezent: 1.328 unități școlare și 16 cămine studentești;
- Nr. obiective finalizate și dotate în anul școlar 2018-2019: 4 unități școlare .

În cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 10 Îmbunătățirea infrastructurii educaționale, Prioritate de investiții 10.1 Investițiile în educație, și formare, inclusiv în formare profesională, pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare, Obiectiv Specific 10.1 Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, în special pentru copii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului, au fost lansate 4 apeluri de proiecte dedicate Ministerului Educației Naționale, în vederea dezangajării împrumuturilor din care sunt finanțate proiectele PRIS și PRET.

Au fost semnate 10 Contracte de finanțare, astfel:

- *Apel POR/10/2018/10/10.1a/APC/BI (învățământ preșcolar)* Proiectul „CONSTRUCȚII GRĂDINIȚE REGIUNEA BUCUREȘTI ILFOV”;
- *Apel POR/10/2018/10/10.1a/APC/7REGIUNI (învățământ preșcolar)* Proiectul „CONSTRUCȚII GRĂDINIȚE REGIUNEA CENTRU”; Proiectul „CONSTRUCȚII GRĂDINIȚE REGIUNEA NORD EST”; Proiectul „CONSTRUCȚII GRĂDINIȚE REGIUNEA NORD VEST” ; Proiectul „CONSTRUCȚII GRĂDINIȚE REGIUNEA SUD EST” ; Proiectul „CONSTRUCȚII GRĂDINIȚE REGIUNEA SUD MUNTENIA”; Proiectul „CONSTRUCȚII

GRĂDINIȚE REGIUNEA SUD VEST” ; Proiectul „CONSTRUCȚII GRĂDINIȚE REGIUNEA VEST”;

- *Apel POR/10/2018/10/10.1b/APC/BI (învățământ obligatoriu)* Proiectul „CONSTRUCȚII ȘCOLI BUCUREȘTI ILFOV” ;

- *Apel POR/10/2018/10/10.1b/APC/7REGIUNI (învățământ obligatoriu)* Proiectul „CONSTRUCȚII ȘCOLI” cod Mysmis 125158.

În luna decembrie 2018, a fost depusă Cererea de rambursare nr. 1 pentru fiecare proiect, reprezentând cheltuieli realizate de UMPMRSU în perioada 01.01.2014 – 31.10.2018, valoarea rambursării fiind de 152,852 de mil. lei.

Proiectul *Promovarea și susținerea excelenței în educație prin dezvoltarea competențelor în disciplina tehnologia informației* beneficiază de o finanțare de 8.735.945 lei - ajutor nerambursabil din Fondul de Contrapartidă al Guvernului Japoniei. Scopul proiectului este asigurarea condițiilor optime de pregătire și dezvoltare a elevilor din clasele IX – XIII cu profil matematică - informatică capabili de performanțe înalte, prin înființarea și operaționalizarea a 60 de unități de învățământ la nivel liceal în vederea promovării și susținerii excelenței în informatică. Concursurile naționale și participarea elevilor români la competițiile internaționale de informatică sunt argumente care au condus la ideea promovării și susținerii excelenței în informatică, prin dotarea a 60 de unități de învățământ de profil, cu echipamente performante, adecvate pregătirii elevilor la un nivel avansat. Performanța elevilor Japoniei în matematică și știință, comparativ cu cele din alte țări OECD este impresionantă, iar performanța lor, prin comparație cu alte state la testele PISA este, de asemenea, impresionantă. Această performanță rămâne constantă, Japonia fiind în topul clasamentelor internaționale.

Ministerul a adoptat un nou Plan-cadru pentru clasele V-VIII care urmează a fi implementat începând cu anul școlar 2017-2018. Planul-cadru este documentul care specifică ce discipline trebuie să fie urmate de elevii din clasele V-VIII și câte ore vor fi alocate săptămânal pentru fiecare subiect, introducând la toate clasele o nouă disciplină obligatorie - Informatică și TIC (Tehnologia informației și comunicațiilor).

Noul program TIC pentru clasele V-VIII îi încurajează pe elevi să utilizeze tehnologia în mod responsabil și creativ, să răspundă necesității de a continua eforturile de alfabetizare digitală și să reconsidere acest concept în lumina noilor cerințe socio-profesionale. Acest lucru se face printr-un curriculum relevant, care vizează construirea unui set de competențe digitale pe care fiecare absolvent poate să le utilizeze în timpul școlarizării și al vieții active.

Elevii de clasa a V-a - VIII-a vor învăța cum să utilizeze tehnicile de programare și de comunicare în rețele de calculatoare în mod responsabil și eficient. Mai mult, ei vor învăța cum să rezolve unele probleme elementare prin construirea de algoritmi de procesare a informațiilor și vor crea produse informatice care vor face uz de conexiunile dintre Informatică – Tehnologia Informației – Disciplinele din spectrul Științelor Sociale. Datorită acestui fapt, elevii înscriși în clasele V-VIII vor avea nevoie de echipamente informatice mai sofisticate și de instrumente de performanță pentru a se pregăti pentru participarea la concursuri județene / naționale / internaționale.

Proiectul are trei componente:

- a) Dotarea celor 60 de licee cu profil matematică – informatică cu câte un laborator performant de pregătire (26 calculatoare și o tablă smart);
- b) Extinderea platformei de pregătire a elevilor, pentru concursurile de informatică, la toate cele 60 de licee care vor fi dotate în cadrul proiectului;
- c) Formarea a 148 de cadre didactice (2/ liceu și inspectorii de informatică din ISJ-uri) pentru utilizarea dotărilor în scopul pregătirii elevilor capabili de performanțe înalte în informatică sau a elevilor care doresc

să performeze în domeniu. Activitățile de formare vor fi susținute de 3 specialiști japonezi, pe parcursul a 40 de ore, timp în care se va realiza transferul de know-how.

CAPITOLUL IX. ÎMBUNĂTĂȚIREA TRANZIȚIEI DE LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL SECUNDAR SUPERIOR LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL TERȚIAR

Proiectul privind Învățământul Secundar (Romania Secondary Education Project – ROSE), în valoare totală de 200 de mil. de euro, este finanțat integral de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD), în baza Legii nr. 234/2015 pentru ratificarea *Acordului de Împrumut (Proiectul privind învățământul secundar) între România și BIRD*, semnat la Washington la 17 aprilie 2015 (Monitorul Oficial, Partea I, nr. 757/12.10.2015), și se derulează pe o perioadă de 7 ani, în intervalul 2015 – 2022. Proiectul este implementat de către Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă (UMPFE).

Subcomponenta 1.1 a proiectului ROSE are în vedere intervenții la nivelul școlilor, prin acordarea de granturi liceelor mai puțin performante din sistemul public de învățământ, în valoare totală de 127,3 mil. de euro, în scopul creșterii participării școlare și a ratei de absolvire, precum și pentru îmbunătățirea performanțelor școlare. Perioada de derulare a granturilor acordate liceelor este de maximum 4 ani, iar mărimea acestora este, în medie, de 100.000 euro.

Se află în implementare 728 de proiecte (255 de proiecte din prima rundă, care au demarat în iulie 2017, și 473 din runda a doua, care au demarat în octombrie 2018), cu un buget total pentru cei 4 ani de proiect de peste 330 mil. LEI.

În luna mai 2019, a fost lansată runda a treia de granturi pentru licee. Din cele 277 licee eligibile, 163 au depus proiecte în vederea evaluării. Proiectele au fost verificate de către evaluatori pentru conformitate tehnică și administrativă, apoi a fost realizată evaluarea propriu-zisă. În prezent, Comisia centrală de evaluare din UMPFE este în proces de verificare a evaluării, în vederea realizării listei finale a proiectelor care pot fi finanțate, care urmează a fi aprobată prin ordin al ministrului.

Analiza indicatorilor stabiliți prin proiect arată că, deși liceele au derulat doar un an din cei 4 ai proiectului, au fost atinse valorile prognozate ale indicatorilor intermediari, fiind observabile, la nivelul primei runde de granturi, scăderea ratei de abandon la nivelul claselor terminale, creșterea ratei de absolvire a învățământului liceal, a ratei de înscriere la examenul de bacalaureat și a ratei de promovare a acestuia în raport cu valorile de referință.

Au fost finalizate 4 ghiduri pedagogice, menite să sprijine derularea activităților pedagogice și de sprijin din liceele beneficiare de granturi ROSE:

- *Ghidul privind educația incluzivă*
- *Ghidul privind consilierea și orientarea profesională*
- *Ghidul de dezvoltare personală și coaching*
- *Ghidul privind dezvoltarea socială și emoțională*

Este în curs de finalizare *Ghidul pentru activități remediale și tutorat*.

Sub-componenta 1.2 Intervenții sistemice (16,4 mil. euro) își propune să contribuie la sprijinirea tuturor liceelor pentru asigurarea îmbunătățirii ratei de tranziție în învățământul superior, prin activități cum ar fi: revizuirea curriculumului pentru liceu, revizuirea băncii de itemi de evaluare și actualizarea platformei online pentru evaluări și examene naționale, formarea profesorilor și a directorilor pentru implementarea

noului curriculum și în domeniul evaluării, îmbunătățirea dotărilor din Casele Corpului Didactic etc.

În cadrul acestei componente, a fost finanțată din fondurile proiectului ROSE participarea elevilor români la evaluarea internațională TIMSS, testare care s-a derulat în perioada aprilie-iunie 2019.

În ceea ce privește activitățile referitoare la revizuirea curriculumului pentru liceu, în luna iunie 2019, au fost organizate două seminarii:

- a) *Dezvoltarea curriculumului în contexte internaționale - recomandări pentru elaborarea curriculumului în România*, eveniment comun al proiectelor ROSE și CRED dedicat dezvoltării curriculumului, în contextul activităților de elaborare a documentelor privind curriculumul național acoperite de cele două proiecte. Evenimentul s-a adresat responsabililor de curriculum și evaluare din ministerul educației, Institutul de Științe ale Educației, Centrul Național de Evaluare și Examinare, experților din cadrul proiectului CRED și experților contractați în proiectul ROSE pe domeniul dezvoltării de curriculum. Tematicile prezentate în cadrul evenimentului s-au referit la:
 - *Perspective internaționale asupra dezvoltării curriculumului – bune practici privind centrarea pe elev și centrarea pe competențe* (temă pregătită în cadrul Proiectului ROSE);
 - *Istoricul dezvoltării curriculumului în România – recomandări pentru elaborarea curriculumului* (temă pregătită în cadrul Proiectului ROSE);
 - *Reperete pentru proiectarea și actualizarea curriculumului național* (temă pregătită în cadrul Proiectului CRED).
- b) *Tendențe în dezvoltarea curriculumului pentru noi competențe – lecții învățate și perspective viitoare*. Evenimentul s-a adresat organizațiilor nonguvernamentale din domeniul educației cu proiecte majore dedicate elevilor și/sau cadrelor didactice. Tematicile prezentate în cadrul evenimentului s-au bazat pe livrabilele pregătite de consultanții din ROSE angajați pentru domeniul curriculumului: *Perspective internaționale asupra dezvoltării curriculumului – bune practici privind centrarea pe elev și centrarea pe competențe*, respectiv *Istoricul dezvoltării curriculumului în România – recomandări pentru elaborarea curriculumului*.

În cadrul activităților referitoare la evaluarea rezultatelor elevilor, în luna octombrie 2019, a fost organizat un seminar de formare în domeniul evaluării standardizate prin metodologia Item Response Theory (IRT) pentru experții Centrului Național de Evaluare și Examinare, Institutului de Științe ale Educației și Ministerului Educației și Cercetării. Seminarul a fost susținut de expertul internațional angajat pentru activitățile de evaluare. Același expert a coordonat, în luna decembrie 2019, seminarul de formare a Comitetelor de Dezvoltare a Testelor pentru disciplinele Limba și literatura română și Matematica, în contextul activităților dedicate revizuirii metodologiilor de elaborare a testelor pentru Evaluarea Națională și examenul de bacalaureat.

CAPITOLUL X. SUSȚINEREA CONSILIERII ȘI ORIENTĂRII ȘCOLARE; COMBATEREA VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI

- Derularea de proiecte finanțate din fonduri nerambursabile, cu ar fi: *Măsuri integrate de îmbunătățire a accesului la educație al copiilor din școli defavorizate* (CJRAE Arad), *Școala Bucuriei – Parteneriat pentru o comunitate de învățare durabil* (CJRAE Dâmbovița), *ȘI TU CONTEZI! – Îmbunătățirea calității serviciilor educaționale pentru elevii cu dizabilități și CES din județul Dâmbovița prin intervenții armonizate cu nevoile*

acestora (CJRAE Dâmbovița), *Măsuri educaționale integrate pentru stimularea accesului la educație a copiilor aparținând unor grupuri vulnerabile* (CJRAE Suceava), *ViaEdu- Un viitor mai bun prin Educație* (CJRAE Vrancea), *Măsuri integrate în unitați școlare defavorizate din teritoriul I.T.I Delta Dunării pentru servicii și programe educaționale de calitate pentru prevenirea și intervenția, inclusiv prin măsuri de compensare, în reducerea fenomenului părăsirii timpurii a școlii_PROE* (CJRAE Tulcea), *Profesori motivați pentru incluziune școlară și educație de calitate în unități școlare defavorizate din comunități marginalizate și izolate din teritoriul I.T.I Delta Dunării_PRO_IT*(CJRAE Tulcea), *Școli mai bune, profesori mai buni pentru copii cu dificultăți de învățare* (CJRAE Dâmbovița), *Toți copiii sunt special* (CJRAE Vaslui), *Incluziune și egalitate de șanse la educație în comunități defavorizate* (CJRAE Vrancea), ș.a.

- Realizarea în studii psihosociologice la nivel de școală, județ/sector, CJRAE/CMBRAE, alte instituții pentru identificarea opțiunilor școlare și profesionale
- Realizarea de ghiduri metodologice
- Realizarea de campanii de promovare a consilierii și orientării școlare
- Susținerea de acțiuni comune între școli și universități pentru consilierea și orientarea în carieră a elevilor din ultimii ani de liceu
- Sprijinirea centrelor județene / al Municipiului București de resurse și asistență educațională
- Susținerea activității Serviciului de Evaluare și Orientare Școlară și Profesională și a Comisiei de Orientare Școlară și Profesională

Susținerea activităților specifice desfășurate de profesorii consilieri școlari din CJRAE/CMBRAE, derulate în centrele și cabinetele școlare și interșcolare de asistență psihopedagogică, prin consiliere individuală și de grup pentru preșcolari/ elevi/ părinți/cadre didactice prin:

-Programe de auto/ intercunoaștere/ dezvoltare personală: managementul emoțiilor și dezvoltarea abilităților emoționale și de comunicare (*inclusiv prevenirea bullyingului în spațiul școlar, a violenței domestice, a dificultăților de relaționare*); managementul învățării/ dezvoltare cognitivă/ dezvoltarea creativității (*inclusiv prevenirea eșecului școlar, a absenteismului/ abandonului școlar*);

-Orientarea carierei - proiecte și activități de orientare școlară și profesională derulate la nivelul unitatilor școlare;

-Educația pentru un stil de viață sănătos (*inclusiv prevenirea consumului de substanțe cu risc, a traficului de persoane*).

Sprijinirea cu servicii de consiliere și orientare în carieră a elevilor din ultimii ani de gimnaziu și primii ani de învățământ profesional și tehnic (Jobs)

Proiectul JOBS a fost dezvoltat și implementat de către Ministerul Educației Naționale din România, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT) și Departamentul pentru Proiecte Internaționale în Educație (IPE), al Universității Pedagogice din Zürich (PH Zürich). Proiectul a fost finanțat de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (Swiss Agency for Development and Cooperation-SDC) și co-finanțat de Guvernul României, prin Ministerul Educației Naționale. Scopul dezvoltării acestui proiect a fost acela de a arăta elevilor o perspectivă mai cuprinzătoare în ceea ce privește identificarea și alegerea unei cariere, dar și sprijinirea lor în acest demers.

În anul școlar 2018 – 2019, s-au completat rezultatele proiectului, orientându-ne spre formarea continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, oferindu-le conținuturi inovatoare privind consilierea și orientarea pentru carieră a elevilor cu sprijinul rețelei de mentori și a cursului acreditat prin OMEN 4586/2017 și extins. Rezultatele din această perioadă pot fi sintetizate după cum urmează:

- 21 formatori certificați din rândul cadrelor didactice din învățământul preuniversitar;

- 1 432 de cadre didactice formate prin programul de formare continuă de tip blended learning acreditat;
- dezvoltarea website-ului proiectului, www.jobsproject.ro;
- derularea unui curs de formare pentru 50 mentori;
- furnizarea cursului de formare pentru cadrele didactice a fost extins în 28 de locații noi, cu sprijinul a 28 de Case ale Corpului Didactic din țară, cu care Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic a semnat Acorduri de parteneriat;
- cursul, de tip blended – learning, (24 ore on-line și 24 ore față în față) a fost furnizat pentru un număr de 1.432 de profesori astfel: 896 cadre didactice au participat la programul de formare continuă, în cadrul a 36 grupe de formare, în perioada octombrie – decembrie 2018; 543 cadre didactice au participat la programul de formare continuă, în cadrul a 22 grupe de formare, în perioada martie – mai 2019;
- actualizarea platformei de e-learning.

De asemenea, 40 de unități de învățământ gimnazial și unități de învățământ profesional și tehnic din 4 regiuni de dezvoltare (Regiunea Centru, Regiunea Nord Est, Regiunea Sud Muntenia și Regiunea București Ilfov), dintre cele care au implementat proiectul, au fost selectate în vederea verificării sustenabilității proiectului, dar și pentru a putea obține o imagine cât mai fidelă a succesului și a efectelor proiectului JOBS către elev.

Experiența proiectului JOBS a fost preluată în cadrul programelor școlare de Consiliere și dezvoltare personală și Educație tehnologică, pentru învățământ gimnazial și în cadrul programelor școlare din învățământul profesional și tehnic, iar Caietele JOBS constituie materiale educaționale utile ce pot fi utilizate în cadrul diferitelor activități didactice, inclusiv de dirigiență, pentru o mai bună cunoaștere, informare și orientare a elevilor, în formularea opțiunilor de educație și formare profesională și în formarea unor competențe utile pentru viață.

CAPITOLUL XI. DEZVOLTAREA COOPERĂRII EUROPENE ȘI INTERNAȚIONALE

CNEE a asigurat implementarea cu succes în România a Studiului Internațional pentru Procesul de Predare-Învățare dezvoltat de către OCDE, *Teaching and Learning International Survey - TALIS 2018* (prin implementarea prevederilor HG nr. 838 din 2015 pentru aprobarea participării României la Studiul OCDE TALIS 2018) și a publicat transparent pe website-ul www.rocnee.eu elementele de raportare și de diseminare la nivel național a rezultatelor studiului.

Participarea la mecanismul decizional al Consiliului Uniunii Europene

În cadrul Consiliului Educație organizat în 26 noiembrie 2018 sub egida Președinției Austriei la Consiliul Uniunii Europene (01 iulie - 31 decembrie 2018), au fost adoptate următoarele documente cu impact în domeniul învățământului preuniversitar:

- ✓ *Recomandarea Consiliului privind promovarea recunoașterii reciproce automate a diplomelor de învățământ superior și a celor de absolvire a învățământului secundar superior;*
- ✓ *Abordarea generală parțială privind Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a programului Erasmus+: programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport și de abrogare a Regulamentului (UE) 1288/2013.*

În perioada 01 ianuarie - 30 iunie 2019, România a asigurat pentru prima dată **Președinția rotativă a Consiliului Uniunii Europene (PRES RO)**, iar *coeziunea socială - ca valoare europeană comună* a reprezentat *tema-umbrelă* care a unit toate demersurile și evenimentele PRES RO. Evenimentele organizate de către

minister pe parcursul PRES RO au abordat teme cu impact major pentru sistemele de educație și formare profesională, precum dezvoltarea de competențe pentru viitor, digitalizarea educației, formarea profesorilor, impactul/importanța tranzițiilor între nivelurile de educație, regândirea procesului didactic ca relație sincretică între predare-învățare-evaluare, precum și consolidarea *Spațiului european al educației* prin dezvoltarea inițiativelor specifice și conturarea unui nou cadru de cooperare Educație și Formare post 2020 (ET post 2020).

În timpul PRES RO au fost finalizate și adoptate următoarele acte legislative/ nelegislative, în cadrul Consiliului Educație din 22 mai 2019:

- ✓ *Recomandarea Consiliului privind sistemele de înaltă calitate de educație și îngrijire timpurie;*
- ✓ *Recomandarea Consiliului privind o abordare globală a predării și învățării limbilor;*
- ✓ *Concluziile Consiliului privind punerea în aplicare a Recomandării Consiliului privind parcursurile de actualizare a competențelor: noi oportunități pentru adulți;*
- ✓ *Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului privind stabilirea dispozițiilor pentru continuarea activităților de mobilități academice în curs de desfășurare în cadrul programului Erasmus+, dedicat Regatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord (Regatul Unit).*

Participarea la grupurile de lucru ale Comisiei Europene

România, prin Ministerul Educației și Cercetării, este reprezentată în grupurile tematice de învățare reciprocă, stabilite pentru cel de-al treilea și ultimul ciclu de activitate al ET 2020, care funcționează în perioada iulie 2018 - iunie 2020, și care reprezintă fiecare un sector major al educației și formării profesionale: *Școli, Învățământ profesional și tehnic, Educația digitală, Promovarea cetățeniei și a valorilor comune de libertate, toleranță și non-discriminare și Educația și îngrijirea copiilor preșcolari.*

Participarea la Săptămâna Programării UE

Săptămâna Uniunii Europene a Programării este o inițiativă la nivel european, care celebrează creativitatea, rezolvarea problemelor și colaborarea prin programare și alte activități din domeniul tehnologiei. Estimăm că mai mult de 1.400 de școli din România au participat la *Săptămâna Uniunii Europene a Programării* în anul 2019, la aproximativ 1.435 de evenimente.

Participarea la Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării (SUERD)

Participarea la SUERD a fost asigurată prin reprezentarea în grupul de coordonare al ariei prioritare 9 (AP9), implicarea activă la reuniunile grupului de lucru interministerial, reuniunile grupului coordonator AP9, conferințe, seminare și ateliere de lucru. Principalele teme dezbătute au vizat evoluțiile și provocările actuale privind anticiparea disparităților de competențe, dezvoltarea competențelor, împărtășirea exemplelor de bune practici și a măsurilor din diferite țări din regiunea Dunării, precum și exploatarea potențialului de cooperare viitoare în cadrul instrumentelor de finanțare disponibile.

Implementarea Programului susținut în colaborare cu Services for Open Learning (SOL)

În baza Protocolului de colaborare dintre Ministerul Educației Naționale din România și Services for Open Learning din Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord, este încurajată implicarea profesorilor nativi de limba engleză în școlile românești. În perioada de referință au fost primiți 3 profesori la Colegiul Național Bilingv „George Coșbuc” din București.

Încadrarea cadrelor didactice care predau în limbile minorităților naționale

Primirea cadrelor didactice reprezintă o măsură de susținere a învățământului în limbile minorităților naționale. În acest sens, prin prevederile acordurilor bilaterale în domeniul educației, Ministerul Educației și Cercetării a creat cadrul legal necesar încadrării acestor cadre didactice în sistemul de învățământ din România. Pentru anul școlar 2018-2019 au fost primiți câte 2 profesori din Cehia, Slovacia și Polonia, care predau la școli din județele Arad, Oradea, Caraș Severin, Mehedinți, respectiv Suceava, în funcție de solicitările transmise de reprezentanții respectivelor minorități.

Participarea profesorilor români la programele de formare pe tematica istoriei Holocaustului

Educația pe tematica Holocaustului este o temă ce se regăsește constant în programele de formare gestionate de Ministerul Educației și Cercetării. În baza Memorandumului de Înțelegere dintre Yad Vashem - autoritate a Statului Israel pentru amintirea martirilor și eroilor Holocaustului și Ministerul Educației și Cercetării, 25 de profesori români de istorie și diriginți au participat la seminarul de formare organizat la Yad Vashem (Israel, 04 – 11 august 2019).

Participarea la seminare internaționale pe teme de interes pentru învățământul preuniversitar

Tematica acestor seminare acoperă în special domeniile predării limbilor străine, formării competențelor digitale și promovării toleranței, anti-discriminării, respectării drepturilor minorităților.

Centrul European de Limbi Moderne (CELM) a organizat un atelier de lucru la Graz (Austria), între 7 - 8 martie 2019.

Educația digitală a fost abordată de Consiliul Europei în seminarele organizate la Strasbourg. În perioada de referință au fost puse bazele Rețelei Promotorilor Educației pentru Cetățenie Digitală.

Antidiscriminarea, antisemitismul reprezintă teme constante și relevante pentru educația europeană. Reprezentanța UNESCO la Paris a organizat în perioada 10-11 iulie 2019, în parteneriat cu Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), un atelier internațional pe tema *Abordarea antisemitismului în și prin educație*. Aceeași temă fusese abordată și în atelierul organizat de cele două instituții între 21 și 22 mai 2019 la Varșovia, cu titlul *Cum pot factorii de decizie politică să confere educației un rol eficient în abordarea anti-semitismului? | How can policymakers ensure an effective role for education on addressing anti-semitism?*

Încadrarea la studii liceale în România a elevilor români de pretutindeni

În anul școlar 2018-2019, au fost primiți la studii liceale elevi români de pretutindeni, după cum urmează: 1014 elevi au fost admiși la studii fără plata taxelor de școlarizare, cu bursă, iar 150 de elevi au fost admiși la studii fără plata taxelor de școlarizare, fără bursă. De asemenea, pentru studii postliceale au fost încadrați la studii 37 de elevi români de pretutindeni.

CAPITOLUL XII. PROIECTE/PROGRAME FINANȚATE DIN FONDURI EUROPENE

Modernizarea curriculumului școlar și formarea și abilitarea curriculară a cadrelor didactice învățământul primar și gimnazial în vederea unei abordări metodologice centrate pe competențe cheie

În perioada noiembrie 2017 – noiembrie 2021 se implementează proiectul *Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți – CRED*, cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital

Uman 2014-2020. Este un proiect de anvergură pentru sistemul educațional românesc, cu un buget de 196,587 mil. Lei, parte integrantă a Strategiei Europa 2020, prin Strategia privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii.

Obiectivul general - prevenirea părăsirii timpurii a școlii prin măsuri sistemice de aplicare inovativă și sustenabilă a noului curriculum național, urmărind creșterea accesului la experiențe de învățare de calitate ale elevilor din învățământul preuniversitar primar și gimnazial.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- facilitarea unei abordări curriculare unitare și coerente, centrate pe competențe în rândul decidenților și partenerilor educaționali, în vederea asigurării de oportunități egale pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, inclusiv cei reintegrați în programe de tip a doua șansă;
- promovarea unor abordări didactice centrate pe competențe prin elaborarea și utilizarea de resurse educaționale deschise relevante pentru aplicarea la clasă a noului curriculum pentru învățământul primar și gimnazial;
- abilitarea curriculară a 55.000 de cadre didactice din învățământul primar și gimnazial pentru o abordare metodologică centrata pe competențe cheie, în acord cu noul curriculum și adaptarea activităților de învățare la nevoile specifice ale fiecărui elev, inclusiv ale celor aflați în risc de abandon școlar;
- creșterea calității și relevanței activităților din școli cu populație vulnerabilă, în vederea reducerii părăsirii timpurii a școlii, prin implementarea de proiecte inovative centrate pe dezvoltarea competențelor cheie a cel puțin 2500 de elevi, în contexte de învățare curriculare și extracurriculare stimulativă și motivationale; realizarea de cercetări și studii tematice privind aplicarea noului curriculum din perspectiva dezvoltării competențelor cheie și sprijinirea elevilor care aparțin grupurilor vulnerabile.

Rezultate obținute în anul școlar 2018-2019:

- 7 sesiuni de formare a formatorilor;
- 150 sesiuni de formare cu cadre didactice - beneficiari finali;
- 20 040 de ore de formare realizate la grupele finalizate și alte 4100 ore realizate la grupele care au început formarea în luna curentă;
- 3497 profesori de învățământ primar au finalizat formarea iar alți 4360 au început activitățile de formare în octombrie 2019;
- 279 de profesori de învățământ primar și alți aproximativ 3200 promovați sunt programați pentru certificare;
- 279 profesori de învățământ primar care au promovat evaluarea finală și au primit o subvenție de 600 lei/cursant, pentru a acoperi costurile privind deplasarea, cazare și alte cheltuieli administrative;
- 489 formatori selectați (pentru învățământul primar și gimnazial);
- 176 formatori pentru învățământul primar formați, din care 173 certificați;
- 225 formatori pentru învățământul gimnazial formați, din care 95 certificați, 130 în curs de certificare.

Consolidarea învățământului profesional și tehnic, mai ales a componentei de învățare la locul de muncă

Se implementează proiectele din cadrul apelului de proiecte *Stagii de practică pentru elevi și studenți* care susține programele de învățare la locul de muncă pentru studenți și elevii din învățământul gimnazial, liceal și post-liceal, inclusiv școli de maiștri. Valoarea contractată a apelului: 168,822 mil. lei. 88 proiecte se implementează în perioada 2018-2020. Rezultate în anul școlar 2018-2019: -54504 de elevi/ ucenici care beneficiază de sprijin pentru participarea la programe de educație/FP.

Autoritatea Națională de Formare Profesională Inițială în Sistem Dual (ANFPISDR) a elaborat și depus 3 fișe pentru proiecte cu finanțare externă (proiect 1 - finanțare din granturi norvegiene 2014-2021, proiect 2 – finanțare din programul Transnațional Dunărea, proiect 3 – finanțare din Program Erasmus +, Cooperare pentru inovație și schimbul de bune practici). Obiective proiectelor: reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor prin promovarea și sprijinul integrării elevilor în sistemul de învățământ dual, realizarea unui nou curriculum transnațional pentru IPT pentru un nou profil ocupațional, dezvoltarea și tranziția către un sistem dual de educație și formare, bazat pe principiul învățării la locul de muncă.

Strategia privind reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii

S-a implementat proiectul *Monitorizarea și evaluarea strategiilor condiționalități ex-ante în educație și îmbunătățirea procesului decizional prin monitorizarea performanței instituționale la nivel central și local (SIPOCA 17)*.

Obiectivul general al proiectului: optimizarea implementării măsurilor în vederea atingerii Țintelor strategice din cadrul celor patru strategii condiționalități ex-ante prin dezvoltarea și introducerea unui sistem unitar de monitorizare și evaluare (M&E) precum și realizarea unor studii comparative ce vor optimiza procesele de luare a deciziilor la nivelul ministerului și va furniza evidențele necesare implementării de politici publice.

Obiectivele specifice ale proiectului:

- creșterea capacității MEN de implementare a strategiilor educaționale condiționalități ex-ante prin asigurarea dezvoltării și aplicării unui cadru metodologic de monitorizare și evaluare în vederea atingerii în 2020 a Țintelor educaționale estimate;
- creșterea capacității MEN de formulare de politici publice sectoriale prin asigurarea unor decizii informate privind dezvoltarea forței de muncă, politicile privind profesorii și cele privind educația timpurie sprijinite prin studii comparative.

Activități derulate în anul școlar 2018-2019:

- revizuirea metodologiei de monitorizare și evaluare și a instrumentelor necesare pentru derularea activității de monitorizare și evaluare a intervențiilor aferente celor patru strategii condiționalități ex-ante din domeniul educației, cu sprijinul Băncii Mondiale;
- colectarea datelor aferente celui de-al doilea raport de monitorizare privind primele intervenții de implementat, stabilite în conformitate cu strategiile condiționalități ex-ante, prin urmărirea planurilor de acțiune și ajustarea periodică a proceselor (acțiuni, resurse, indicatori) decizionale și a sistemului de monitorizare și evaluare utilizat;
- elaborarea a patru rapoarte de monitorizare a măsurilor prevăzute în strategiile sectoriale;
- elaborarea celui de al doilea raport integrat de monitorizare și evaluare în vederea îmbunătățirii sistemice la nivelul mecanismelor, procedurilor, indicatorilor și a tipului de intervenții;
- elaborarea a patru studii SABER privind: sisteme de management a informației în educație, educația timpurie, cadrele didactice și dezvoltarea forței de muncă,
- desfășurarea unui stagiu de formare pentru 220 de persoane din minister și instituții subordonate.

În vederea extinderii programului *Școala după școală* s-au implementat proiectele contractate în cadrul apelurilor de proiecte POCU (Axa Prioritară 6 Educație și competențe), după cum urmează:

- *Școala după școală* - care finanțează măsuri integrate socio-educaționale și vizează în același timp familia, școala și comunitatea. Apelul a fost deschis tuturor școlilor (adresându-se copiilor, elevilor, tinerilor și adulților vizând programe de tipul A doua șansă), dar cele defavorizate au avut prioritate în evaluare. În

cadrul acestui apel, au fost contractate 129 proiecte, în valoare totală de 166 mil. euro prin care: 57.757 de copii beneficiază de sprijin pentru participarea la programe de educație, din care 8.242 sunt copii cu vârste de 0-2 ani; 110.274 de elevi beneficiază de sprijin pentru participarea la programe de educație, din care 48.762 de elevi din învățământul primar (6-10 ani), și respectiv 49.752 elevi din învățământul gimnazial (11-14 ani); 17.329 de tineri/adulți beneficiază de sprijin pentru participarea la programe de educație (reîntoarcerea la sistemul formal de educație și formare) și 43.141 de cadre didactice/ personal de sprijin beneficiază de programe de formare/schimburi de bune practici;

- *Profesori motivați în școli defavorizate* - apel dedicat școlilor cu cel mai ridicat grad de defavorizare, care au mulți copii aflați în risc de abandon școlar și nu reușesc să atragă sau să mențină în școală profesori i calificați. Sunt vizate și școlile organizate în contexte de predare atipice: în spitale, pentru copii în regim de detenție, școli din zone geografice greu accesibile, și alte forme reglementate prin lege. În cadrul apelului, au fost admise la finanțare și sunt implementate 27 proiecte, în valoare totală de cca. 28,56 mil. euro, prin care 11.236 de cadre didactice/ personal de sprijin beneficiază de programe de formare/schimburi de bune practici, din care 2.670 de cadre didactice/ personal de sprijin și-au îmbunătățit nivelul de competențe/ au fost certificate.
- Pregătirea apelului competitiv de proiecte *Măsuri de A doua șansă* care va finanța proiecte ce urmăresc asigurarea unei oferte adecvate de programe educaționale de tipul ADȘ. Alocarea financiară totală pentru apel: 30 de mil. euro . Apelul a fost deschis depunerii de proiecte în perioada 26 iunie -30 octombrie 2019.

Consolidarea pachetului social pentru educație, vizând elevii aparținând grupurilor cu riscuri particulare

- Implementarea proiectului retrospectiv alternativ *Bani de liceu*, prin care au fost recuperate și virate către bugetul de stat sumele aferente anilor 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, reprezentând sprijinul financiar acordat elevilor din învățământul liceal în cadrul programului național Bani de liceu. 130976 de elevi din învățământul secundar superior (14-16 ani) beneficiază de sprijin pentru participarea la programe de educație în cadrul acestui proiect.
- Implementarea proiectului retrospectiv alternativ *Bursa profesională*, prin care au fost recuperate și virate către bugetul de stat sumele aferente anilor 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, reprezentând sprijinul financiar pentru 134912 de elevi/ucenici participanți la programe de educație /FP prin proiect.

PARTEA A III-A. Direcții și priorități de dezvoltare pentru învățământul preuniversitar - 2020

Prioritățile Ministerului Educației și Cercetării, pe termen scurt, sunt:

- Realizarea unei analize, împreună cu ministerele de resort, care să conducă la adaptarea legislației specifice și sprijinirea autorităților publice locale în vederea realizării condițiilor pentru obținerea cu celeritate a avizelor și autorizațiilor sanitare și de securitate la incendiu pentru unitățile de învățământ.
- Organizarea concursului de directori pentru anul 2020 și limitarea practicii de delegare în interesul învățământului.
- Adoptarea planului-cadru și realizarea programelor pentru învățământul liceal prin continuarea efortului de reformă curriculară;
- Realizarea cu celeritate a documentelor în vederea demarării licitațiilor pentru manualele școlare;
- Revenirea la cadrul legislativ care permite corectarea lucrărilor la Evaluarea Națională și la Bacalaureat în centre de evaluare din alte județe decât cele în care se susțin probele;
- Revenirea la legislația de organizare a Evaluării Naționale anterior măsurilor de direcționare forțată în învățământul profesional a elevilor care nu obțin media 5 în procesul de admitere în învățământul liceal;
- Compatibilizarea evaluărilor naționale cu programele școlare, respectiv cu evaluările din timpul anilor de studiu;
- Debirocratizarea activității cadrelor didactice prin reducerea numărului de „hârtii” și promovarea calității în educație prin realizarea unui act educațional bun și centrat pe nevoile elevului;
- Aplicarea efectivă a metodologiei pentru combaterea segregării școlare;
- Realizarea unui parteneriat real al ministerului cu toți actorii educaționali (elevi, părinți, profesori, sindicate);
- Extinderea etapizată a programului „Masă caldă” și creșterea calității programelor de „After-school” publice și private, inclusiv prin crearea cadrului legislativ favorabil;
- Profesionalizarea carierei didactice prin demararea programului de masterat didactic în cele mai adecvate universități;
- Extinderea programelor de învățământ profesional-dual prin adecvarea cadrului instituțional existent și stimularea parteneriatului cu mediul privat, pentru nivelele de calificare 3, 4 și 5;
- Deblocarea decontului navetei elevilor și cadrelor didactice și pentru finanțarea transportului școlar intrajudețean;
- Promovarea măsurilor care sprijină digitalizarea sistemului de educație și focalizarea pe utilizarea tehnologiilor IT pentru procesul de predare-învățare și pentru managementul educațional.

Direcții de dezvoltare

Asigurarea accesului egal și a participării la educație pentru fiecare copil din România

- Continuarea programelor naționale adresate participării școlare a copiilor cu risc ridicat (implementarea Legii nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate, Programul guvernamental Rechizite școlare, Programul național Bani de Liceu, Bursa profesională, Programul Euro 200, Programul – pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolari și alte programe sociale finanțate din bugetele consiliilor locale/județene - Masa Caldă, Decontarea navetei; Programul pentru școli al României);
- Extinderea programelor de tip „Școala după școală” și „A doua șansă” la nivel de învățământ primar, gimnazial și secundar inferior (cu stagii de practică), inclusiv prin proiecte cu finanțare externă;
- Monitorizarea eficientă, curentă, a respectării Ordinului MECT nr. 1540/ 19 iulie 2007 privind interzicerea segregării școlare a copiilor romi, aprobarea Metodologiei pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi și implementarea Planului de acțiune;
- Sprijinirea costurilor cu transportul elevilor din zonele rurale și defavorizate;
- Stimularea participării la îngrijirea și educația timpurie a copiilor;
- Susținerea elevilor cu dizabilități - acces la educația de bază și la nivelurile superioare;
- Organizarea procesului de învățare/cazuri particulare (școlarizarea la domiciliu; școală la spital; predarea în regim intensiv sau bilingv etc.);
- Dezvoltarea activităților de consiliere și orientare profesională.
- Organizarea procesului de învățare/cazuri particulare (școlarizarea la domiciliu; învățământ confesional; predarea în regim intensiv sau bilingv etc.);
- Dezvoltarea serviciilor pentru integrarea copiilor în învățământul anteprescolar și prescolar;
- Implementarea setului de proceduri privind identificarea și monitorizarea copiilor aflați în afara sistemului de educație și formarea profesorilor, în cadrul proiectului Sistem de avertizare timpurie pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii (RPT), finanțat de Comisia Europeană, prin serviciul Structural Reform Unit.

Dezvoltarea educației timpurii

- Modificarea actelor normative pentru menționarea profesorului pentru educație timpurie, nivel 6A/6B și clarificare COR legată de educatorul puericultor;
- Elaborarea unei metodologii de recunoaștere a unor competențe pentru personalul din creșe, care urmează să lucreze ca educator puericultor/profesor pentru educație timpurie, precum și pentru nominalizarea unor rute flexibile de formare pentru educatorul puericultor/profesorul pentru educație timpurie;
- Stabilirea unui set de discipline obligatorii pentru formarea inițială a profesorului pentru educație timpurie, indiferent de ruta de formare.
- Definitivarea documentului de concepție privind revizuirea Strategiei privind educația timpurie (2005), conturat cu asistența tehnică a UNICEF România și cu sprijinul CEDP Step by Step și IȘE, ;
- Revizuirea HG nr.1252/2012 și analizarea oportunității abrogării Legii nr.263 privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor, cu modificările și completările ulterioare;
- Aprobarea metodologiei de calcul a costului standard pentru nivelul anteprescolar;
- Implicarea mediului economic și de business pentru a sprijini accesul și oferirea de servicii de calitate

în educația timpurie.

Asigurarea calității la toate nivelurile de educație și formare profesională

- Restructurarea curriculumului școlar și a programelor școlare necesară pentru promovarea unui învățământ orientat pe valori, creativitate, capacități cognitive, capacități volitive și capacități acționale, cunoștințe fundamentale și cunoștințe, competențe și abilități de utilitate directă, în profesie și în societate;
- Elaborarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal pentru toate filierele și profilurile, elaborarea noilor programe școlare, conform calendarului dezvoltării curriculare;
- Avizarea/ aprobarea programelor școlare ca urmare a aplicării noilor planuri cadru aprobate prin Ordinul MEN nr. 3622/2018;
- Aplicarea noilor planuri-cadru pentru învățământul special preșcolar, primar și gimnazial, pentru toate tipurile și gradele de deficiență;
- Asigurarea de manuale corespunzătoare, inclusiv pentru disciplinele din clasa a VIII-a și pentru disciplinele din clasele I-VII pentru care nu s-au putut asigura până în acest moment;
- Realizarea de evaluări relevante;
- Coordonarea științifică și profesională a evaluărilor, examenelor și concursurilor naționale și a activităților specifice cu privire la fazele superioare ale olimpiadelor școlare;
- Derularea, în condiții optime, a evaluării și reevaluării proiectelor de manuale școlare și a activităților în vederea aprobării auxiliarelor didactice;
- Încheierea evaluării periodice a tuturor unităților de învățământ;
- Susținerea Inspecției Școlare; îndrumarea și consilierea cadrelor didactice;
- Stabilirea noilor standarde de referință și indicatori de performanță pentru asigurarea calității;
- Susținerea programelor naționale, inclusiv extrașcolare și extracurriculare, de educație pentru sănătate, educație cultural-artistică și științifică, educație ecologică, educație prin sport, educație rutieră, educație pentru dezvoltarea durabilă, educație financiară, promovarea voluntariatului, a educației civice și a implicării sociale;
- Sprijinirea tranziției elevilor de la un ciclu școlar la altul;
- Implementarea de proiecte și programe destinate reducerii decalajelor rural - urban, prin creșterea calității și incluziunii educației, în special pentru elevii romi și cei proveniți din diferite grupuri dezavantajate;
- Susținerea proiectelor "Școala pentru toți" și „Profesori motivați în școli defavorizate”;
- Dezvoltarea și implementarea programelor de stimulare a performanței, adresate elevilor cu potențial deosebit;
- Organizarea olimpiadelor și a concursurilor școlare la nivel local, regional, național, internațional;
- Încheierea unui contract cadru de prestări servicii, între Ministerul Educației și Cercetării și ARACIP și reluarea procesului de avizare a proiectului de HG privind aprobarea standardelor de autorizare de funcționare provizorie și a standardelor de acreditare pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar;
- Inițierea și aprobarea standardelor de referință și indicatorii de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar;
- Simplificarea aplicației informatice a ARACIP destinată procesului de evaluare internă și externă a unităților de învățământ preuniversitar (<https://calitate.aracip.eu>).

Dezvoltarea învățământului profesional și tehnic

- Promovarea învățământului profesional și tehnic, a celui dual, corelat cu nevoile pieței muncii, inclusiv prin creșterea cifrei de școlarizare la această formă de organizare a învățământului profesional și tehnic;
- Stimularea parteneriatelor public-privat în domeniul educației și formării profesionale;
- Actualizarea calificărilor; adaptarea curriculumului la nevoile pieței forței de muncă, în colaborare cu mediul privat, cu accent pe partea practică;
- Dezvoltarea de programe de calificare/ formare continuă, în funcție de nevoile înregistrate pe piața muncii.
- Reînființarea/modernizarea atelierelor-școală pentru învățământul profesional și cel tehnologic
- Formarea cadrelor didactice și a tutorilor în domeniul învățării la locul de muncă;
- Dezvoltarea de stagii de practică în vederea creșterii numărului absolvenților integrați pe piața muncii, prin susținerea programelor de învățare la locul de muncă pentru elevii din învățământul gimnazial, liceal și post-liceal;
- Formarea competențelor antreprenoriale prin firma de exercițiu/întreprinderea simulată;
- Realizarea de studii cu privire la nevoile agenților economici, precum și la inserția absolvenților pe piața muncii și fundamentarea planurilor de școlarizare, în funcție de acestea;
- Dezvoltarea învățământului profesional și tehnic de nivel 5 terțiar non universitar, prin susținerea acestuia de către stat, în domenii cu potențial de creștere, relevante pentru dezvoltarea economică a României;
- Organizarea de concursuri antreprenoriale;
- Participarea în proiectul INTESPO al Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă.

Susținerea învățământului în limbile minorităților naționale

- Elaborarea/realizarea/finalizarea programelor pentru obținerea gradelor didactice, pentru cadre didactice aparținând minorităților naționale;
- Susținerea activităților de formare continuă, pentru profesorii ce predau în învățământul cu predare în limba maternă, alta decât limba română;
- Formarea cadrelor didactice în domeniul interculturalității și a dialogului intercultural;
- Elaborarea/reeditarea/retipărirea manualelor școlare în limbile minorităților, conform noului curriculum, pentru limba maternă, istoria și tradițiile minorităților, pentru educație interculturală și diversitate și pentru educație muzicală.
- Monitorizarea la toate nivelurile în legătură cu îndeplinirea/neîndeplinirea măsurilor propuse vizând menținerea copilului/adolescentului/tânărului rrom în sistemul educațional și demararea unei inițiative legislative naționale/europene pentru ca instituțiile statului și familiile copiilor rromi să rezolve cazurile de absenteism școlar, pentru a nu se produce abandonul școlar.
- Implementarea măsurilor din Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rromilor pentru perioada 2014-2020 ce revin MEC;
- Asigurarea integrării/reintegrării în sistemul românesc de educație, a elevilor din procesul remigrației, prin acordarea de sprijin pentru dezvoltarea competenței de comunicare în limba de școlarizare și în limba maternă;

- Formarea cadrelor didactice în domeniul interculturalității și a dialogului intercultural, trăsătură comună în cadrul tuturor programelor strategice europene.

Asigurarea și modernizarea bazei materiale; Digitalizarea învățământului

- Obținerea autorizațiilor sanitare de către toate unitățile de învățământ;
- Dotarea laboratoarelor, cabinetelor și atelierelor școală cu mobilier, echipamente și mijloace didactice moderne;
- Implementarea unor proiecte, din fonduri nerambursabile, pentru modernizarea procesului de predare-învățare cu ajutorul TIC:
 - *Wireless școli și campusuri pentru elevii și cadrele didactice din 4.500 de școli de nivel gimnazial;*
 - *Platforma e-learning (Platforma Națională a Educației) - pentru elevii și cadrele didactice din minimum 2.000 școli (ținta 4.500 școli);*
 - *Sistem informatic pentru managementul școlarității din învățământul preuniversitar;*
- Dotarea bibliotecilor școlare;
- Înființarea și operaționalizarea a 60 de centre de excelență în tehnologia informației printr-un proiect finanțat de Guvernul Japoniei;
- Finalizarea unor obiective de investiții în infrastructura prin Proiectul Reforma Educației Timpurii (PRET) și Proiectul Reabilitarea Infrastructurii Școlare (PRIS).
- Dezvoltarea de programe educaționale privind utilizarea sigură a INTERNET-ului;
- Dezvoltarea de resurse educaționale deschise și de materiale digitale pentru ameliorarea procesului de predare – învățare – evaluare

Formarea cadrelor didactice și îmbunătățirea managementului școlar

- Formarea continuă a personalului din învățământ prin programe finanțate de la bugetul de stat și din fonduri europene;
- Ocuparea prin concurs a posturilor de conducere, îndrumare și control;
- Îmbunătățirea performanțelor managerilor educaționali;
- Suținerea proiectelor și programelor privind mobilitatile;
- Profesionalizarea managerilor educaționali și îmbunătățirea performanțelor acestora;
- Implementarea proiectului *Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți*;
- Incurajarea formării continue a cadrelor didactice prin programe finanțate de la bugetul de stat.
- Organizarea, de către CNEE, a unor cursuri periodice de formare a profesorilor evaluatori (chiar constituirea unui corp al evaluatorilor)
- Adaptarea la nevoile actuale a programului MONEDU, în sensul operaționalizării modulelor pentru digitalizarea portofoliilor profesorilor în vederea evaluărilor, pentru promovările personalului din învățământ, inspecții școlare și gradații de merit
- Creșterea calității activităților de formare de la nivelul caselor corpului didactic
- Suținerea programelor privind formarea inițială și continuă a personalului prin proiectul *Curriculum Relevant Educație Deschisă pentru Toți (CRED)*;
- Încurajarea formării continue a cadrelor didactice prin programe finanțate de la bugetul de stat
- Consolidarea relațiilor de parteneriat între învățământul superior și cel preuniversitar, în formarea inițială și continuă pentru cariera didactică, prin care să se asigure adecvarea conținuturilor și

metodelor la nevoile de formare ale cadrelor didactice, cu implicații în dezvoltarea personală și profesională a acestora și creșterea prestigiului profesional al dascălilor

- Regândirea modalităților de avansare în carieră pentru cadrele didactice, astfel încât aceasta să se realizeze în baza unor criterii și procese relevante.

Finanțarea corespunzătoare a sistemului de educație și formare profesională

- Finanțarea de măsuri destinate ante-preșcolariilor și preșcolariilor;
- Asigurarea finanțării de bază pentru învățământul de stat și particular;
- Operaționalizarea completă a Sistemului Informatic Integrat al Învățământului din România;
- Asigurarea activităților de monitorizare/evaluare/consiliere și control/audit.
- Asigurarea unui sistem de salarizare și motivare financiară;
- Finanțarea activităților de monitorizare/evaluare/consiliere și control/audit;
- Asigurarea cofinanțării pentru derularea proiectelor finanțate din fonduri europene.

Îmbunătățirea tranziției de la învățământul secundar superior la cel terțiar

- În cadrul programului ROSE, se vor realiza:
 - continuarea implementării granturilor pentru licee deja semnate în runda I și II;
 - semnarea acordurilor de grant pentru proiectele aprobate în cadrul runde a III-a pentru licee și începerea implementării acestora;
 - finalizarea Ghidului pentru activități remediale și tutorat și publicarea și distribuirea în licee și facultăți a ghidurilor pedagogice;
 - organizarea unui seminar de formare a coordonatorilor grupurilor de lucru, experți din ISE și MEC, cu participarea expertului internațional angajat în cadrul activităților de revizuire a curriculumului pentru licee, Subcomponenta 1.2 – intervenții sistemice;
 - demararea formării grupurilor de lucru pentru elaborarea noilor programe școlare, elaborarea itemilor de evaluare pentru Evaluarea națională și bacalaureat, elaborarea, revizuirea și aprobarea standardelor de performanță pentru evaluare, construirea formelor de test;
 - realizarea selecției experților pe tematicile de formare, a formatorilor de formatori și a formatorilor;
 - elaborarea, împreună cu formatorii de formatori, a materialelor de formare;
 - asigurarea de experți mentori pentru implementarea activităților remediale și de suport;
 - formarea personalului în domeniul evaluării.

Suținerea consilierii și orientării școlare; combaterea violenței în școli

- Suținerea activităților specifice desfășurate de profesorii consilieri școlari din centrele și cabinetele școlare și interșcolare de asistență psihopedagogică, pentru îmbunătățirea consilierii individuale și de grup a preșcolariilor/ elevilor/ părinților/cadrelor didactice;
- Realizarea în studii psihosociologice la nivel de școală, județ/sector, CJRAE/CMBRAE, alte instituții pentru identificarea opțiunilor școlare și profesionale;
- Realizarea de ghiduri metodologice și campanii de promovare a consilierii și orientării școlare;
- Suținerea de acțiuni comune între școli și universități pentru consilierea și orientarea în carieră a

elevilor din ultimii ani de liceu;

- Susținerea activității Serviciului de Evaluare și Orientare Școlară și Profesională și a Comisiei de Orientare Școlară și Profesională;
- Continuarea elaborării de proceduri și instrumente pentru siguranța elevilor;
- Monitorizarea îndeplinirii măsurilor din planurile de acțiune privind combaterea violenței în școli;
- Introducerea, din anul școlar 2019-2020, a disciplinei Educație socială - Educație pentru cetățenie democratică la clasa a VII-a, și a disciplinei Cultură civică la clasa a VIII-a;
- Dezvoltarea proiectului Educația juridică în școli.

Dezvoltarea dimensiunii internaționale a învățământului românesc

- Încurajarea formării continue a cadrelor didactice prin programe finanțate din fonduri europene
- Dezvoltarea Proiectului Limbă, Cultură și Civilizație Românească (LCCR);
- Deschiderea de noi lectorate de limbă română;
- Gestionarea implementării proiectelor Erasmus+ de mobilitate și parteneriate strategice în domeniul învățământului profesional și tehnic (stagii de instruire practică în străinătate pentru elevii din IPT/preuniversitar și de formare continuă a cadrelor didactice din domeniu);
- Continuarea derulării, în cadrul Programului Erasmus +, de proiecte specifice priorității orizontale Incluziunea socială, fiind promovate incluziunea, diversitatea, egalitatea, echilibrul de gen și non-discriminarea;
- Promovarea dezvoltării competențelor sociale, civice, interculturale, alfabetizare media și gândire critică;
- Combaterea discriminării, segregării, rasismului, hărțuirii și violenței;
- Îmbunătățirea accesului, participării și performanțelor la învățare ale celor din grupuri dezavantajate și reducerea disparităților dintre grupuri diferite;
- Coordonarea politicilor de consolidare a parteneriatelor internaționale bilaterale și multilaterale și dezvoltarea unor noi direcții de cooperare internațională, prin participarea reprezentanților României în grupuri de lucru;
- Susținerea proiectelor și programelor privind mobilitățile internaționale;
- Participarea la Programul de cooperare transnațională pentru Regiunea Dunării;
- Acordarea unor locuri cu bursă și locuri cu scutire de taxe școlare, pentru comunitățile românești din străinătate.

ANEXĂ

Lista abrevierilor

ANOFM – Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ANPCDEFP – Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale
ANPDCA – Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție
ANR – Agenția Națională pentru Romi
ANC – Autoritatea Națională pentru Calificări
ARACIP – Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar
BDCE – Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei
BDNE – Baza de Date Națională a Educației
BIM - Biroul Internațional al Muncii
CCD – Casa Corpului Didactic
CDI – Centrul/centre de Documentare și Informare
CEDEFOP – Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale
CES – Cerințe Educative Speciale
CLDPS – Comitetul Local pentru Dezvoltare a Parteneriatului Social
CNCD – Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării
CNEE – Centrul Național pentru Evaluare și Examinare
CNDIPT – Centrul Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic
CNFIPS – Consiliul Național al Finanțării Învățământului Preuniversitar de Stat
COR – Clasificarea Ocupațiilor din România
CRFP – Centrul Regional de Formare a Personalului din Învățământul Preuniversitar
COAF - Cadrul Comun de Asigurare a Calității
DPPD – Departamentul/Departamente pentru Pregătirea Personalului Didactic
DUAE – Formularul Standard pentru Documentul Unic de Achiziție Europeană
ECVET – European Credit System for Vocational Education and Training (Sistemul european de credit pentru educație și formare vocațională)
EN – Evaluarea Națională
ENQA-VET- Rețeaua Europeană pentru Asigurarea Calității în Educația și Formarea Profesională
EQF – European Qualifications Framework (Cadrul European al Calificărilor)
EQARF - European Quality Assurance Reference Framework (Cadrul European de Referință pentru Asigurarea Calității)
ERI SEE – The Education Reform Initiative of South Eastern Europe (Inițiativa de reformă educațională în sud - estul Europei)
EUROSTAT – Oficiul de Statistică al Comunităților Europene
FPC – Formare Profesională Continuă
FSE – Fondul Social European
HG – Hotărâre de Guvern
IGSU - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
IJSU - Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență
INS – Institutul Național de Statistică
IPT – Învățământ Profesional și Tehnic
ISCED – International Standard Classification of Education (Clasificare internațională standard a educației)

ISJ – Inspectorat/inspectorate școlare județene
ISMB - Inspectoratul Școlar al Municipiului București
ISUMB – Inspectoratul pentru Situații de Urgență al Municipiului București
IT – Information Technology (Tehnologia Informației)
IR – Indicator de rezultat
ISU – Inspectoratul pentru Situații de Urgență
JOBS – Jobs Orientation – training in business and schools
LCCR – Limbă, Cultură și Civilizație Românească
LLP – Lifelong-Learning Programme (Program de învățare pe tot parcursul vieții)
MAE – Ministerul Afacerilor Externe
MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MDRAP – Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
MECTS - Ministerul Educației, Cercetării Tineretului și Sportului
MEC - Ministerul Educației și Cercetării
MEN - Ministerul Educației Naționale
MIP – Mentorat pentru Inserție Profesională
NOF – National Qualifications Framework (Cadrul Național al Calificărilor)
OCDE – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
OG – Ordonanță de Guvern
OUG – Ordonanță de Urgență
OMECNS/OMECS /OMEN – Ordin al ministrului educației, cercetării și inovării / Ordin al ministrului educației, cercetării tineretului și sportului / Ordin al ministrului educației naționale
ONG – Organizație non-guvernamentală
PE – Parlamentul European
PER – Project on Ethnic Relations (Barometrul relațiilor etnice)
PETI – Programul pentru Educația Timpurie Incluzivă
PIAAC – Programme for International Assessment of Adult Competencies
PIB – Produsul Intern Brut
PISA – Programme for International Student Assessment (Programul pentru evaluarea internațională a elevilor/ studenților)
PLAI – Planul Local de Acțiune pentru Învățământ
PP – Puncte procentuale
PRAI – Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ
PRET – Proiectul pentru Reforma Educației Timpurii
PRIS – Proiectul de Reabilitare a Infrastructurii Școlare
PROQAVET - Utilizarea Cadrului Comun de Asigurarea a Calității (CQAF) în VET
POCA – Programul Operațional Capacitate Administrativă
RAEI – Raport Anual de Evaluare Internă
REFERNET – Rețeaua Europeană privind Educația și Formarea Profesională
ROCT - Centrala Rețelei Firmelor de Exercițiu/Întreprinderilor Simulate din România
SAM - Școala/ Școli de Arte și Meserii
SCAC – Service de Cooperation et d’Action Culturelle (Serviciul de Cooperare și de Acțiune Culturală)
SIIIR – Sistemul Informatiic Integrat al Învățământului din România
SNIE – Sistemul Național de Indicatori pentru Educație
SSE – Sistemul Statistic European

SSP – Standarde de pregătire profesională

TIC – Tehnologia Informației și a Comunicațiilor

TIMSS – Tendințe Internaționale în Studiul Matematicii și al Științelor

UE – Uniunea Europeană

UNESCO – United Nations Education, Science and Culture Organization (Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură)

UNICEF – Fondul Internațional al Națiunilor Unite pentru Urgențe ale Copiilor

VET – Vocational Education and Training (Învățământ profesional și tehnic)